

Hallituksen esitys Eduskunnalle eläkelaitosten vakavaraisuutta koskevien säännösten muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄSIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annettua lakia, työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia, eläkesäätiölakia, vakuutuskassalakia, työntekijän eläkelakia ja merimieseläkelakia.

Työeläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkelaitosten riskinkantokyvyn vahvistamiseksi työeläkelaitosten nykyiset sijoitus- ja vakuutusriskejä varten olevat puskurit, toimintapääoma ja tasoitusmäärä, ehdotetaan yhdistettäväksi ja muodostettavaksi uusi puskuri, jota kutsuttaisiin vakavaraisuuspääomaksi. Vakavaraisuuspääomalle määriteltäisiin vakavaraisuusraja, jonka laskennassa otettaisiin huomioon sekä sijoitusriski että vakuutusriski ja niiden välinen korrelaatio.

Työeläkelaitosten vakavaraisuusvalvonnalle asetettavat vaatimukset ehdotetaan määrytyviksi vakavaraisuuspääoman perusteella. Jos eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma laskisi alle vakavaraisuusrajan, eläkelaitoksen tulisi toimittaa Finanssivalvonnalle taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Vähimmäispääomavaatimukseksi määriteltäisiin yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta. Eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoman alittaessa vähimmäispääomavaatimuk-

sen eläkelaitoksen tulisi viipymättä toimittaa Finanssivalvonnalle lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

Eläkesäätiöille ja -kassoille ehdotetaan säädettäväksi uusi työnantajan lisämaksuvollisuuteen perustuva vakavaraisuuspääoman erä. Erän voisi lukea vakavaraisuuspääomaan, jos laissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Siirtymäajaksi erän enimmäismäärää korotettaisiin siten, että erän enimmäismäärä määriteltäisiin eläkelaitoksen ja työeläkevakuutusyhtiöiden keskimääräisen vakavaraisuuden suhteessa lain voimaan tullessa.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Eteralle ehdotetaan säädettäväksi erityiset säännökset tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosan laskemisesta vakavaraisuuspääomaan. Lisäksi vakuutuskannan siirtoihin liittyvä siirtyvän toimintapääoman käsite ehdotetaan muutettavaksi siirtyväksi vakavaraisuuspääomaksi.

Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi menettelytavoista niissä tilanteissa, joissa finanssimarkkinoiden poikkeustilanteissa työeläkelaitosten keskimääräinen vakavaraisuus on laskenut tai uhkaa nopeasti laskea.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄSIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 JOHDANTO	3
2 NYKYTILA	3
Toimintapääoma	3
Tasoitusmäärä	4
Vakuutusmaksujen alennukset	5
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera	5
Määräaikaislaki	6
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	6
3.1 Tavoitteet	6
3.2 Keskeiset ehdotukset	6
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	9
5 ASIAN VALMISTELU	10
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	11
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	11
1.1 Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta	11
Voimaantulosäännös	12
1.2 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä	12
Voimaantulosäännös	15
1.3 Eläkesäätiölaki	15
Voimaantulosäännös	18
1.4 Vakuutuskassalaki	19
Voimaantulosäännös	20
1.5 Merimieseläkelaki	20
2 VOIMAANTULO	21
LAKIEHDOTUKSET	22
1. Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain muuttamisesta	22
2. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta	24
3. Laki eläkesäätiölain muuttamisesta	30
4. Laki vakuutuskassalain muuttamisesta	37
5. Laki merimieseläkelain muuttamisesta	44
LIITE	46
RINNAKKAISTEKSTIT	46
1. Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain muuttamisesta	46
2. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta	49
3. Laki eläkesäätiölain muuttamisesta	61
4. Laki vakuutuskassalain muuttamisesta	75
5. Laki merimieseläkelain muuttamisesta	88

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Yksityisen sektorin työeläkevakuutuksen toimeenpano on hajautettu yksityisoikeudellisten eläkelaitosten tehtäväksi. Työeläkevakuutuksen toimeenpanosta huolehtivat työeläkevakuutusyhtiöissä annetussa laissa (354/1997) tarkoitetut työeläkevakuutusyhtiöt, vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitetut lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavat eläkekassat ja eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitetut B-eläkesäätiöt ja AB-eläkesäätiöt. Maatalousyrittäjien eläketurvan toimeenpanosta huolehtii Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja merimiesten eläketurvan toimeenpanosta Merimieseläkekassa. Merimieseläkekassaan sovelletaan soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia. Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen ei sovelleta tässä esityksessä käsiteltävää vakavaraisuussääntelyä, sillä sen vastuulla olevista eläkkeistä ja muiden etuuksien kustannuksista vastaa eläkelaitoksen lisäksi valtio.

Työeläkevakuutusyhtiöillä ja eläkekassoilla vakuutus sopimuksista aiheutuvasta vastuusta muodostuu vakuutustekninen vastuuvélka, eläkesäätiöiden vastaavaa erää nimitetään eläkevastuuksi. Työeläkevakuutusyhtiön vastuuvélka muodostuu korvausvastuusta ja vakuutusmaksuvastuusta, johon luetaan ositettu ja osittamaton lisävakuutusvastuu. Ositettua lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vain vakuutusmaksun alennuksiin ja osittamatonta lisävakuutusvastuuta puskuroimaan sijoitustai muita tappioita. Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu kasvattaa tai vähentää vakuutusmaksuvastuuta ja sen määrä riippuu eläkelaitosten osakesijoituksille saaduista tuotoista. Yhtenä vastuuvélan osana toimii runsasvahinkoisten vuosien varalle oleva taositusmäärä. Merimieseläkekassan vakuutus tekninen vastuuvélka vastaa työeläkevakuutusyhtiöiden ja eläkekassojen vastuuvélkaa lukuun ottamatta lisävakuutusvastuuta.

Eläkelaitoksen vakavaraisuudella tarkoitetaan eläkelaitoksen kykyä selviytyä eläkevakuustoittoa uhkaavista erilaisista riskeistä. Vakavaraisuutta mitataan vakavaraisuusrajan avulla. Vakavaraisuusrajan laskennasta

säädetään eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvélan kattamisesta annetussa laissa (1114/2006).

Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden toimintapääoman tarvetta huomioon ottaen sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Mitä riskillisempi sijoitusjakauma on, sitä korkeampi on toimintapääomavaatimus. Vakavaraisuusraja on mitoitettu niin, että 97,5 prosentin todennäköisyydellä toimintapääomaa on jäljellä vuoden kuluttua.

2 Nykytila

Toimintapääoma

Toimintapääomalla tarkoitetaan määrää, jolla eläkelaitoksen varat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset. Toimintapääoman tarkoituksena on toimia riskipuskurina sijoitustoiminnan riskejä vastaan.

Toimintapääomien kartuttamiseen käytetään osa sijoitustoiminnan tuotoista, jotka työeläkevakuutusyhtiöissä ohjataan vastuuvélkaan sisältyvään osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen. Osittamaton lisävakuutusvastuu puskuroi osaltaan sijoitustoiminnan heilahteluja ja sitä vastaavat varat voidaan lukea toimintapääomaan. Eläkesäätiöillä ja -kassoilla vastaavana puskurina toimii lisävakuutusvastuu. Merimieseläkekassalla ei ole osittamatonta lisävakuutusvastuuta.

Toimintapääoman vähimmäismäärä on määritelty vakavaraisuusrajan kautta siten, että työeläkevakuutusyhtiöillä toimintapääomaa tulee olla vähintään kaksi kolmasosaa vakavaraisuusrajasta ja eläkesäätiöillä, -kassoilla sekä Merimieseläkekassalla yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

Toimintapääomalle on asetettu tiettyjä rajoja, joiden alittaminen varoittaa sekä eläkelaitosta että eläkelaitoksia valvovaa Finanssi valvontaa eläkelaitoksen heikentyneestä vakavaraisuudesta. Tällaisessa tilanteessa eläkelaitoksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin vakavaraisuutensa parantamiseksi.

Työeläkevakuutusyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma, jos yhtiön toimintapääoma alittaa vähimmäismääränsä tai toimintapääoman ja tasoitusmäärän vähimmäismäärän ylittävän osan yhteismäärä alittaa vakavaraisuusrajan. Sama koskee eläkesäätiötä, -kassoja ja Merimieseläkekassaa, jos niiden toimintapääoma alittaa vakavaraisuusrajan. Jos työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet toimintapääoman vähimmäismäärästä tai eläkesäätiön taikka -kassan toimintapääoma on pienempi kuin toimintapääoman vähimmäismäärä tai Merimieseläkekassan toimintapääoma on pienempi kuin kolmasosa vakavaraisuusrajasta, on eläkelaitoksen viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

Kun työnantaja siirtää vakuutuskantaa työeläkevakuutusyhtiöstä kokonaan uudelle perustettavalle eläkesäätiölle, eläkekassalle tai jo toiminnassa olevaan eläkesäätiöön tai eläkekassaan, vakuutuskannan lisäksi siirretään eläkelaitoksesta toimintapääomaa. Sama määrä toimintapääomaa siirretään eläkesäätiöstä tai eläkekassasta vastaanottavaan eläkelaitokseen vakuutuskantaa siirrettäessä tai eläkesäätiötä tai -kassaa purettaessa.

Siirtyvä toimintapääoman taso on työeläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaani kaksinkertaisena. Vakavaraisuusrajojen mediaanilla tarkoitetaan suuruusjärjestykseen asetettujen työeläkelaitosten vakavaraisuusrajojen keskimmäistä arvoa tai kahden keskimmäisen arvon keskiarvoa, jos työeläkelaitoksia on parillinen määrä. Luovuttavan eläkelaitoksen toimintapääoman ollessa pienempi kuin siirrettäväksi säädetty toimintapääoman taso, vakuutuksenottajan on vakuutuskannansiirron yhteydessä täydennettävä siirtyvä toimintapääoma säädetylle tasolle. Siirtyvän toimintapääoman määrä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella neljä kertaa kalenterivuodessa.

Tasoitusmäärä

Tasoitusmäärällä varaudutaan työeläkevakuutusyhtiön vakuutusliikkeen tuloksen heilahteluihin. Vakuutusliikkeen tuloksella tar-

koitetaan vakuutusmaksujen riittävyyttä vastaavalta ajanjaksolta aiheutuviin menoihin. Tuloksen heilahtelu johtuu muun muassa eläkemenon satunnaisheilahtelusta ja siitä, että vakuutusmaksu on määrättävä etukäteen. Tasoitusmäärä jakautuu vanhuuseläke-, työkyvyttömyyseläke-, työttömyyseläke- ja maksutappio-osiin, joista työttömyyseläkeosa poistuu lähivuosina. Myös eläkekassoilla on tasoitusmäärää. Sen sijaan eläkesäätiöt kantavat vakuutusriskiä kannatusmaksuillaan ja myös toimintapääomallaan. Merimieseläkekassalla on laskennallinen tasoitusmäärä, joka on 1 prosentti palkkasummasta.

Tasoitusmäärälle on asetettu vähimmäismäärä, joka mitoitetaan niin, että tasoitusmäärällä on alle prosentin todennäköisyys hävitä vuoden kuluessa vakuutusriskiliikkeen tappion johdosta. Jos tasoitusmäärä alittaa vähimmäismääränsä, on työeläkevakuutusyhtiön siirrettävä varoja toimintapääomasta tasoitusmäärään. Tasoitusmäärää koskevat rajat, sen purkaminen ja kartuttaminen määräytyvät sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti.

Tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkemenon vaihtelua puskuroiva osa kasvoi 1990-luvun lopussa ja 2000-luvun alussa tarpeettoman suureksi johtuen työkyvyttömyyseläkemenojen nopeasta alenemisestä. Aluksi tasoitusmäärää purettiin asettamalla maksun työkyvyttömyysosa odotettua työkyvyttömyyseläkemenoa pienemmäksi. Tällöin tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosa purkautuu, koska alijäämä rahoitetaan tasoitusmäärästä. Maksutekniikan muuttuessa vuonna 2006 purkautumistapaa muutettiin. Tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosaa purettiin tilapäisillä työeläkemaksun alennuksilla vuosina 2006—2009. Alennukset kohdistuivat työnantajiin, jotka eivät olleet kokonaan omavastuisia työkyvyttömyyseläkkeiden suhteen, eli pieniin ja keskisuuriin työnantajiin. Tasoitusmäärän korkovaatimus muuttui vuoden 2006 alusta rahastokorosta perustekoroksi, mikä kasvatti tasoitusmääriä.

Maksuihin on kohdistunut tilapäisiä alennuksia myös vuosina 2010 ja 2011. Nämä alennukset liittyvät eläkejärjestelmästä poistuvan työttömyyseläkkeen puskuriosan purkamiseen. Yhteensä 2000-luvun ensimmäisenä vuosikymmenenä pienille ja keskisuuril-

le työnantajille annettujen pelkästään työkyvyttömyyseläkemenoon liittyvien maksunalennusten määrä on ollut noin miljardi euroa. Tilapäiset alennukset ovat alentaneet myös työntekijöiden vakuutusmaksua.

Tasoitustasojen työkyvyttömyyseläkeosaa on purettu myös vuonna 2011. Koska tasoitustasojen on arvioitu olevan tasapainossa suhteessa riskien pienten ja keskisuurten sekä suurten työnantajien kesken, tasoitustasojen voidaan purkaa siten, että maksutaso asetetaan odotettua menoa pienemmäksi. Työkyvyttömyystasojen tasoa säätämällä hyöty kohdistuu kaikille työnantajille. Myös vuoden 2012 työkyvyttömyysmaksu on asetettu selvästi arvioitua menoa pienemmäksi.

Edellä kuvatuista alennuksista huolimatta tasoitustasojen ovat edelleen korkealla tasolla nykyiseen työkyvyttömyyseläkemenoon nähden. Työeläkevakuuttajat TELA:n laskuperustejaos selvittää erikseen tasoitustasojen rajojen mitoittamista.

Työeläkevakuutusyhtiöiden tasoitustasojen olivat 30.9.2011 keskimäärin noin 4,1 % prosenttia vastuuvälästä ja eläkekassojen tasoitustasojen noin 3,0 % vastuuvälästä.

Vakuutusmaksujen alennukset

Turvaavuus- ja kohtuusperiaatteen mukaan työeläkevakuutusyhtiön vakuutusmaksun ja vastuuvälän laskuperusteet on laadittava turvaavasti ja näin mahdollisesti syntyvästä ylijäämästä kohtuullinen osuus on palautettava vakuutuksenottajille vakuutusmaksujen alennuksina. Työeläkevakuutusyhtiön asiakkaiden vakuutusmaksun alennuksiin eli hyvityksiin käytettävissä oleva määrä määräytyy työeläkevakuutusyhtiöiden laskuperusteissa. Hyvitykset määräytyvät työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman ja hoitokustannusliikkeen ylijäämän perusteella. Hyvityksen enimmäismäärä lasketaan laskuperusteiden mukaisesti siten, että enimmäismäärä on 1,1 % toimintapääomasta lisätynä puolet hoitokustannusliikkeen ylijäämästä. Eläkelaitoksen hallitus päättää hyvityssiirron määrästä, joka voi olla korkeintaan laskuperusteiden mukainen enimmäismäärä. Yksittäisen vakuutuksenottajan saama osuus hyvityssiirrosta määräytyy vakuutuksenottajan maksettujen vakuutusmaksujen ja kertyneen rahaston

perusteella. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaan asiakashyvityksiä voidaan antaa, jos työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma ylittää vakavaraisuusrajan.

Eläkesäätiö ja -kassa voi purkaa toimintapääomaan sisältyvää lisävakuutusvastuuta kannatusmaksun tai vakuutusmaksun alennuksiin vapaasti silloin, kun eläkelaitoksen toimintapääoma on vähintään 1,5-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden. Jos eläkelaitoksen toimintapääoma on sitä pienempi, eläkelaitos voi purkaa lisävakuutusvastuuta samoin säännöksiin kuin työeläkevakuutusyhtiöt. Jos eläkelaitoksen toimintapääoma alittaa vakavaraisuusrajan, lisävakuutusvastuuta ei voi purkaa maksunalennuksiin.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera vakuutti vuoteen 2006 ainoana eläkelaitoksena lyhytaikaisessa työsuhteessa olevien työntekijöiden eläkelain (134/1962; LEL) ja taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijöiden eläkelain (662/1985; TaEL) piiriin kuuluvia. Työntekijän eläkelain (395/2006; TyEL) tultua voimaan vuoden 2007 alusta lukien yksityisen sektorin työntekijöitä koskevat eläkelait yhdistettiin ja kaikki työeläkevakuutusyhtiöt alkoivat hoitaa TyEL:n mukaista vakuuttamista. Eteran vakuutuskanta poikkesi kuitenkin lähtötilanteesta merkittävästi muiden työeläkevakuutusyhtiöiden vakuutuskannoista. Eteran LEL-vakuutuskannan työkyvyttömyysalkavuus oli suuruusluokaltaan kaksinkertainen muihin työeläkevakuutusyhtiöihin verrattuna. Toisaalta LEL-vakuutuskannan kuolevuus oli keskimääräistä suurempaa, jonka johdosta vakuutusliike oli vanhuuseläkkeiden osalta ollut pitkään ylijäämäistä.

Eteran aiemmasta monopoliasemasta ja muista yhtiöistä poikkeavan vakuutuskannan vuoksi säädettiin TyEL:n voimaantulon yhteydessä Eteraa koskien erityiset siirtymäsäännöt. Lähtökohtana oli, että Eteran aiemmasta monopoliasemasta ei saisi aiheutua hyötyä eikä haittaa. Eteran tasoitustasojen työkyvyttömyyseläkeosaan siirrettiin LEL-vakuutuskannan vanhuuseläkevastuista ylimääräisiä varoja, mitkä olivat kertyneet LEL-vakuutuskannan keskimääräistä suuremmasta

kuolevuudesta johtuen. Tässä yhteydessä säädettiin myös Eteralle erikseen suoritettava täydennysmäärästä tasoitusmäärään. Eteraan sovellettavista erityismenettelyistä säädetään työntekijän eläkelain voimaantulon asti annetun lain (396/2006) 5 ja 32 §:ssä.

Määräaikaislaki

Eläkelaitosten sijoitustoimintaa ja vakavaraisuutta koskevia säännöksiä muutettiin vuonna 2008 säädetyllä lailla kansainvälisen rahoitusmarkkinakriisin johdosta. Laki lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkelaitosten vanhuuseläkkeiden rahoitusta ja toimintapääomaa koskevien säännösten väliaikaisesta muuttamisesta (853/2008; jäljempänä määräaikaislaki) tuli voimaan 22 päivänä joulukuuta 2008. Määräaikaislailla vahvistettiin yksityisalojen työeläkelaitosten vakavaraisuutta, jotta eläkelaitokset eivät olisi joutuneet myymään muun muassa suomalaisia osakeomistuksiaan epäedullisessa markkinatilanteessa. Laki säädettiin ensin voimaan 31 päivään joulukuuta 2010 saakka ja myöhemmin sen voimassaoloa jatkettiin lailla 327/2010 vuoden 2012 loppuun, kun epäedullinen markkinatilanne jatkui.

Määräaikaislain säännöksillä vahvistettiin yksityisalojen työeläkelaitosten vakavaraisuutta siten, että eläkelaitokset voivat harjoittaa tehokasta ja pitkän aikavälin tavoitteita toteuttavaa sijoitustoimintaa. Lailla vahvistettiin eläkelaitosten vakavaraisuutta siten, että osaketuottosidonnaisen vastuuvelan määrä nostettiin suoraan 10 prosenttiin vastuuvastausta ja luovuttiin aiemmin voimassa olleesta siirtymäsäännöksestä. Lisäksi eläkerahastoja täydennettiin vuonna 2008 vain rahastokoron kolmen prosentin verran ja lopuosa täydennyksistä siirrettiin toimintapääomaan. Määräaikaislain voimassa olon ajan eläkelaitosten vastuuvelkaan sisältyvää tasausvastuuta rinnastetaan tilapäisesti toimintapääomaan. Lisäksi eläkelaitosten toimintapääoman vähimmäismäärää on alennettu ja se on riippumattoman eläkelaitoksen sijoitusjakaumasta. Määräaikaislain johdosta eläkelaitosten vakavaraisuus saavutti nopeasti uudelleen ennen finanssikriisiä olleen tason.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa eläkelaitosten tuottava sijoitustoiminta tehostamalla eläkelaitosten nykyisten puskureiden, toimintapääoman ja tasoitusmäärän, käyttöä. Yhdistämällä puskurit muodostuisi yksi yhteinen puskuri, jota voitaisiin käyttää sekä sijoitusriskeihin että vakuutusliikkeen riskeihin varautumiseen. Riskinotto kyky olisi tarkoitus säilyttää eläkelaitosten vuoden 2007 sijoitusuudistuksessa määritellyllä tasolla. Tämä tarkoittaa, että osaketyyppisten sijoitusten paino voisi olla noin 30–35 % työeläkelaitosten keskimääräisessä sijoitusallokaatiossa. Esityksellä pyritään hillitsemään työeläkevakuutusmaksuihin kohdistuvaa nousupainetta mahdollistamalla eläkevarojen tuottava sijoittaminen.

Työeläkelaitosten vakuutus- ja sijoitusriskeihin varaudutaan nykyisin erikseen. Sijoitustuotot ja vakuutusriskiliikkeen tulos eivät kuitenkaan korreloi täysin keskenään, toisin sanoen sijoitus- ja vakuutusriskit eivät välttämättä toteudu samaan aikaan. Historiallisen tarkastelun perusteella yhtäaikaisuuden on havaittu olevan vain vähäistä.

Ehdotettu lainsäädäntö on tarkoitettu pysyvästi voimassa olevaksi ja se tulisi voimaan määräaikaislain voimaantulon päättyessä vuoden 2013 alussa. Määräaikaislain voimassa ollessa eläkelaitosten vastuuvelkaan sisältyvää tasausvastuuta on rinnastettu toimintapääomiin. Kun määräaikaislain voimassa olo päättyy, se tarkoittaa yli kolmen miljardin euron suuruisen erän poistumista työeläkelaitosten toimintapääomista. Ilman ehdotettuja lainsäädäntömuutoksia, työeläkelaitosten olisi siirrettävä sijoituksiaan merkittävässä määrin nykyistä vähäriskisempiin kohteisiin, jolloin myös odotettavissa olevat sijoitustuotot todennäköisesti vähenisivät.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Toimintapääoma ja tasoitusmäärä ehdotetaan yhdistettäväksi ja muodostettavaksi uusi puskuri, vakavaraisuuspääoma. Vakavarai-

suuspääomalle määriteltäisiin vakavaraisuusraja, joka on se työeläkelaitosten valvonnassa käytettävä pääomavaade, jonka alittamisesta eläkelaitokselle seuraa valvonnallisia toimenpiteitä. Vakavaraisuusrajan laskennassa otettaisiin huomioon sekä sijoitusriski että vakuutusriski. Vakavaraisuusrajan laskenta-kaavaan ehdotetaan tehtäväksi myös muita teknisluonteisia tarkennuksia. Vakavaraisuusrajan määrittelyssä otettaisiin huomioon myös sijoitus- ja vakuutusriskien välinen korrelaatio. Korrelaatiokertoimeksi on valmistelussa määritelty 0,2.

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa tasoitusmäärä ei olisi enää mukana vastuuvellassa, koska tasoitusmäärä sisältyisi jatkossa vakavaraisuuspääomaan eikä sille tulisi laskea vakavaraisuuspääomavaatimusta. Tämä menettely vastaisi nykyistä menettelyä sijoitusriskipuskureiden osalta.

Valvontarajat ja niiden alittamisesta seuraavat sanktiot ehdotetaan määriteltäväksi samalla tavalla eläkelaitosmuodosta riippumatta. Työeläkelaitosten tulisi tehdä taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma ja toimittaa se viipymättä Finanssivalvonnalle, jos eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma laskisi alle vakavaraisuusrajan. Vähimmäispääomavaatimukseksi määriteltäisiin yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta. Eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoman laskiessa alle vähimmäispääomavaatimuksen sen tulisi viipymättä toimittaa Finanssivalvonnalle lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

Vakuutusliikkeen tappioiden kattamiseen käytettäisiin edelleen tasoitusmäärää ja sijoitustoiminnan tappioihin muita vakavaraisuuspääoman eriä. Sijoitustappiot näkyisivät tilinpäätöksessä joko arvonmuutosten alenemisena tai osittamattoman lisävakuutusvastuun pienentymisenä. Jälkimmäinen voisi myös olla negatiivinen, jos vakavaraisuuspääoma kokonaisuudessaan olisi riittävä. Sen sijaan tasoitusmäärä ei kuitenkaan voisi pienentyä negatiiviseksi.

Ehdotuksen mukaan työeläkevakuutusyhtiö voisi antaa asiakashyvityksiä edelleen vain silloin, kun sen vakavaraisuuspääoma olisi suurempi kuin uusi vakavaraisuusraja. Lisäksi edellytettäisiin, että vakavaraisuuspääoma ilman tasoitusmäärää olisi vähimmäismääräänsä suurempi. Tällöin asiakashyvityksiä ei

voitaisi jakaa sellaisessa tilanteessa, jossa vakavaraisuuspääoma ilman tasoitusmäärää olisi merkittävästi pienentynyt. Samat rajoitukset koskisivat työeläkevakuutusyhtiön voitonjakoa. Hyvitykset laskettaisiin edelleen nykyisen toimintapääoman ja hoitokustannusliikkeen ylijäämän perusteella.

Vakuutuskannan siirroissa siirtyvän toimintapääoman määrittely sekä määrittelyä koskeva menettely ehdotetaan säilytettävän nykyisellään. Siirtyvän toimintapääoman käsite muutettaisiin siirtyväksi vakavaraisuuspääomaksi.

Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Eteraa koskevat vuoden 2007 alussa voimaan tulleet erityisratkaisut olisivat sovellettavissa edelleen. Eteran muihin yhtiöihin verrattuna edelleen erilaisesta vakuutuskannasta johtuen, Eteran vakavaraisuuspääoman muodostamiselle ehdotetaan säädettäväksi kuitenkin muista yhtiöistä poikkeava määrittely.

Eteran tasoitusmäärän vanhuuseläke- ja maksutappio-osa luettaisiin vakavaraisuuspääomaan normaalisti. Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosaan sisältyy kuitenkin sellaisia varoja, jotka on tarkoitettu Eteran suuremmasta työkyvyttömyysalkavuudesta tulevaisuudessa aiheutuvien tappioiden kattamiseen. Tästä syystä Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta luettaisiin vakavaraisuuspääomaan enintään 130 prosenttia muiden yhtiöiden keskimääräisestä tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta suhteutettuna palkkasummaan. Koska Eteran palkkasumman suhde vastuuvellkaan poikkeaa keskimääräisestä, viiden vuoden ajan lain voimaantulosta vakavaraisuuspääomaan luettava tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosa olisi kuitenkin vähintään muiden yhtiöiden keskimääräisellä tasolla vakavaraisuusvastuuvellkaan suhteutettuna. Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta vakavaraisuuspääomaan luettava määrä voisi kuitenkin olla enintään Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosan suuruinen.

Eteran tasoitusmäärään on TyEL:n voimaantulosta johtuen liitetty kaksi erillistä varasta, hoitokulukuormitus ja maksutappio-osaan siirretty määrä, jotka liittyvät ennen vuotta 2007 kohdistuviin mutta myöhemmin realisoituihin keskimääräistä suurempiin hoitokuluihin ja maksutappioihin. Näitä eriä ei

luettaisi Eteran vakavaraisuuspääomaan. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa ne Eteran tasoitustamäärän erät, joita ei lueta vakavaraisuuspääomaan, luettaisiin vastuuvetkään.

Eläkesäätiöillä ei ole erillistä tasoitustamäärää johtuen eläkesäätiöiden erilaisesta maksetekniikasta. Eläkesäätiöt ovat käytännössä varautuneet myös vakuutusriskiin toimintapääomalla, etenkin vuoden 2007 alussa voimaan tulleiden lainmuutosten jälkeen, jotka vapauttivat toimintapääoman käyttöä.

Tasoitustamäärän ja toimintapääoman yhdistäminen ei lisäisi eläkesäätiöiden riskinkantokykyä. Kun määräaikaisesti voimassa olevan lainsäädännön voimassaolo päättyy vuoden 2012 lopussa, eläkesäätiöiden kyky kantaa sijoitusriskiä laskisi nykyisestä tasosta ja myös suhteessa työeläkevakuutusyhtiöihin. Myös eläkesäätiöiden riskinkantokykyä on esityksen päämäärien mukaisesti tarpeen vahvistaa määräaikaislain voimassaolon päättyessä.

Eläkesäätiöiden riskinkantokyvyn turvaamiseksi ehdotetaan säädettäväksi erillinen työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, jonka eläkesäätiö voi halutessaan lukea mukaan vakavaraisuuspääomaan. Tarkoituksena on, että erän lukeminen vakavaraisuuspääomaan mahdollistaa sijoitusriskin ottamista ja toimii keinona lisätä sijoitustuottoja. Tavoitteena on tällä tavoin kartuttaa eläkesäätiön vakavaraisuutta. Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän vakavaraisuuspääomasta olisi kuitenkin muodostuttava muista eristä kuin työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvasta erästä. Lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä ei lisäisi mahdollisuutta purkaa lisävakuutusvastuuta kannatusmaksujen alentamiseen eikä rajoittaisi mahdollisuutta kartuttaa lisävakuutusvastuuta kannatusmaksuilla.

Lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän suuruus olisi enintään neljä prosenttia eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien palkkasummasta. Erää ei voisi lukea vakavaraisuuspääomaan automaattisesti, vaan voidakseen ottaa erän käyttöön eläkesäätiön tulisi kuvata riskienhallintasuunnitelmassaan, mitä erän lukemisella vakavaraisuuspääomaan tavoitellaan, miten erää on tarkoitus käyttää ja mitä vaikutuksia erän käytöllä on eläkesäätiön vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja

tuotto-odotukseen. Suunnitelmassa on erityisesti kuvattava minkälaisissa tilanteissa erä voi realisoitua lisämaksuina tai kannatusmaksujen alennuksien rajoittamisina. Suunnitelman tulisi olla realistinen suhteessa markkinatilanteeseen sekä työnantajan maksukykyyn. Lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän voisi lukea siirtymäajan vakavaraisuuspääomaan neljän prosentin enimmäismäärää suurempana. Siirtymäajan enimmäismäärää laskettaisiin laitoskohtaisesti siten, että laitoksen vakavaraisuuden suhde työeläkevakuutusyhtiöiden keskimääräiseen vakavaraisuuteen ei muuttuisi lain voimaantullessa siitä, mitä se oli vuoden 2012 lopussa. Siirtymäaikaa koskeva enimmäismäärä olisi vakio ensimmäiset viisi vuotta ja sen jälkeen enimmäismäärän korotus laskisi tasaisesti siten, että vuonna 2022 korotuksen määrä olisi nolla. Tämän jälkeen jäisi lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän osalta voimaan pysyväksi tarkoitettu lainsäädäntö.

Siirtymäajan sääntelyn tarkoituksena on, että eläkesäätiö voisi korkeamman lisäerän turvin kasvattaa vakavaraisuuttaan. Siirtymäaika mahdollistaa sen, että eläkesäätiö voisi toimillaan varautua tilanteeseen, jossa erän vaikutus poistuu.

Eläkekassoilla on tasoitustamäärät. Työeläkevakuutusyhtiöihin verrattuna tasoitustamäärän kerääminen ja käyttäminen on ollut eläkekassoilla vähemmän säänneltyä kuin yhtiöillä. Tasoitustamäärien koot eivät ole tällöin keskenään tai yhtiöihin verrattuna yhteismittaisia. Koska eläkekassoilla ei ole ollut mahdollista varautua muuttuviin säännöksiin ja koska osakkaan velvollisuus maksaa lisämaksuja koskee myös eläkekassoja, eläkesäätiöille ehdotettuja säännöksiä vastaavat säännökset ehdotetaan säädettäväksi myös eläkekassoille. Osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa siirtymäajan enimmäismäärää vähentäisi eläkekassan tasoitustamäärä. Lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän käyttö vakavaraisuuspääomassa edellyttäisi, että eläkekassan osakkailla on käytettävissä tieto erän käyttämisestä. Tiedottamisvelvollisuudella varmistettaisiin se, että nekin eläkekassan osakkaat, jotka eivät kuulu eläkekassan hallitukseen, olisivat tietoisia lisämaksuvelvollisuuden lukemisesta vakavaraisuuspääomaan.

Merimieseläkekassa kirjaa vastuuvélkana merimieseläkelain mukaisen eläketurvan järjestämisestä johtuvien menojen peittäamiseen tarvittavat varat siihen määrään asti, johon eläkekassan ne tulot, joita ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät mainittujen menojen peittämiseen. Merimieseläkekassan toimintapääomaa laskettaessa velkoihin kuuluvana vastuuvélkana käytetään vakuutusteknistä vastuuvélkaa, joka määrätään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Vakuutustekninen vastuuvélka lasketaan vastaavasti kuin työeläkevakuutusyhtiöiden, eläkesäätiöiden ja -kassojen vastuuvélka ja eläkevastuu. Merimieseläkekassan tasoitusmääränä käytetään laskennallista määrää, prosenttia palkkasummasta. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa vastuuvélkana käytetään vakuutusteknisen vastuuvélkan ja laskennallisen tasoitusmäärän yhteismäärää. Kun puskurit yhdistetään, Merimieseläkekassan vakavaraisuuspääoma vastaisi suuruudeltaan nykyistä toimintapääomaa. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa vastuuvélkana käytettäisiin ainoastaan vakuutusteknistä vastuuvélkaa, mikä vastaisi työeläkevakuutusyhtiöiden ja eläkekassojen menettelyä. Muilta osin Merimieseläkekassan vakavaraisuussäännöksiä tarkastellaan myöhemmin erikseen.

Työeläkelaitosten sijoitustoiminnan sääntelyssä olisi tarpeen ennalta varautua tuleviin finanssimarkkinoiden laajamittaisiin ja nopeasti kehittyviin muutoksiin. Eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvélkan kattamisesta annettuun lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös niistä menettelyistä, joiden mukaan toimittaisiin finanssimarkkinoiden poikkeustilanteissa. Finanssivalvonta seuraisi finanssimarkkinoiden kehitystä ja arvioisi sen vaikutusta eläkelaitosten vakavaraisuuteen. Finanssivalvonnan tulisi ilmoittaa sosiaali- ja terveysministeriölle, jos se seurannassaan huomaisi, että finanssimarkkinoilla ilmenneiden poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi eläkelaitosten keskimääräinen vakavaraisuus on laskenut tai uhkaa nopeasti laskea. Finanssivalvonnan annettua tämän ilmoituksen voitaisiin valtioneuvoston asetuksella antaa Finanssivalvonnalle valtuudet pidentää taloudellisen aseman tervehtymisluonnitelman toteuttamiselle asetettua määrääaikaa enintään kolmeksi vuodeksi.

Finanssimarkkinoiden poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdollisesti tehtävien toimenpiteiden tavoitteena olisi suhteellisen lyhytaikaisen heikon markkinatilanteen aikana välttää työeläkelaitosten sijoitusomaisuuden pakkomyynti ja antaa mahdollisuus suhdannekäänteessä tarpeelliseen riskinottoon hyvien tuottojen mahdollistamiseksi sekä tätä kautta turvata työeläkelaitosten toimintakyky poikkeusolosuhteiden aikana ja eläkkeiden rahoitus. Lisäksi tarkoituksena olisi antaa päättäjille harkinta-aikaa miettiä, tarvitseeko poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi tehdä suurempia järjestelmämuutoksia.

4 Esityksen vaikutukset

Määräaikaisen sääntelyn päättyessä vuoden 2012 lopussa määräaikaislaissa säädetyn tasevastuun rinnastuksen poistuessa käytöstä työeläkelaitosten riskinotto- ja heikkenisi merkittävästi, mikä tarkoittaisi pitkän aikavälin tuotto-odotuksen laskua. Ilman ehdotettua sääntelyä työeläkelaitosten vakavaraisuusaste laskisi noin viisi prosenttiyksikköä, minkä on arvioitu vähentävän osaketyyppisten sijoitusten painoa saman verran. Tämä saattaisi tarkoittaa pitkällä aikavälillä noin 0,1—0,2 prosenttiyksikköä pienempiä vuosituottoja ja noin 0,2—0,4 prosenttiyksikköä suurempia työeläkevakuutusmaksuja.

Ehdotettujen muutosten välittömiä vaikutuksia on arvioitu työeläkelaitoksilta syyskuun lopussa 2011 saatujen tietojen pohjalta. Vertailu on tehty voimassa olevaan lainsäädäntöön, jolloin määräaikaislain vaikutus on mukana. Laskelmissa ei ole huomioitu eläkesäätiöiden ja -kassojen tähän esitykseen sisältyvää mahdollisuutta lukea vakavaraisuuspääomaan tietyin edellytyksin työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustava erä.

Vakavaraisuusraja suhteessa vastuuvélkaan tai eläkevastuuseen nousisi keskimäärin noin 0,3 prosenttiyksikköä 9,6 prosentista 9,9 prosenttiin. Työeläkelaitosten vakavaraisuusraja euroissa nousisi keskimäärin 3,2 prosenttia 6 919 miljoonasta eurosta 7 142 miljoonaan euroon. Määräaikaislain perusteella rinnastettava määrä ja tasoitusmäärä olivat syyskuussa lähes yhtä suuret, noin 3 miljardia euroa.

Vakavaraisuusaste, vakavaraisuuspääoman suhde eläkevastuusiin, pysyisi lähes ennallaan

noin 21,8 prosentissa. Jos verrataan nyky-lainsäädäntöön ilman määräaikaistakia, vakavaraisuusasteen arvioidaan asettuvan keskimäärin noin kuusi prosenttiyksikköä nykyistä korkeammalle tasolle. Vakavaraisuusaste, vakavaraisuuspääoman suhde vakavaraisuusrajaan, pysyisi suunnilleen ennallaan. Kuten edellä on todettu, tasoitusmääriä puretaan edelleen, joten tasoitusmäärät tulevat olemaan lain voimaan tullessa tarkastelujankkohtaa alhaisemmalla tasolla. Lain voimaantulohetkellä vakavaraisuusasteen on arvioitu laskevan noin puoli prosenttiyksikköä.

Edellä esitetyt vaikutukset on esitetty keskimääräisellä tasolla. Eroja sen sijaan syntyy erilaisten sijoitusallokaatioiden osalta. Yleisesti ottaen suuririskisten sijoitussalkkujen vakavaraisuusrajaa määrittävä prosenttiluku nousisi esityksen johdosta ja pieniriskisten laskisi. Erityisesti eläkelaitostyyppien välillä on eroja.

Ehdotettujen muutosten kilpailuvaikutukset liittyvät eläkelaitosten riskinkantokykyyn. Mitä suurempi on eläkelaitoksen tasoitusmäärä sitä enemmän vakavaraisuusaste kasvaa. Suurempi riskinkantokyky saattaa merkitä suurempaa riskinottoa sijoituksissa ja mahdollisesti suurempia tuottoja. Pitkällä aikavälillä tällä on vaikutusta työeläkevakuutusyhtiön hyvitystenjakomahdollisuuksiin. Tehtyjen arvioiden mukaan vaikutus asia-

kashyvityksiin olisi kuitenkin vähäinen. Vakavaraisuusrajan nousun myötä myös vastuunsirroissa siirtyvä vakavaraisuuspääoma suhteessa eläkevastuuseen nousisi nykyiseen nähden. Nousu olisi keskimäärin 0,6 prosenttiyksikköä.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelu pohjautuu sosiaali- ja terveysministeriön 18 päivänä maaliskuuta 2011 asettaman työeläkelaitosten vakavaraisuussäätelyä kehittävän työryhmän ja alatyöryhmän, jonka tehtävänä on selvittää riskinkantokyvyn vahvistamista sekä vakavaraisuussäätelyn laajaa uudistamista, työhön (Hare STM010:00/2011). Työryhmässä ovat edustettuina sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, Finanssivalvonta, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK, Akava, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Suomen Yrittäjät, Työeläkevakuuttajat TELLA, Eläkesäätiöyhdistys ESY, Finanssialan Keskusliitto ja Eläketurvakeskus. Lisäksi alatyöryhmässä ovat mukana työeläkelaitosten edustajat. Hallituksen esityksestä ei ole pyydetty kirjallisia lausuntoja, koska asian valmistelussa ovat olleet mukana asian kannalta keskeiset tahot.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta

10 §. *Vakavaraisuusrajan laskeminen.* Pykälässä säädetään vakavaraisuusrajan laskemisesta. Pykälän 1 momenttiin sisältyvää vakavaraisuusrajan kaavaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kaavassa otettaisiin huomioon myös vakuutusriski. Lisäksi tarkennettaisiin eräitä kaavan johtamisessa käytettyjä arvioita. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vakavaraisuusrajaa laskettaessa vastuuvelasta vähennettäisiin osittamattoman lisävakuutusvastuun tai lisävakuutusvastuun lisäksi myös tasoitusmäärä. Tasoitusmäärä luettaisiin vakavaraisuuspääomaan ja sille ei siten enää asetettaisi pääomavaatimusta. Valtioneuvosten asetuksella annettavien sijoitusryhmien tuotto-odotuksien, hajontojen ja sijoitusryhmien välisten korrelaatioiden arvoja ei ehdoteta muutettaviksi, mutta asetuksella ehdotetaan määritettävän arvot myös vakuutusliikkeen hajonnalle ja vakuutusriskiliikkeen ja sijoitus- tuottojen korrelaatiolle. Pykälän 4 momentissa säädetään vakavaraisuusrajan kaavassa käytettävistä symbolien arvoista. Täydennyskertoimen ja diskonttauskoron summaa merkitään kaavassa t:llä. Nyt ehdotetaan, että diskonttauskorkoa merkittäisiin k:lla ja täydennyskerrointa b:llä. Muut symbolit pysyisivät ennallaan. Lisäksi kaavassa käytettävälle uudelle symbolille C ehdotetaan arvoa 0,5.

23 §. *Poikkeukselliset olosuhteet.* Eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annettuun lakiin lisättäisiin uusi 23 §, jossa säädettäisiin poikkeuksellisista olosuhteista. Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonta seuraisi finanssimarkkinoiden kehitystä ja arvioisi sen vaikutusta eläkelaitosten vakavaraisuuteen. Jos Finanssivalvonta seurannassaan huomai-

si, että finanssimarkkinoilla ilmenee poikkeuksellisia olosuhteita, joiden vuoksi eläkelaitosten keskimääräinen vakavaraisuus on merkittävästi laskenut tai uhkaa laskea, sen tulisi välittömästi ilmoittaa asiasta sosiaali- ja terveysministeriölle. Ilmoitusvelvollisuuden tarkoituksena olisi, että sosiaali- ja terveysministeriö voisi ilmoituksen perusteella harkita, onko poikkeuksellisten olosuhteiden takia syytä ryhtyä lainsäädäntötoimiin tai muihin mahdollisiin toimenpiteisiin. Säännöksen tarkoituksena olisi myös varmistaa nopea tiedonkulku valvontaviranomaiselta ministeriölle.

Poikkeuksellisten olosuhteiden muodostumista tarkasteltaisiin arvioimalla työeläkelaitosten vakavaraisuustilannetta ja sen tulevaa kehityssuuntaa kokonaisuutena finanssimarkkinoihin liittyvien tekijöiden perusteella. Poikkeustilanteen perimmäisenä syynä tulisi aina olla jokin ulkoinen finanssimarkkinoihin liittyvä tekijä.

Keskimääräisen vakavaraisuuden laskulla tarkoitettaisiin tilanteita, joissa valtaosan tai kaikkien eläkelaitosten vakavaraisuus laskee tai uhkaa nopeasti laskea. Tarkoituksena ei olisi poistaa yksittäisen yhtiön konkurssiriskiä, joten poikkeuksellisista olosuhteista ei voisi olla kysymys silloin, kun vain yhden tai kahden alan toimijan vakavaraisuus laskee.

Vakavaraisuustilannetta tarkasteltaisiin ainakin keskimääräisen vakavaraisuusasteen (vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuvelkaan), keskimääräisen vakavaraisuusasteen (vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusvaatimuksena olevaan vakavaraisuusrajaan) ja riskitason indikaattorina toimivan vakavaraisuusrajan perusteella. Finanssimarkkinahäiriöiden indikaattoreina voisivat olla esimerkiksi Euro-alueen rahamarkkinoiden korko- ja luottoriskipreemiot, osakemarkkinoiden volatiliteetti sekä keskeisten arvopapereiden likviditeetin nopea ja yleinen heikkeneminen. Vakavaraisuustilanteen tule-

van kehityksen arvioinnin perustana voisivat olla finanssimarkkinoihin liittyviä indikaattoreita hyödyntäen laaditut skenaariot keskeisten omaisuuslajien arvomuutoksista.

Finanssivalvonta arvioisi vakavaraisuustilanteen kehittymistä säännöllisesti ja ilmoitaisi sosiaali- ja terveysministeriölle, jos arvioinnin tuloksena jokin tai jotkut vakavaraisuus- ja riskitason indikaattoreista laskevat toimijoiden vakavaraisuutta uhkaavalle tasolle.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta pidentää taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman toteuttamiselle asetettuja määräaikoja. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää, että määräaikoja taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman toteuttamiseksi voitaisiin pidentää silloin kun käsillä olisivat 1 momentissa tarkoitettujen poikkeukselliset olosuhteet. Valtioneuvoston asetus voitaisiin antaa silloin, kun Finanssivalvonta on tehnyt sosiaali- ja terveysministeriölle ilmoituksen poikkeuksellisista olosuhteista. Sosiaali- ja terveysministeriö tekisi oman harkintansa perusteella esityksen valtioneuvoston asetukseksi, jolla Finanssivalvonnalle annettaisiin määräajaksi valtuudet pidentää eläkelaitosten tervehdyttämissuunnitelman toteuttamisen määräaika yhdestä vuodesta enintään kolmeen vuoteen. Tämän menettelyn tavoitteena olisi mahdollistaa se, että Finanssivalvonta voisi toimia joustavasti poikkeuksellisissa taloudellisissa tilanteissa ilman että sen tarvitsi turvautua myötäsykliisyyttä lisääviin valvontatoimiin.

Poikkeuksellisten tilanteiden takia pidennettyn määräajan tulisi päättyä viimeistään kolmen vuoden kuluttua valtioneuvoston asetuksen antamisesta lukien. Jos eläkelaitokselle työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n, eläkesäätiölain 48 d §:n, vakuutus-kassalain 83 e §:n tai merimieseläkelain 209 §:n nojalla asetettu määräaika jatkuisi vielä tämän kolmen vuoden jälkeen, sovellettaisiin näiden lakien mukaista pidempää määräaika.

Voimaantulosäännös

Voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädettäisiin Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Eteraa koskevasta poikkeussäännöksestä.

Eteran vakavaraisuusrajaa laskettaessa Eteran vastuuvastausta vähennettäisiin vain se osa Eteran tasoitusmäärästä, mikä luetaan Eteran vakavaraisuuspääomaan.

1.2 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä

1 §. Lain soveltamisala. Pykälässä säädetään lain soveltamisalasta ja vakuutusyhtiölain soveltamisesta työeläkevakuutusyhtiöihin. Pykälän 3 momentissa luetellaan ne vakuutusyhtiölain lainkohdat, joita ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöön. Listaan ehdotetaan lisättäväksi viittaus vakuutusyhtiölain 11 luvun 1—22 §:ään, koska näitä pykälä vastavat säännökset ehdotetaan lisättäväksi täsmennettyinä työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin.

14 §. Vastuuvetka. Pykälän 2 momentissa säädetään vakuutusmaksuvastuusta. Säännöksen ehdotetaan lisättäväksi, että osittamaton lisävakuutusvastuu voisi olla myös negatiivinen. Tämä olisi mahdollista nyt kun ehdotuksen mukaan tasoitusmäärä luettaisiin vakavaraisuuspääomaan. Työeläkevakuutusyhtiö täyttäisi vakavaraisuusvaatimukset, kun vakavaraisuuspääoma ylittäisi vakavaraisuusrajan. Pykälän 3 momentissa säädetään korvausvastuusta. Säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi. Korvausvastuu vastaisi tasoitusmäärän lisäksi sattuneiden vakuutuspahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä vain siltä osin kuin työeläkevakuutusyhtiölle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti. Muutos olisi täsmennys, eikä muuta säännöksen nykyistä sisältöä.

16 §. Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma. Pykälässä säädetään työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta. Työeläkelaitosten vakuutus- ja sijoitusriskeihin varaudutaan nykyisin kahdella puskurilla, jotka ovat tässä pykälässä tarkoitettu toimintapääoma ja 14 §:n 3 momentissa tarkoitettu tasoitusmäärä. Toimintapääomalla varaudutaan sijoitusriskeihin ja tasoitusmäärällä vakuutusriskeihin. Toimintapääoma ja tasoitusmäärä ehdotetaan yhdistettäväksi ja muodostettavaksi uusi puskur, vakavaraisuuspääoma. Tämän vuoksi pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin työeläke-

vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta. Vakavaraisuuspääomalla tarkoitettaisiin sitä määrää, jolla työeläkevakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. Vastuuvastuusta vähennettäisiin osittamattoman lisävakuutusvastuu sekä 14 §:ssä tarkoitettu tasoitusmäärä. Vakavaraisuuspääomaan luettavat erät luettelaisiin 16 a §:ssä.

Pykälän 2 momentin mukaan vakavaraisuuspääomaa käytettäisiin tappioiden kattamiseen siten, että sijoitustappiot katettaisiin toimintapääomaosalla ja vakuutusliikkeen tappiot ensisijaisesti tasoitusmääräosalla. Toimintapääomaosaa ei täydennettäisi tasoitusmäärästä ja se voisi pienentyä alle nollan. Sen sijaan tasoitusmäärälle säilytettäisiin nykyinen käytäntö, jonka mukaan se ei voi pienentyä nolllaa alemmaksi.

16 a §. *Vakavaraisuuspääomaan luettavat erät.* Työeläkevakuutusyhtiöihin sovelletaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:ää toimintapääomaan luettavista eristä. Kyseinen säännös ehdotetaan otettavaksi työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin uudeksi 16 a §:ksi, jossa säädettäisiin työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaan luettavista eristä, koska Solvenssi II-uudistuksen yhteydessä kyseiset säännökset ovat poistumassa vakuutusyhtiölaista. Vakavaraisuuspääomaan luettavista vastaavat erät kuin vakuutusyhtiölain mukaan on luettu toimintapääomaan lukuun ottamatta vahinkovakuutusyhtiöitä koskeva 8 kohtaa ja henkivakuutusyhtiöitä koskeva 9 kohtaa, joita ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöihin. Lisäksi vakavaraisuuspääomaan luettavista osittamattoman lisävakuutusvastuu ja tasoitusmäärä. Osittamattoman lisävakuutusvastuun kuulumisen toimintapääomaan on säädetty nykyisin 16 §:ssä ja tasoitusmäärä olisi uusi erä. Kaikki vakavaraisuuspääomaan luettavat erät mainittaisiin siten luettelossa. Säännökseen tehtäisiin lisäksi teknisiä tarkistuksia korvaamalla viittaukset vakuutusyhtiölakiin tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin viittauksilla Finanssivalvontaan.

16 b §. *Pääomalainaa koskevat erityiset ehdot.* Työeläkevakuutusyhtiöihin sovelletaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 3 §:ää pääomalainaa koskevista erityisistä ehdoista.

Säännös ehdotetaan otettavaksi työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin uudeksi 16 b §:ksi. Pykälän säännös vastaisi sisällöltään vakuutusyhtiölain säännöstä, mutta sen sanamuotoa ja viittauksia ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla.

16 c §. *Vakavaraisuuspääomaan luettavia erä koskevat rajoitukset.* Työeläkevakuutusyhtiöihin sovelletaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:ää toimintapääomaan luettavia erä koskevista rajoituksista. Säännös ehdotetaan otettavaksi työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin uudeksi 16 c §:ksi, jossa säädettäisiin vakavaraisuuspääomaan luettavia erä koskevista rajoituksista. Pykälä vastaisi sisällöltään vakuutusyhtiölain säännöstä kuitenkin sillä poikkeuksella, että vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n 3 momentin säännöstä, joka koskee vahinkovakuutusyhtiön lisämaksua, ei otettaisi pykälään. Säännökseen tehtäisiin lisäksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämät tekniset tarkistukset. Viittaukset toimintapääomaan korvattaisiin viittauksilla vakavaraisuuspääomaan ja viittaukset toimintapääoman vähimmäismäärästä korvattaisiin viittauksilla vähimmäispääomavaatimukseen.

16 d §. *Vakavaraisuuspääomasta vähennettävät erät.* Työeläkevakuutusyhtiöihin sovelletaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 5 §:ää toimintapääomasta vähennettävistä eristä. Säännös ehdotetaan otettavaksi työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin uudeksi 16 d §:ksi. Pykälän säännös vastaisi sisällöltään vakuutusyhtiölain säännöstä kuitenkin sillä poikkeuksella, että vakuutusyhtiöitä koskevaa 4 ja 9 kohtaa sekä vahinkovakuutusyhtiöitä koskevaa 6 kohtaa, joita ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöihin, ei otettaisi pykälään. Säännökseen tehtäisiin lisäksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämät tekniset tarkistukset.

16 e §. *Finanssivalvonnan toimivaltuudet.* Työeläkevakuutusyhtiöihin sovelletaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 6 §:ää Vakuutusvalvontaviraston toimivaltuuksista. Säännös ehdotetaan otettavaksi työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin uudeksi 16 e §:ksi, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksista. Vakuutusvalvontaviraston ja rahoitustarkastuksen toiminnot yhdistettiin

vuoden 2009 alusta alkaen ja toimintoja on siitä lähtien hoitanut Finanssivalvonta. Pykälän säännös vastaisi sisällöltään vakuutusyhtiölain säännöstä, mutta sen sanamuotoa ja viittauksia tarkistettaisiin tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla.

17 §. Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus. Pykälässä säädetään vakavaraisuusrajusta ja toimintapääoman vähimmäismäärästä. Työeläkelaitosten vakavaraisuusvalvonnassa käytettäviä rajoja ehdotetaan muutettaviksi siten, että rajat määräytyisivät vakavaraisuuspääoman perusteella. Tämän vuoksi pykälässä säädettäisiin vakavaraisuusrajusta ja vähimmäispääomavaatimuksesta.

Vakavaraisuusraja olisi se työeläkevakuutusyhtiöiden valvonnassa käytettävä raja, jonka alittamisesta eläkelaitokselle seuraa valvonnallisia toimenpiteitä. Vakavaraisuusrajan laskennassa otettaisiin huomioon sekä sijoitusriski että vakuutusriski. Raja määriteltäisiin riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Työeläkevakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimus olisi yksi kolmasosa vakavaraisuusrajusta. Tästä säädettäisiin pykälän 2 momentissa.

18 §. Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen. Säännökseen ehdotetaan tehtäväksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämät tekniset tarkistukset. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi rajoitus siirroille ositettuun lisävakuutusvastuuseen eli asiakashyvityksiin. Jos vakavaraisuuspääoma lukuun ottamatta tasoitusmäärää olisi pienempi kuin vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä, siirtoa ositettuun lisävakuutusvastuuseen ei saisi tehdä.

19 §. Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuden järjestäminen. Säännökseen ehdotetaan tehtäväksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämät tekniset tarkistukset.

Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma.

20 §. Taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Pykälässä säädetään työeläkevakuutusyhtiön velvollisuudesta toimittaa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma tiettyjen vakavaraisuuden valvonnassa käytettävien valvontarajojen alittuessa. Koska valvontarajoja ehdotetaan muutettavaksi, myös tätä pykälää tulisi muuttaa. Työeläkevakuutusyhtiön tulisi toimittaa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma, jos sen vakavaraisuuspääoma olisi pienempi kuin vakavaraisuusraja. Lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma tulisi antaa, jos vakavaraisuuspääoma olisi pienempi kuin vähimmäispääomavaatimus. Lisäksi pykälän sanamuotoa korjattaisiin siten, että viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin viittauksilla Finanssivalvontaan.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi vastaavat määräajat kuin eläkesäätiölaissa ja vakuutus-kassalaissa on. Pykälän 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön olisi osoitettava tervehdyttämissuunnitelmassaan keinot, joiden avulla sen toimintapääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa toimintapääoman vähimmäismäärän. Pykälän 2 momentin mukaan lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa olisi osoitettava, että yhtiön toimintapääoma ylittää kolmen kuukauden kuluessa puolet toimintapääoman vähimmäismäärästä. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei näiden kolmen kuukauden aikana saataisi toteutetuiksi, Finanssivalvonta voisi erityisen painavista syistä jatkaa määräaika vielä enintään kolmella kuukaudella.

23 §. Voitonjaon rajoitukset. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma korvattaisiin termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi 1 momentin voitonjaon rajoitukseen lisättäisiin vastaava rajoitus kuin 18 §:ään ehdotetaan lisättäväksi. Jos vakavaraisuuspääoma lukuun ottamatta tasoitusmäärää olisi pienempi kuin vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä, voitonjako olisi kielletty.

29 ja 29 e §. Pykälien sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma korvattaisiin termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin viittauksilla Finanssivalvontaan.

Voimaantulosäännös

Voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädettäisiin siitä, mitä uusilla termeillä vakavaraisuutta koskien tarkoitetaan muualla lainsäädännössä.

Voimaantulosäännöksen 3—5 momentissa säädetään Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Eteraa koskevat poikkeussäännökset. Eteran tasoi- tusvastuun työkyvyttömyyseläkeosaan sisältyy sellaisia varoja, jotka on tarkoitettu Eteran suuremmasta työkyvyttömyysalkavuu- deusta tulevaisuudessa aiheutuvien tappioiden kattamiseen. Tästä syystä Eteran tasoi- tussuureuden työkyvyttömyyseläkeosasta luet- taisiin vakavaraisuuspääomaan enintään 130 prosenttia muiden yhtiöiden keskimää- räisestä tasoi- tusvastuun työkyvyttömyyselä- keosasta suhteutettuna palkkasummaan. Koska Eteran palkkasummien suhde vastuu- velkaan poikkeaa keskimääräisestä, viiden vuoden ajan lain voimaantulosta vakavarai- suuspääomaan luettava tasoi- tussuureuden työ- kyvyttömyyseläkeosa olisi kuitenkin vähin- tään muiden yhtiöiden keskimääräisellä ta- solla vakavaraisuusvastuuvelkaan suhteutet- tuna. Eteran tasoi- tussuureuden työkyvyttömyys- eläkeosasta vakavaraisuuspääomaan luettava määrä voisi kuitenkin olla enintään Eteran ta- soi- tussuureuden työkyvyttömyyseläkeosan suu- ruinen. Tämä poikkeussäännös olisi voimas- sa niin kauan kuin työntekijän eläkelain voi- maanpanolaissa tarkoitettua täydennysmäärä vahvistetaan Eteralle.

Eteran tasoi- tussuureuden on TyEL:n voi- maantulosta johtuen liitetty kaksi erillistä va- rausta, hoitokulukuormitus ja maksutappio- osaan siirretty määrä, jotka liittyvät ennen vuotta 2007 kohdistuviin mutta myöhemmin realisoituihin keskimääräistä suurempiin hoi- tokuluihin ja maksutappioihin. Näitä eria ei luettaisi Eteran vakavaraisuuspääomaan. Va- kavaruusrajaa laskettaessa ne Eteran tasoi-

tussuureuden erät, joita ei lueta vakavaraisuus- pääomaan, luetaan vastuuvelkaan.

1.3 Eläkesäätiölaki

6 §. Pykälän 3 momentin sanamuotoa eh- dotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä eh- dotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma korvattaisiin termillä vakavaraisuuspääoma.

45 §. Pykälän 4—6 momenttien sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityk- sessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma korvattaisiin termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi viit- taukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattai- siin viittauksilla Finanssivalvontaan.

48 §. Ehdotetaan kumottavaksi B-eläke- säätiön ja AB-eläkesäätiön B-osaston kannat- tussuureutta koskeva pykälä tarpeetto- mana. Muutoksen jälkeen B-eläkesäätiöltä ja AB-eläkesäätiön B-osastolta ei edellytettäisi kannatusmaksuvakuutta. Nykyisessä lainsääd- ännössä kannatusmaksuvakuuden vähim- mäismäärä on kolmasosa eläkesäätiön vas- tuumenoista, joilla tarkoitetaan eläkkeistä ti- livuonna aiheutuvien suoritusten ja eläkevas- tuun muutoksen yhteismäärää. Kannatus- maksuvakuuden vähimmäismäärä on aina vähintään 84 000 euroa ja enintään 15 pro- senttia eläkesäätiön eläkevastuun määrästä. Jos eläkesäätiön säännöissä määrätään kan- natusmaksuja suoritettavaksi useammin kuin kolmannesvuosittain, kannatusmaksuvakuu- den vähimmäismäärää pienennetään maksu- välin muutosta vastaavasti.

Kannatusmaksuvakuus on tullut osaksi elä- kesäätiöiden toimintaa 1990-luvun alussa, jolloin sen rooli on ollut katesäännöksiä täy- dentävä. Toimintapääomasäännösten myötä kannatusmaksuvakuuden tarkoitukseksi on korostuneemmin tullut säätiön likviditeetin turvaaminen. Kannatusmaksuvakuus on otet- tu käyttöön aikana, jolloin eläkesäätiöillä ei ollut käsitteenä toimintapääomaa ja työnteki- jän eläkelain mukainen eläkevastuu ei ollut välttämättä edes täyteen katettu. Kannatus- maksuvakuus on koettu tarpeettomana eikä sitä ole tiettävästi kertaakaan tarvittu. Elä- kesäätiölaki velvoittaa työnantajaa maksa- maan eläkesäätiölle vähintään kolmannes- vuosittain riittävän määrän kannatusmaksuja

huomioiden säätiön kulut sekä maksuvalmius. Kannatusmaksu voidaan ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään. Näiden säännösten katsotaan riittävästi varmistavan eläkesäätiön kannatusmaksujen saannin, joten nykyisestä kannatusmaksuvakuudesta voidaan luopua.

48 a §. Pykälässä säädetään eläkesäätiön toimintapääomasta. Pykälän maininnat toimintapääomasta ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma. Pykälä 2 momentin 4 kohdasta poistetaan viittaus 48 §:ssä tarkoitettuun kannatusmaksuvakuuteen, koska 48 § on tarkoitus kumota eikä omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivista erotusta ole enää tarpeen käyttää kannatusmaksuvakuutena.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 kohta, jossa säädettäisiin työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän lukemisesta eläkesäätiön vakavaraisuuspääomaan. Eläkesäätiö voisi halutessaan lukea vakavaraisuuspääomaan erän, jonka suuruus on enintään neljä prosenttia eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien palkkasummasta. Erän lukeminen vakavaraisuuspääomaan edellyttää, että eläkesäätiö olisi tehnyt 48 d:ssä tarkoitetun riskinhallintasuunnitelman siten, että suunnitelma täyttäisi 48 g §:ssä suunnitelmalle asetetut vaatimukset.

Työnantajalla on velvollisuus maksaa eläkesäätiölle riittävä määrä kannatusmaksuja huomioiden eläkesäätiön kulut sekä maksuvalmius. Tästä säädetään 45 §:ssä. Lisävuokutusvastuuta on tarvittaessa kartutettava 48 §:n mukaan kannatusmaksuilla vakavaraisuusrajaan saakka. Työnantajan velvollisuus maksaa tarvittaessa kannatusmaksuja eläkesäätiöön ehdotetaan ottavaksi huomioon etukäteen vakavaraisuuspääomassa enintään neljään prosenttiin palkkasummasta saakka. Tämän rajan suuruiseen lisämaksuun työnantajan on enintään katsottu voivan varautua kohtuudella etukäteen. Eläkesäätiö määrittäisi riskinhallintasuunnitelmassaan kyseisen rajan ottaen huomioon sen, minkä suuruisista lisämaksuista sen työnantajat voisivat kohtuudella selvittää.

Lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän lukemiselle vakavaraisuuspääomaan ei edel-

lytetä Finanssivalvonnan suostumusta. Kuitenkin edellytetään, että kyseisen erän käyttö on kuvattu riskinhallintasuunnitelmassa 48 g §:ssä tarkoitetulla tavalla. Lain 48 d §:n mukaan riskinhallintasuunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle ja eläkesäätiön on toimitettava uusi suunnitelma, jos Finanssivalvonta katsoo, ettei riskinhallintasuunnitelmaa voida toteuttaa. Jos riskinhallintasuunnitelma ei täytä sille 48 g §:ssä asetettuja vaatimuksia Finanssivalvonta palauttaa suunnitelman ja eläkesäätiön tulee toimittaa uusi suunnitelma. Jos Finanssivalvonta vaatii suunnitelman uusimista, erän voi lukea vakavaraisuuspääomaan vasta kun uusi suunnitelma on toimitettu Finanssivalvonnalle.

Riskinhallintasuunnitelma on osa sijoitus-suunnitelmaa, jonka eläkelaitoksen hallitus hyväksyy. Hyväksymällä suunnitelman hallitus ja sitä kautta lisämaksuvelvolliset sitoutuvat suunnitelmaan ja heille selviää mahdollisen lisäerän realisoitumisen vaikutukset ja ovat varautuneet selviämään niistä. Sijoitus-suunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja sitä on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Jos lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä ei enää ole oikeassa suhteessa suunnitelmaan, säätiön on korjattava suunnitelmansa vastaamaan sitä määrää, joka lisämaksuvelvollisuuteen perustuvana eränä on aiottu lukea vakavaraisuuspääomaan.

Pykälän 3 momentissa säädetään, mitkä erät AB-säätiössä luetaan B-säätiön vakavaraisuuspääomaan ja säännökseen lisätään edellä ehdotettu 5 kohta, joka koskee työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa erää. Lisäksi korjattaisiin virheellinen viittaus 1 momenttiin viittaukseksi 2 momenttiin.

48 b §. Pykälässä säädetään eläkesäätiön vakavaraisuusraja. Ehdotus ja sen perustelut vastaavat työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:ään ehdotettuja muutoksia.

48 c §. Pykälässä säädetään siirroista lisävuokutusvakuutusvastuuseen ja sen kartuttamisesta ja purkamisesta. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma.

Pykälän 3 momentissa säädetään lisävuokutusvastuun purkamisesta, kun toiminta-

pääoma on purkamisen jälkeen vähintään puolitoistakertainen vakavaraisuusrajaan nähden. Tällöin lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vapaasti kannatusmaksujen alentamiseen. Vapaata purkamista säätelevä raja ehdotetaan muutettavaksi 1,4-kertaiseksi vakavaraisuusrajaan nähden. Muutosta ehdotetaan, koska eläkesäätiöiden vakavaraisuusraja nousisi tämän esityksen muutosten johdosta.

Pykälän 4 momentissa säädetään lisävakuutusvastuun purkamisesta, kun toimintapääoma on enintään puolitoistakertainen vakavaraisuusrajaan nähden. Tällöin lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen vastaavasti kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat antaa vakuutusmaksun alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Tätä rajaa ehdotetaan alennettavaksi 1,4-kertaiseksi. Muutosta ehdotetaan, koska eläkesäätiöiden vakavaraisuusraja nousisi tämän esityksen muutosten johdosta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 7 momentti. Ehdotuksen mukaan vakavaraisuuspääomaan ei voitaisi lukea työnantajan lisämaksuvelvollisuutta, kun sovelletaan tätä pykälää. Tällöin vakavaraisuuspääomaan luettava erä, työnantajan lisämaksuvelvollisuus, ei lisäisi mahdollisuutta purkaa lisävakuutusvastuuta kannatusmaksujen alentamiseen eikä rajoittaisi mahdollisuutta kartuttaa lisävakuutusvastuuta kannatusmaksuilla.

48 d §. Pykälässä säädetään sijoitussuunnitelmasta sekä eläkesäätiön velvollisuudesta toimittaa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma tiettyjen valvontarajojen alittuessa. Vakavaraisuuden valvonnassa käytettäviä rajoja ehdotetaan muutettaviksi, minkä vuoksi tulisi muuttaa myös säännöksiä siitä, milloin säätiön on toimitettava taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Ehdotus ja sen perustelut vastaavat työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ään ehdotettuja muutoksia. Lisäksi viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin viittauksilla Finanssivalvontaan.

48 g §. Pykälä on uusi ja siinä säädettäisiin vaatimuksista työnantajan lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän lukemiselle vakavaraisuuspääomaan. Pykälän 1 momentin mu-

kaan voidakseen lukea vakavaraisuuspääomaan 48 a §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisen työnantajan lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän, eläkesäätiön tulisi kuvata riskienhallintasuunnitelmassa erän käyttö. Riskienhallintasuunnitelmassa tulisi kuvata mitä erän lukemisella vakavaraisuuspääomaan tavoitellaan, miten erän käyttö vaikuttaa eläkesäätiön sijoitussuunnitelmaan sekä miten erä vaikuttaisi eläkesäätiön vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja tuotto-odotukseen. Erittäisesti olisi suunnitelmaa laadittaessa kiinnitettävä huomiota niihin tilanteisiin, joissa lisäerän käyttäminen riskipuskurina realisoituisi lisämaksuina tai pienentäisi kannatusmaksujen alennuksia. Erän käyttöönotto edellyttäisi huolellista etukäteissuunnittelua. Lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän tarkoituksena olisi, että laitos voisi sijoitustuotoillaan kasvattaa vakavaraisuuttaan.

Finanssivalvonnalla olisi oikeus antaa tarkempia määräyksiä riskienhallintasuunnitelman sisällöstä. Tästä säädetään 48 d §:n 4 momentissa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän mitoittamisesta. Erä tulisi mitoittaa siten, että mitoituksessa otetaan huomioon erälle asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Mitoituksen tulisi olla realistinen suhteessa markkinainformaatioon ja työnantajan maksukykyyn. Esimerkiksi tehtäessä arviolaskelmia lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän avulla saavutettavissa olevista sijoitustuotoista vakavaraisuuden kasvattamiseksi laskelmien oletuksien tulisi olla realistiset.

Sen jälkeen kun eläkesäätiö olisi päättänyt erän käyttöön ottamisesta, eläkesäätiön tulisi seurata niiden tavoitteiden toteutumista, joihin säätiö on riskienhallintasuunnitelmassa sitoutunut. Jos tavoitteet eivät toteutuisi, olisi riskienhallintasuunnitelma päivitettävä. Pykälän 2 momentissa todetaan, että jos eläkesäätiön toiminta ei vastaisi riskienhallintasuunnitelmaa, eläkesäätiö ei voisi lukea vakavaraisuuspääomaan lisämaksuvelvollisuuden perustuvaa erää. Jos esimerkiksi eläkesäätiö ei rajoittaisikaan suunnitellulla tavalla kannatusmaksujen alennuksia, niin erää ei enää voitaisi lukea vakavaraisuuspääomaan.

Erän käyttöön ottamisen jälkeen eläkesäätiön olisi seurattava myös vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän keskimääräiseen vakavaraisuuden tasoon. Tästä säädetäisiin pykälän 3 momentissa. Eläkesäätiön taloudellista tulosta säätelee joukko työeläkealan keskimääräisiä tunnuslukuja, kuten sijoitusten tuottovaatimus. Eläkelaitosten välisissä työnantajakohtaisissa kannansiirroissa keskeinen siirtyvä toimintapääoma vastaa eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä. Tämän vuoksi olisi perusteltua, että eläkesäätiö seuraisi oman vakavaraisuutensa kehittymistä suhteessa alan keskimääräiseen tasoon. Seurannan tarve korostuisi, mikäli eläkesäätiö lukisi toimintapääomaansa lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän.

Tarkoituksena olisi, että lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa erää käyttämällä eläkesäätiö ei joutuisi niin huonoon taloudelliseen tilanteeseen, josta nouseminen olisi sille vaikeaa. Seuranta toimisi siis eräänlaisena ennakoivana varoitusrajana. Työeläkealan keskimääräisen vakavaraisuuden ja riskinkantokyvyn tasoa kuvaavana tämä raja voitaisiin sitoa esimerkiksi keskimääräisen vakavaraisuusasteen kehitykseen tai muuhun vastaavan mittariin.

Eläkesäätiön vakavaraisuuden voitaisiin katsoa esimerkiksi poikkeavan merkittävästi yleisestä kehityksestä, kun se kahden vuoden aikana ei täyty siirtyvän toimintapääoman määrää ja on pienempi kuin 75 prosenttia työeläkelaitosten keskimääräisestä vakavaraisuudesta. Tällöin vakavaraisuuden viimeaikainen kehitys lisäisi merkittävästi laitoksen toiminnan riskejä ja eläkesäätiön tulisi vahvistaa vakavaraisuuttaan rajoittamalla lisävakuutusvastuun käyttöä kannatusmaksujen alentamiseen tai vahvistamalla vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla. Eläkesäätiön ei kuitenkaan katsottaisi pysyvästi jääneen alle alan keskimääräisen kehityksen, jos eläkesäätiön alhainen vakavaraisuus on osa eläkesäätiön strategiaa yhdessä keskimääräistä matalamman sijoitusten riskitason ja korkeamman odotetun maksutason kanssa.

Jotta vakavaraisuuspääoma kokonaisuutena koostuisi riittävän laadukkaista eristä, on lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän osuutta vakavaraisuuspääomassa tarkoituk-

senmukaista rajoittaa. Tästä syystä pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, että vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän on täyttyvä muista kuin lisämaksuvelvollisuuteen perustuvasta erästä. Finanssivalvonta voisi kuitenkin myöntää tähän poikkeuksen ja sallia erän lukemiseen tilanteessa, jossa muutoinkin toimitaan poikkeustilanteita varten tehtyjen säännösten mukaisesti ja jossa vakavaraisuusraja ei muutoin täytyisi.

88 §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin viittauksilla Finanssivalvontaan ja viittaukset työntekijäin eläkelakiin korvattaisiin viittauksilla työntekijän eläkelakiin.

100 §. Pykälän 1 momentissa oleva virheellinen viittaus 88 §:n 5 momenttiin ehdotetaan korjattavaksi. Toimintapääoman siirtämisestä tässä pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa säädetään 88 §:n 6 momentissa.

100 a §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla.

116 §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Pykälän 1 momentin 4, 4a ja 5 kohdassa termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma.

119 §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoman vähimmäismäärä ehdotetaan korvattavaksi termillä vähimmäispääomavaatimus.

121 §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma.

Voimaantulosäännös

Voimaantulosäännöksen 2 momentissa todettaisiin, että jos muualla lainsäädännössä on käytetty termiä eläkesäätiön toimintapääoma, sillä tarkoitetaan eläkesäätiön vakavaraisuuspääomaa.

Voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädettäisiin työnantajan lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän korottamisesta siirtymäajaksi. Sijoitusten tuottovaatimuksen määräytymiseen vaikuttaa alan keskimääräinen vakavaraisuusaste. Koska eläkesäätiöillä ei ole tasoitusmäärää, heikentäisi aiemmin esitetty tasoitusmäärän ja toimintapääoman yhdistäminen eläkesäätiöiden vakavaraisuus- ja suhteessa alan keskimääräiseen ja siten lisääisi eläkesäätiöiden toiminnan riskejä. Jotta tämä vältettäisiin, voitaisiin lain 48 a §:n 2 momentin 5 kohdassa säädetyt erän enimmäismäärää korottaa siirtymäajaksi. Korotuksen enimmäismäärä laskettaisiin siten, että verrataan eläkesäätiön vakavaraisuutta suhteessa työeläkevakuutusyhtiöiden keskimääräiseen vakavaraisuuteen 31 päivänä joulukuuta 2012. Suhteen tulee pysyä samansuuruisena lain voimaan tullessa 1 päivänä tammikuuta 2013 ja korotus määräytyy niin, että suhde säilyy.

Korotettu enimmäismäärä pysyy samansuuruisena suhteessa vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävään eläkevastuuseen lain voimaantulosta 31 päivään joulukuuta 2017 saakka. Tämän jälkeen korotuksen määrä vähenee vuosittain tasasuuruisin alennuksin siten, että korotuksen suuruus on nolla vuonna 2022 ja erän enimmäismäärä voi olla sen jälkeen pysyvän lainsäädännön mukaisesti enintään neljä prosenttia palkkasummasta.

1.4 Vakuutuskassalaki

8 a §. Pykälän 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi viittaus Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin viittauksella Finanssivalvontaan.

12 §. Pykälän 8 a ja 8 b kohtien sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma.

79 §. Pykälän 2 momentissa säädetään vakuutusmaksuvastuusta. Säännökseen ehdotetaan lisättäväksi, että lisävakuutusvastuu voisi olla myös negatiivinen. Tämä olisi mahdollista, koska ehdotuksen mukaan tasoitus-

määrä luettaisiin vakavaraisuuspääomaan. Eläkekassa täyttäisi vakavaraisuusvaatimukset, kun vakavaraisuuspääoma ylittäisi vakavaraisuusrajan. Pykälän 3 momentissa säädetään korvausvastuusta. Säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi samoin perusteiden kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:ää. Korvausvastuu vastaisi tasoitusmäärän lisäksi sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä vain siltä osin kuin eläkekassalle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti.

83 a §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin viittauksilla Finanssivalvontaan ja viittaukset työntekijäin eläkelakiin korvattaisiin viittauksilla työntekijän eläkelakiin.

83 b §. Pykälässä säädetään eläkekassan toimintapääomasta. Toimintapääoma ja tasoitusmäärä ehdotetaan yhdistettäväksi ja muodostettavaksi uusi puskuri, vakavaraisuuspääoma, joka sisältäisi tasoitusmääräosan ja toimintapääomaosan. Tämän vuoksi pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin eläkekassan vakavaraisuuspääomasta. Vakavaraisuuspääomalla tarkoitettaisiin sitä määrää, jolla eläkekassan varojen on katsottava ylittävän toiminnan varat ja velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. Vastuuvelkaa laskettaessa ei otettaisi huomioon lisävakuutusvastuuta eikä runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuupillisesti laskettavaa tasoitusmäärää. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 kohta, jossa säädettäisiin osakkaan lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän lukemisesta eläkekassan vakavaraisuuspääomaan. Eläkekassa voisi halutessaan lukea vakavaraisuuspääomaan erän, jonka suuruus on enintään neljä prosenttia eläkekassan toimintapiiriin kuuluvien palkkasummasta. Perustelut vastaisivat eläkesäätiölain 48 a §:n 2 momentin perusteluita. Säännökseen tehtäisiin lisäksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämät tekniset tarkistukset. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi viittaukset Vakuutus-

valvontavirastoon korvattaisiin viittauksilla Finanssivalvontaan ja viittaukset työntekijäin eläkelakiin korvattaisiin viittauksilla työntekijän eläkelakiin.

83 c §. Pykälässä säädetään eläkekassan vakavaraisuusrajan. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi vastaavin perustein kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:ää.

83 d §. Pykälässä säädetään lisävakuutusvastuun kartuttamisesta ja purkamisesta. Pykälään ehdotetut muutokset ja niiden perustelut vastaisivat eläkesäätiölain 48 c §:ää.

83 e §. Pykälässä säädetään sijoitussuunnitelmasta sekä eläkekassan velvollisuudesta toimittaa taloudellisen aseman tervehtymissuunnitelma tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma tiettyjen valvontarajojen alittuessa. Pykälään ehdotetut muutokset ja niiden perustelut vastaavat työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ään ehdotettuja muutoksia.

83 u §. Pykälä on uusi ja siinä säädettäisiin vaatimuksista osakkaan lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän lukemiselle vakavaraisuuspääomaan. Ehdotus ja sen perustelut vastaavat eläkesäätiölain 48 g §:ään ehdotettuja muutoksia. Lisäksi edellytettäisiin, että eläkekassan osakkaita tiedotetaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän käytöstä eläkekassan vakavaraisuuspääomassa. Tästä säädettäisiin pykälän 1 momentissa.

132 §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin viittauksilla Finanssivalvontaan ja viittaukset työntekijäin eläkelakiin korvattaisiin viittauksilla työntekijän eläkelakiin.

134 §. Pykälän 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma.

Voimaantulosäännös

Voimaantulosäännöksen 2 momentissa todettaisiin, että jos muualla lainsäädännössä on käytetty termiä eläkekassan toimintapää-

oma, sillä tarkoitetaan eläkekassan vakavaraisuuspääomaa.

Voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädettäisiin osakkaan lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän korottamisesta siirtymäajaksi. Ehdotus ja perustelut vastaavat eläkesäätiölain voimaantulosäännöksen 3 momenttiin ehdotettuja muutoksia. Eläkekassan tasoitusmäärä luetaan mukaan eläkekassan vakavaraisuuspääomaan lain voimaan tullessa, joten se pienentää lisämaksuvelvollisuuden perustuvan erän korotettua määrää.

1.5 Merimieseläkelaki

193 a §. *Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset.* Pykälän 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma korvattaisiin termillä vakavaraisuuspääoma.

207 §. *Vakavaraisuuden järjestäminen.* Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma korvattaisiin termillä vakavaraisuuspääoma.

208 §. *Vakavaraisuusrajan ja vakavaraisuuspääoman laskeminen.* Pykälässä säädetään eläkekassan vakavaraisuusrajan ja toimintapääoman laskemisesta. Vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain mukaisesti. Vastuuvelkana käytetään tällöin vakuutusteknisen vastuuvelan ja vakuutusriskien heilahteluihin varattavan laskennallisen osan yhteismäärää. Vakuutusriskien heilahteluihin varattava laskennallinen osa määritellään sosiaali- ja terveysministeriön antamassa asetuksessa. Eläkekassan vakavaraisuusraja ehdotetaan laskettavaksi vakuutusteknisestä vastuuvelasta siten, että vakuutusriskien heilahteluihin varattavaa laskennallista määrää ei lisättäisi vakavaraisuusrajan laskennan perusteena olevaan vastuuvelkaan. Tämä vastaisi työeläkevakuutusyhtiöiden ja työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkekassojen vakavaraisuusrajan laskennan perusteena olevan vastuuvelan määrittämistä, jolloin tasoitusmää-

rää ei otettaisi huomioon. Pykälän 2 momentissa säädetään eläkekassan toimintapääomasta. Eläkekassaan sovelletaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n 5—7 ja 10 kohtaa toimintapääomaan luettavista eristä, 3 §:ää pääomalainaa koskevista erityisistä ehdoista, 4 §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 4 momenttia toimintapääomaan luettavia eria koskevista rajoituksista, 5 §:n 2, 5, 7 ja 8 kohtaa toimintapääomasta vähennettävistä eristä ja 6 §:ää Finanssivalvonnan toimivaltuuksista. Ehdotuksen mukaan eläkekassan vakavaraisuuspääomaan luettaisiin edelleen vastaavat erät kuin on luettu toimintapääomaan vakuutusyhtiölakiin viittaamalla. Kyseiset viittaukset vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan muutettaviksi viittauksiksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain uusiin 16 a §:n 5, 8—10 kohtaan, 16 b §:ään, 16 c §:n 1 momentin 1 kohtaan ja 3 momenttiin, 16 d §:n 2 ja 4—6 kohtaan sekä 16 e §:ään. Lisäksi termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma.

209 §. *Vakavaraisuuden vahvistamista koskevat suunnitelmat.* Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä

ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma ehdotetaan korvattavaksi termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi viittaukset Vakuutusvalvontavirastoon korvattaisiin viittauksilla Finanssivalvontaan. Pykälään ehdotetaan lisäksi lisättäväksi määräajat taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman ja lyhyen aikavälin rahoitus-suunnitelman tekemiselle vastaavin perustein kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ään.

210 §. *Vakavaraisuutta ja vakavaraisuuspääomaa koskevat määräykset.* Pykälän otsikon sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi tässä esityksessä ehdotettujen muutosten edellyttämällä tavalla. Termi toimintapääoma korvattaisiin termillä vakavaraisuuspääoma.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 10 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 219/2011, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 901/2008 kumotun 23 §:n tilalle uusi 23 § seuraavasti:

10 §

Vakavaraisuusrajan laskeminen

Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja lasketaan kertomalla eläkelaitoksen vastuuvelka seuraavasta kaavasta saatavalla arvolla p , joka on kuitenkin vähintään 0,05:

$$p = \frac{1 + (k + C b - \lambda) / 100}{1 + (\mu - a \sigma) / 100} - 1$$

missä

$$\mu = \sum_i \beta_i m_i$$

$$\sigma_0 = \sqrt{\sum_{i,j} \beta_i \beta_j s_i s_j r_{ij} + \lambda^2 S^2}$$

$$\sigma = \sqrt{\sigma_0^2 + \sigma_d^2 + 2\rho \sigma_0 \sigma_d}.$$

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa vastuuvelasta vähennetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton lisävakuutusvastuu, eläkesäätiölain 43 §:n 2 momentin ja vakuutuskassa-

lain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 3 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 3 momentin mukainen tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.

Kaavassa β_i on 6 §:n mukaiseen sijoitusryhmään i kuuluvien sijoitusten osuus eläkelaitoksen sijoitusten yhteismäärästä, missä kuitenkin sijoitusryhmän IV ensimmäisen alaryhmän osuudesta vähennetään luku λ . Sijoitusryhmän i tuoton odotusarvosta (m_i), hajonnasta (s_i), sijoitusryhmien i ja j välisistä korrelaatioista r_{ij} , vakuutusliikkeen hajonnasta (σ_d) ja vakuutusliikkeen ja sijoitustuottojen korrelaatiosta (ρ) säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Kaavassa k on vastuuvelan laskemisessa käytetty diskonttaus korko ja b on laskenta-hetkeä seuraavana päivänä voimassa oleva työntekijän eläkelain 171 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkevastuun täydennyskerroin. Työntekijän eläkelain 168 §:n 2 momentissa tarkoitettu osaketuottosidonnaisuuden aste λ on 0,1. Eläkelaitoksen osaketuottojen poikkeama eläkelaitosten osaketuottojen keski-

määrästä (S) saa kaavassa arvon 4,5 prosenttia ja valittuun riskitasoon perustuva kerroin a saa arvon 1,96. Kertoimen C arvo kaavassa on 0,5.

23 §

Poikkeukselliset olosuhteet

Finanssivalvonta seuraa finanssimarkkinoiden kehitystä ja arvioi sen vaikutusta eläkelaitosten vakavaraisuuteen. Jos finanssimarkkinoilla ilmenneiden poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi eläkelaitosten keskimääräinen vakavaraisuus on laskenut merkittävästi tai uhkaa nopeasti ja merkittävästi laskea, Finanssivalvonnan tulee viipymättä tehdä tästä ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, sosiaali- ja terveysministeriön saatua

1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, että Finanssivalvonta voi pidentää työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 1 momentissa, eläkesäätiölain 48 d §:n 2 momentissa, vakuutuskassalain 83 e §:n 2 momentissa ja merimieseläkelain 209 §:n 1 momentissa taloudellisen aseman tervehtyttämisuunnitelman toteuttamiselle asetettua määräaikaa, siten että se päättyy viimeistään kolmen vuoden kuluttua asetuksen antamisesta.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Laskettaessa vakavaraisuusrajaa 10 §:n 2 momentin mukaisesti Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Eteran vastuuvälästä vähennetään tasoitusmäärää se määrä, joka luetaan Eteran vakavaraisuuspääomaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 16 §:ää sovellettaessa.

2.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, 14 §:n 1—3 momentti, 7 luvun otsikko, 16—20, 23, 29 ja 29 e §,

sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentti laissa 212/2009, 14 §:n 2 momentti, 16, 23 ja 29 § laissa 524/2008, 17, 18 ja 20 § laissa 1120/2006, 19 § osaksi laissa 1120/2006 ja 29 e § laeissa 524/2008 ja 221/2011, sekä

lisätään lakiin uusi 16 a—16 e § seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

 Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5, 7 ja 8 §:ää, 10 §:n 2 kohtaa ja 11 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1—22 §:ää, ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n

1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 §:ää ja 10—12 §:ää.

14 §

Vastuovelka

Työeläkevakuutusyhtiön vakuutusmaksuvelksista aiheutuva vastuu kirjataan vastuovelaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu.

Vakuutusmaksuvastuu vastaa tulevista vakuutus tapahtumista johtuvien suoritusten pääoma-arvoa siltä osin kuin yhtiölle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös työntekijän eläkelain

169 §:n 3 momentin mukaisia vakuutusmaksun alennuksia tai muita vastaavia etuja varten ja jäljempänä sanottujen tappioiden peittämistä varten varattua vastuuta, joka jakautuu vakuutuksenottajille ositettuun (*ositettu lisävakuutusvastuu*) ja osittamattomaan osaan (*osittamaton lisävakuutusvastuu*). Osittettua lisävakuutusvastuuta saadaan käyttää vain työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin vakuutusmaksun alennuksiin tai muihin vastaaviin etuihin. Vakuutusmaksuvastuuta lisäävää tai vähentävää osittamatonta lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä siltä osin kuin yhtiölle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti, sekä runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuupillisesti laskettavaa tasoitusmäärää.

7 luku

Vakavaraisuuspääoma

16 §

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla työeläkevakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset siten kuin siitä 16 a—16 e §:ssä säädetään. Tällöin työeläkevakuutusyhtiön vastuuvelasta vähennetään 14 §:n 2 momentissa tarkoitettu osittamaton lisävakuutusvastuu sekä mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu tasoitusmäärä.

Vakavaraisuuspääomaan sisältyvä tasoitusmäärä on tarkoitettu vakuutusliikkeen tappioiden peittämiseen. Vakavaraisuuspääoman muut erät kuin tasoitusmäärä on tarkoitettu ensisijaisesti muiden kuin vakuutusliikkeen tappioiden peittämiseen.

16 a §

Vakavaraisuuspääomaan luettavat erät

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaan luetaan:

1) maksettu osakepääoma tai maksettu pohjarahasto ja takuupääoma 16 c §:ssä säädettyin rajoituksin;

2) yhtiön hakemuksesta, Finanssivalvonnan suostumuksella, kun 25 prosenttia osakepääomasta tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä on maksettu, puolet maksamatta olevasta osakepääoman määrästä tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä 16 c §:ssä säädettyin rajoituksin;

3) sidotun ja vapaan oman pääoman rahat;

4) tilikauden ja edellisten tilikausien voitto;

5) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja mainitun luvun 15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset;

6) osittamaton lisävakuutusvastuu;

7) tasoitusmäärä;

8) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena;

9) yhtiön hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella täysin maksettu pääoma yhtiön vähintään viideksi vuodeksi tai vähintään viiden vuoden irtisanomisajalla ottamasta pääomalainasta 16 b §:ssä säädettyin ehdoin ja 16 c §:ssä säädettyin rajoituksin;

10) yhtiön hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella muut edellä esitettyihin eriin rinnastettavat erät.

16 b §

Pääomalainaa koskevat erityiset ehdot

Jotta 16 a §:n 9 kohdassa tarkoitettu pääomalaina voidaan laskea osaksi vakavaraisuuspääomaa, sen tulee täyttää vakuutusyhtiölain 15 luvun 2 §:ssä säädetty ehdot. Lisäksi:

1) muussa tapauksessa kuin työeläkevakuutusyhtiön purkautuessa tai konkurssissa lainan pääoma saadaan palauttaa edellyttäen, että yhtiö pääoman palauttamisen jälkeen täyt-

tää tämän luvun mukaiset vakavaraisuusvaatimukset;

2) lainasopimus ei saa sisältää määräystä, jonka mukaan muissa oloissa kuin työeläkevakuutusyhtiötä purettaessa tai konkurssissa velka on maksettava takaisin ennen sovittua eräpäivää; ja

3) lainasopimusta voidaan muuttaa vain työeläkevakuutusyhtiön hakemuksesta Finanssivalvonnan luvalla.

16 c §

Vakavaraisuuspääomaan luettavia eriä koskevat rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaan saa lukea seuraavia eriä yhteensä enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia vakavaraisuuspääomasta tai kahdesta kolmasosasta vakavaraisuusrajaa, sen mukaan kumpi on alhaisempi:

1) 16 a §:n 9 kohdassa tarkoitetut pääomallinat; ja

2) 16 a §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut, sellaiset osakeyhtiölain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetut osakkeet, joiden oikeus jakosattomaan hyvitykseen muodostuu tilikausittain ja siirtyy maksettavaksi sellaisten tilikausien osalta, joilta yhtiön tilinpäätös ei osoita voitonjakokelpoisia varoja, seuraavan voitonjakokelpoisia varoja osoittavan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen.

Edellä 16 a §:n 2 kohdassa tarkoitettua maksamatta olevaa määrää saa lukea vakavaraisuuspääomaan enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia vakavaraisuuspääomasta tai kahdesta kolmasosasta vakavaraisuusrajaa, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 1 momentissa luetelluista eristä 1 kohtaan sisältyviä määräajaksi otettuja pääomalainoja ja sellaisia 2 kohtaan sisältyviä osakkeita, joita koskee osakeyhtiölain 15 luvun 10 §:ssä tarkoitettu yhtiöjärjestyksen lunastusmääräys, saa yhteensä lukea vakavaraisuuspääomaan enintään määrän, joka vastaa 25 prosenttia vakavaraisuuspääomasta tai kahdesta kolmasosasta vakavaraisuusrajaa, sen mukaan kumpi on alhaisempi. Vakavaraisuuspääomaan luettavaa pääomalainojen määrää vähennetään tasaisesti kultakin alka-

valta vuodelta, jos lainan jäljellä oleva laina-aika on vähemmän kuin viisi vuotta.

16 d §

Vakavaraisuuspääomasta vähennettävät erät

Vakavaraisuuspääomasta on vähennettävä seuraavat erät:

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;

3) voitonjakona jaettavaksi esitetty osa yhtiön vapaasta omasta pääomasta;

4) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;

5) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä;

6) vieraasta sitoumuksesta annetut pantit ja kiinnitykset;

7) yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden, osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalainojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, jollei yhtiöön sovelleta vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettua valvontaa, ja yhtiön omistukset täyttävät vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettun omistusyhteyden taikka vaihtoehtoisesti vähentämiseen voidaan soveltaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuuden laskemisesta erikseen säädettyä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää.

16 e §

Finanssivalvonnan toimivaltuudet

Finanssivalvonta voi vaatia, että 16 a §:ssä tarkoitettujen vakavaraisuuspääomaan sisältyvien erien arvoa alennetaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 24 §:n mukaista laskelmaa laadittaessa erityisesti silloin, kun näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadintaajankohdan välillä.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä joko osittain tai kokonaan kieltää työeläkevakuu-

tusyhtiötä lukemasta 16 a §:n 8 kohdassa tarkoitettua erää osaksi yhtiön vakavaraisuuspääomaa.

17 §

Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Työeläkevakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

18 §

Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen

Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä (*vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä*), työeläkevakuutusyhtiön on sanotusta vuodesta lukien siirrettävä vuosittain ositettuun lisävakuutusvastuuseen määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla yhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön vakavaraisuuspääoma palautuu enimmäismäärää pienemmäksi.

Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on suurempi kuin vakavaraisuusraja, yhtiö voi siirtää 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ositettuun lisävakuutusvastuuseen enintään työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla lasketun määrän.

Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja tai vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vä-

himmäispääoma, siirto ositettuun lisävakuutusvastuuseen on kielletty.

19 §

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuden järjestäminen

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla, ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

20 §

Taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen asemansa tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää kolmen kuukauden kuluessa vähimmäismääränsä. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaan enintään kolmella kuukaudella.

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa jakaa voittoa, jos sen vakavaraisuuspääoma on pienempi

kuin vakavaraisuusraja tai vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma tai yhtiö ei täytä vastuuvelan kattamista koskevia vaatimuksia taikka tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön.

Voittoa ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako johtaa siihen, että vakavaraisuuspääoma vähenee 1 momentissa säädettyä pienemmäksi, että yhtiöstä tulee maksukyvytön tai siihen, että vastuuvelan kate ei täytä laissa säädettyjä vaatimuksia.

29 §

Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella sulautua toiseen työeläkevakuutusyhtiöön, luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle tai jakautua siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutus toiminnan tervettä kehitystä ja jos Finanssivalvonta katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. Finanssivalvonnalle on suostumuksen hakemisen yhteydessä toimitettava luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja sen katteesta sekä vakavaraisuuspääomasta laadittu laskelma. Finanssivalvonnalla on oikeus liittää suostumukseensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

Muutoin sulautumiseen, jakautumiseen ja vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan vakuutusyhtiölain 19 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—19 §:ää, 20 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—17 §:ää sekä 21 luvun 1—5 ja 8—11 §:ää, 12 §:n 3 momenttia ja 13—16 §:ää.

Sulautumisen, vakuutuskannan luovutuksen ja jakautumisen yhteydessä luovutettavan vakuutuskannan mukana siirtyy vastaanotettavaan yhtiöön vakuutuksenottajille 21 §:n

mukaan kuuluvista yhtiön varoista se osa, joka vastaa luovutettavaa vakuutuskantaa.

Finanssivalvonnan on pyydettävä 1 momentissa tarkoitettua hakemuksesta Kilpailuviraston lausunto, jos hakemuksessa tarkoitettu järjestely kuuluu kilpailunrajoituksista annetussa laissa tarkoitettun yrityskauppavalvonnan piiriin.

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä vakavaraisuuspääoma

Työeläkevakuutusyhtiöstä on luovutettava osittamatonta lisävakuutusvastuuta määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkelaitoksessa sellaisen sijoitusjakauman, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakauksen keskimääräistä riskillisyyttä (*siirtyvä vakavaraisuuspääoma*).

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään Finanssivalvonnan esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvelasta. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaisena.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asetus annetaan neljä kertaa kalenterivuodessa maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja joulukuun loppuun mennessä tulevaisuuteen lähinnä seuraavan huhtikuun, heinäkuun, lokakuun ja tammikuun alusta. Finanssivalvonnan on kalenterivuosittain helmikuun, toukokuun, elokuun ja marraskuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys 2 momentissa tarkoitettun prosenttiosuuden vahvistamisesta.

Siirtyvän vakavaraisuuspääoman määränä käytetään sitä 2 momentissa tarkoitettua asetuksessa säädettyä prosenttiosuutta, joka on voimassa, kun vakuutuskannan luovuttamista koskeva sopimus tehdään.

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta, työeläke-

vakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön vakavaraisuuspääomasta. Laskettaessa luovutettavan vakuutuskannan osuutta työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta on yhtiön vakavaraisuuspääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Muulla laissa säädetyllä työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan 16 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaa. Muulla laissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärällä tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan kahta kolmasosaa työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävien vastuuvelkojen yhteismäärään kerrottuna Eteran vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävän vastuuvelan määrällä. Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta vakavaraisuuspääomaan luettava määrä voi kuitenkin olla enintään Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosan suuruinen.

Vakuutusyhtiölain 25 luvun 9 §:n 1 momentin 3 kohtaa sovellettaessa tämän lain 17 §:ää sovelletaan sellaisena kuin se oli voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta

luetaan 16 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuuspääomaan enintään määrä, joka saadaan kertomalla 130 prosenttia muiden työeläkevakuutusyhtiöiden tasoitusmäärän keskimääräisestä työkyvyttömyyseläkeosasta suhteessa vakuutettuihin palkkoihin Eteran vakuutettujen palkkasummalla. Vuosina 2013—2017 Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta luetaan vakavaraisuuspääomaan kuitenkin aina vähintään määrä, joka on muiden työeläkevakuutusyhtiöiden tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosien yhteismäärän suhde muiden työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävien vastuuvelkojen yhteismäärään kerrottuna Eteran vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävän vastuuvelan määrällä. Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta vakavaraisuuspääomaan luettava määrä voi kuitenkin olla enintään Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosan suuruinen.

Mitä 3 momentissa säädetään, ei sovelleta siitä vuodesta alkaen, jolle ei enää vahvisteta työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua täydennysmäärää.

Edellä 16 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuuspääomaan ei Eteran tasoitusmäärästä lueta sosiaali- ja terveysministeriön työntekijän eläkelain voimaanpanolain 5 §:n 4 momentin nojalla vahvistamien laskuperusteiden mukaisia erityisiä erä hoitokustannuskuormitusta ja maksutappioita varten.

3.

Laki**eläkesäätiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläkesäätiölain (1774/1995) 48 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1323/1997, 1210/1998 ja 85/1999,

muutetaan 6 §:n 3 momentti, 6 luvun otsikko, 45 §:n 4—5 momentti, 48 a—48 d §, 88 §, 100 §:n 1 momentti, 100 a §:n 2 momentti, 116, 119 ja 121 §,

sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 3 momentti laissa 222/2011, 6 luvun otsikko laissa 1323/1997, 45 §:n 4—5 momentti laissa 85/1999, 48 a § laeissa 391/2006 ja 1122/2006, 48 b § laissa 1122/2006, 48 c § laeissa 1122/2006 ja 222/2011, 48 d § laeissa 1122/2006 ja 85/1999, 88 § osaksi laeissa 1323/1997, 421/2003 ja 251/2006, 100 §:n 1 momentti laissa 942/2000, 100 a §:n 2 momentti laissa 251/2006, 116 § osaksi laeissa 1323/1197 ja 421/2003 sekä 119 ja 121 § osaksi laissa 1323/1997, sekä

lisätään lakiin uusi 48 g § seuraavasti:

6 §

 Jos A- tai B-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 tai 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää toisen osaston eläkevastuun katteeksi. Varojen siirto B-osastolta edellyttää Finanssivalvonnan suostumusta. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajausta. Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään, että vakavaraisuus-

pääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

6 luku

Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä vakavaraisuuspääoma

45 §

 Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin Fi-

nanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että A-osaston eläkevastuu on katettu 47 §:n mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Jos A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle saa jäädä vastuuvajasta. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

48 a §

B-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla työntekijän eläkelain mukaisen toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät sanotusta vakuutus toiminnasta johtuvat velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset, siten kuin siitä 2—7 momentissa säädetään ja 7 momentin nojalla tarkemmin määrätään. Eläkevastuun määrää laskettaessa ei oteta huomioon 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta.

Eläkesäätiön vakavaraisuuspääomaan luettaan seuraavat erät:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;
- 2) kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettavat vapaaehtoiset varaukset;
- 3) lisävakuutusvastuu;

4) omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä;

5) työnantajan lisämaksuvelvollisuuden perustuva erä, joka on enintään 4 prosenttia eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien palkkasummasta, edellyttäen että erä täyttää 48 g §:ssä asetetut vaatimukset;

6) eläkesäätiön hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella muut 1—5 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

AB-eläkesäätiössä voidaan 2 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohdan mukaiset erät lukea vakavaraisuuspääomaan siltä osin kuin ne eläkesäätiön kirjanpidon mukaan kuuluvat B-osastolle tai ovat B-osaston omaisuutta.

Vakavaraisuuspääomasta vähennetään:

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen kirjanpitoarvojen ja omaisuuden käypien arvojen positiivinen erotus;

3) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä.

AB-eläkesäätiössä 4 momentissa luetellut erät vähennetään vakavaraisuuspääomasta siltä osin kuin ne eläkesäätiön kirjanpidon mukaan kuuluvat B-osaston taseeseen tai ovat B-osaston velvoitteita.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 2 momentin 4 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettavat joukkovelkakirjat ja vastaavat muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan arvostaa eläkesäätiön vakavaraisuuspääomassa niiden käyvästä arvosta poikkeavasti.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakavaraisuuspääomaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

48 b §

Työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta huomioon ottaen vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavarai-

suusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Eläkesäätiön vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusraja.

48 c §

Eläkesäätiön tulee siirtää vuotuinen sijoitustoiminnan tulos 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi eläkesäätiö voi siirtää lisävakuutusvastuuseen 6 §:n mukaista ylikatetta A-osastolta. Sijoitustoiminnan tuloksen ja ylikatteen siirtämisen jälkeen lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa tai purkaa kannatusmaksuilla siten kuin 2—7 momentissa säädetään. Eläkesäätiö voi purkaa lisävakuutusvastuuta myös vakavaraisuuspääoman ylitteen palautuksena siten kuin 45 §:n 4 momentissa säädetään.

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa kannatusmaksuilla vakavaraisuusrajan nelinkertaiseen määrään (*vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä*) saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajan nähden.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen 1,4-kertainen vakavaraisuusrajan nähden sekä vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen vastavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla annettuihin eläkevastuun laskuperusteisiin.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, lisävakuutusvastuuta ei saa purkaa kannatusmaksujen alentamiseen. Jos vakavaraisuutta ei voida muulla tavoin vahvistaa, lisävakuutusvastuuta on kartutettava kannatusmaksuilla. Jos vakavaraisuuspääoma kuitenkin alenee 1 momentin mukaisen sijoitustoiminnan tappion siirtämisen jälkeen alle vakavaraisuusrajan, lisävakuutusvastuuta on kartutettava

kannatusmaksuilla vakavaraisuusrajan saakka.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, lisävakuutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava kannatusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkesäätiön on järjestettävä toimintansa siten, että vakavaraisuuspääoman määrä alenee enimmäismääräänsä pienemmäksi.

Tätä pykälää sovellettaessa vakavaraisuuspääomasta vähennetään 48 a §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettu työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä.

48 d §

Eläkesäätiön hallituksen tulee vahvistaa osana sijoitussuunnitelmaa kannatusmaksujen käyttämistä vakavaraisuuden tukemiseen koskeva riskienhallintasuunnitelma viideksi vuodeksi. Vakavaraisuuden heikentyessä kannatusmaksujen korotustarve ei saa muodostua niin suureksi, että se vaarantaisi työnantajan maksukyvyyn. Suunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle. Eläkesäätiön on laadittava uusi suunnitelma, jos Finanssivalvonta katsoo, ettei riskienhallintasuunnitelmaa voida toteuttaa. Eläkesäätiön hallituksen tulee soveltaa suunnitelmaa vuotuisen kannatusmaksutason asettamisessa.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi eläkesäätiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma ylittää kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vähimmäispääomavaatimus, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa

on osoitettava, että eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma ylittää kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden kuluessa vähimmäispääomavaatimuksen. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaa enintään kolmella kuukaudella.

Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 1—3 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisesta ja toimitamisesta.

48 g §

Voidakseen lukea vakavaraisuuspääomaan 48 a §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisen työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän, eläkesäätiön tulee kuvata 48 d §:n mukaisessa riskienhallintasuunnitelmassa mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkesäätiön sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan kannatusmaksuilla tai kannatusmaksujen alennuksia rajoitetaan.

Työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkesäätiön tulee seurata riskienhallintasuunnitelmassa erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkesäätiö ei voi lukea mainittua erää vakavaraisuuspääomaan, jos eläkesäätiön toiminta ei vastaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Luettuaan vakavaraisuuspääomaan työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän eläkesäätiön on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän keskimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkesäätiön vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavaraisuuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeama lisää merkittävästi eläkesäätiön toiminnan riskejä, eläkesäätiön tulee rajoittaa lisävakuutusvastuun käyttöä kannatusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kui-

tenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 23 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

88 §

Jo alkaneet eläkkeet sekä eläkesäätiön sääntöjen mukaan määrättävät vastaiset eläkkeet ja muut etuudet, jotka perustuvat ennen selvitystilän alkamista jatkuneisiin vakuutus-suhteisiin, on turvattava ostamalla niitä vastaava etuus toisesta vakuutuslaitoksesta. Jos toimintapiiriin kuuluvan tai kuuluneen henkilön, eläkkeen tai muun etuuden saajan osuus eläkevastuuta vastaavista varoista on Finanssivalvonnan vahvistamaa enimmäismäärää pienempi, voidaan se maksaa hänelle kerta-suorituksena.

Eläkesäätiön, jonka purkamisen syynä on ollut työnantajan toiminnan lopettaminen ja vakuutussuhde on päätynyt vuoden kuluessa ennen toiminnan lopettamista, on turvattava myös tällaiseen vakuutussuhteeseen perustuvat oikeudet 1 momentin mukaisesti.

Jos 1 momentissa tarkoitettua sopimusta etuuksien ostosta ei kohtuullisin ehdoin saada aikaan, on varat eläkevastuuosuuksien mukaisessa suhteessa jaettava niille, joilla eläkesäätiön sääntöjen perusteella on niihin oikeus. Varojen jakoon on haettava Finanssivalvonnan hyväksyminen.

Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuksien täysimääräiseen turvaamiseen, on varat ensisijaisesti käytettävä jo eläkkeellä olevien henkilöiden alkaneiden eläkkeiden sekä heidän ja heidän edunsaajiensa vastaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen. Se määrä eläkesäätiön varoista, jolla säätiön toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksista aiheutuva eläkevastuu on katettu 47 tai 146 §:n säännösten vähimmäisvaatimusten mukaisesti, on kuitenkin käytettävä sanottujen henkilöiden etuuksien turvaamiseen. Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuksien turvaamiseen 47 tai 146 §:n mukaisesti, varat käytetään sanottujen etuuksien turvaamiseen mainituissa lainkohdissa säädettyjen kattamisvaatimusten mukaisessa suhteessa.

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle 78 §:n 1 momentissa tarkoitettu tilanteessa työntekijän eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaava etuus 1 momentissa tarkoitettua vakuutuslaitoksesta 48 a §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuspääomaa on siirrettävä vähintään vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma on suurempi kuin vakavaraisuusraja vastaava määrä, vakavaraisuuspääoma siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai sosiaali- ja terveysministeriön 6 momentissa tarkoitettulla asetuksella säädetty määrä, sen mukaan kumpi näistä määristä on suurempi.

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle työntekijän eläkelain mukainen etuus 100 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa vakavaraisuuspääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakautumien keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa Finanssivalvonnan esityksestä vakuutustoiminnan luovutuksissa noudatettavan siirtyvän vakavaraisuuspääoman prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettuun asetukseen säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vakuutustoiminnan luovuttamista koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä, eläkesäätiöstä luovutettava vakavaraisuuspääoma määritetään tämän momentin mukaan ja eroavan työnantajan on täydennettävä siirtyvä vakavaraisuuspääoma siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaan määrätyn vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettava vakuutustoimintaa vastaava osuus vakavaraisuuspää-

omasta, eläkesäätiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus vakavaraisuuspääomasta, ja eroavan työnantajan on täydennettävä luovutettavaa vakavaraisuuspääomaa siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vakuutustoiminnan osuutta eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on eläkesäätiön vakavaraisuuspääoman tasoa määrittäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän eläkevastuun määrittelystä.

Siirrettäessä vakavaraisuuspääomaa 5 ja 6 momentin mukaisesti siirrettävän vakavaraisuuspääoman tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava vakuutuslaitos voi lukea vakavaraisuuspääomaansa.

Mitä 5—7 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutustoiminnan osittaiseen luovuttamiseen. Mainittuja momenttien säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta vakuutustoiminnan luovuttamiseen jakautumisessa, joka tapahtuu 100 §:n mukaisesti.

Jos selvitystilassa olevalle B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu, velat suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset täytetty, voidaan erotusta vastaavat varat palauttaa työnantajalle.

Jos selvitystilassa olevalle A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu, velat suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset täytetty, voidaan nämä varat palauttaa työnantajalle tai käyttää eläkkeen ja muiden etuuksien saajien sekä toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksien turvaamiseen tai eläkesäätiön säännöissä määrättyllä muulla tavalla.

Mitä 1 momentissa säädetään varojen maksamisesta kertasuorituksena sekä mitä 2—4 momentissa säädetään, ei sovelleta työntekijän eläkelain mukaiseen toimintaan.

100 §

Eläkesäätiö (*sulautuva eläkesäätiö*) voi Finanssivalvonnan suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen eläkesäätiöön (*vastaanottava eläkesäätiö*) siten, että sulautuvan eläkesäätiön vakuutustoiminta, joka käsittää eläkevastuun, muut velat ja varat, siirtyy ilman selvitysmenettelyä vastaanotta-

valle eläkesäätiölle. Eläkesäätiö (*luovuttava eläkesäätiö*) voi niin ikään luovuttaa Finanssivalvonnan suostumuksella vakuutustoimintansa toiselle eläkesäätiölle, vakuutuskassalain (1164/1992) mukaiselle eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*), jolloin on otettava huomioon, mitä 88 §:n 6 momentissa säädetään vakavaraisuuspääomaan siirtämisestä. Eläkesäätiö (*jakautuva eläkesäätiö*) voi myös Finanssivalvonnan suostumuksella jakautua selvitysmenettelyittä luovuttamalla vakuutustoimintansa tai sen osan perustettavalle eläkesäätiölle (*vastaanottava eläkesäätiö*) tai perustettaville eläkesäätiöille, jos eläkesäätiössä työnantajana oleva osakeyhtiö jakautuu osakeyhtiölain (624/2006) 17 luvun 1 §:n mukaisesti.

100 a §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työntekijän eläkelain mukaista vakuutus-toimintaa, vastuuta ja vakuutuskantaa tulee vastaanotettavaa vakavaraisuuspääomaa olla vähintään 88 §:n 6 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän työnantajan on täydennettävä vakavaraisuuspääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

1) noudatetaanko eläkesäätiön kirjanpidossa 117 §:ssä tarkoitettua työnantajakohdaista vai tasaavaa järjestelmää;

2) miten kannatusmaksut määrätään, jos eläkesäätiön kirjanpidossa noudatetaan tasaavaa järjestelmää;

3) miten vapaaehtoisia lisäetuksia myöntävän eläkesäätiön kirjanpidossa kirjataan eläkevastuu sellaisen toimintapiiriin kuuluvan henkilön osalta, joka on ollut useamman eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palveluksessa;

4) milloin työnantajan on erottava tai tultava erotetuksi eläkesäätiöstä sekä eroavan tai erotetun työnantajan velvollisuudet eläkesäätiötä kohtaan sekä erityisesti työnantajan velvollisuutta täydentää vakavaraisuuspääomaa 88 §:n 6 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa;

4 a) eläkesäätiöön liittyvän työnantajan velvollisuudesta täydentää 100 a §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa vakavaraisuuspääomaa;

5) miten muut työnantajat vastaavat eroavan tai erotettavan työnantajan vakavaraisuuspääomaa koskevista velvoitteista, jos eroava tai erotettava työnantaja on maksukyvytön; sekä

6) miten työnantajien osuus 45 §:ssä tarkoitettua ylikatteesta lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työnantajat.

119 §

Eläkevastuun kattamista koskevia 46 ja 47 §:n säännöksiä on sovellettava työnantajakohdaisesti sellaisessa yhteiseläkesäätiössä, joka noudattaa kirjanpidossaan työnantajakohdaista järjestelmää.

Mitä 48 b ja 48 c §:ssä säädetään vähimmäispääomavaatimuksesta, vakavaraisuusraja ja siirrosta lisävakuutusvastuuseen, noudatetaan työnantajakohdaista kirjanpitojärjestelmää noudattavassa yhteiseläkesäätiössä työnantajakohdaisesti. Mitä 48 d §:ssä säädetään ministeriölle toimitettavista suunnitelmista, noudatetaan kirjanpitojärjestelmästä riippumatta eläkesäätiökohtaisesti.

121 §

Mikäli yhteiseläkesäätiössä jonkin työnantajan 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työnantajan eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuujauasta.

Siirrettäessä varoja työnantajalta toiselle B-yhteiseläkesäätiössä ja AB-yhteiseläkesäätiön B-osastossa edellytetään, että siirtävän työnantajan osuus eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta ylittää siirron jälkeen vakavaraisuusrajan kaksinkertaisen määrän.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Mitä muualla laissa säädetään eläkesäätiön toimintapääomasta, koskee tämän lain tultua voimaan eläkesäätiön vakavaraisuuspääomaa.

Eläkesäätiön vakavaraisuuspääoman 48 a §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun erän enimmäismäärää voidaan korottaa siten, että eläkesäätiön vakavaraisuus suhteessa työeläkevakuutusyhtiöiden keskimääräiseen vakavaraisuuteen on lain voimaantullessa sama kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2012. Korotettu enimmäismäärä pysyy samansuuruisena suhteessa vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävään eläkevastuuseen lain voimaantulosta 31 päivään joulukuuta 2017 saakka. Tämän jälkeen korotuksen määrä alenee vuosittain tasasuuruisin alennuksin siten, että 1 päivänä tammikuuta 2022 korotus on nolla.

4.

Laki**vakuutuskassalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutuskassalain (1164/1992) 8 a §:n 2 momentti, 12 §:n 8 a ja 8 b kohta, 7 luvun otsikko, 79 §:n 2 ja 3 momentti, 83 a—83 e §, 132 § ja 134 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 8 a §:n 2 momentti laissa 250/2002, 12 §:n 8 a ja 8 b kohta laissa 420/2003, 7 luvun otsikko laissa 1322/1997, 79 §:n 2 momentti laissa 84/1999, 83 a § laeissa 1322/1997, 84/1999 ja 250/2002, 83 b § laeissa 392/2006 ja 1123/2006, 83 c ja 83 e § laissa 1123/2006, 83 d § laeissa 1123/2006 ja 223/2011, 132 § laeissa 420/2003, 1324/2004 ja 252/2006 sekä 134 §:n 2 momentti laissa 252/2006, sekä
lisätään lakiin uusi 83 u § seuraavasti:

8 a §

 Jos eläkekassan lakisääteistä toimintaa harjoittavan tai sen lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää toiseen osastoon. Ylikatteen siirto lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellyttää kuitenkin Finanssivalvonnan suostumusta. Siirrettäessä ylikatetta lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellytetään lisäksi, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

12 §

Vakuutuskassan säännöissä on mainittava:

8 a) eroavan tai erotetun osakkaan velvollisuudet eläkekassaa kohtaan, erityisesti koskien osakkaan velvollisuutta täydentää vakavaraisuuspääomaa 132 §:n 9 momentissa tarkoitettua tilanteessa;

8 b) eläkekassaan liittyvän osakkaan velvollisuudesta täydentää vakavaraisuuspääomaa 134 §:n 2 momentissa tarkoitettua tilanteessa;

7 luku

Vakuutusmaksut, vastuuvelka ja vakavaraisuuspääoma

79 §

 Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa sitoumuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä sitoumuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla. Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan osalta vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös vakavaraisuuden ylläpitoon tarkoitettua lisävakuutusvastuuta. Vakuutusmaksuvastuuta lisäävää tai vähentävää lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen ja vakuutusmaksujen alentamiseen

siten kuin asianomainen ministeriö määrää. Muuta kuin ainoastaan lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös sellaista Finanssivalvonnan määräämät ehdot täyttävää vakuutettujen etuuskien tuleviin korotuksiin tarkoitettua vastuuta (*indeksikorotusvastuu*), jota perusteiden mukaan ei saa käyttää muun kuin sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä siltä osin kuin eläkekassalle on syntynyt työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaista vastuuta sekä runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuupolisesti laskettavaa tasoitusmäärää.

83 a §

Jos yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan tai lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän eläkekassan tai vastaavasti sen osaston vastuuvelan ja muiden velkojen yhteismäärän, erotusta vastaava ylikate saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa eläkekassan osakkaille vakuutusteknisten vastuuvelkojen suhteessa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Edellytyksenä lisäetuja myöntävän osaston palautukselle on, että lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 83 d §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

Siltä osin kuin 1 momentissa tarkoitettu erotus on karttunut jäsenten suorittamista jäsenmaksuista, ei palautusta osakkaalle voida tehdä.

Jos eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuuspääoma ylittää vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan yllite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa osakkaille. Sosiaa-

li- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää siitä, että ylittettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Osakkaille voidaan 111 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa palauttaa ne varat, jotka ylittävät 132 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettun määrän, edellyttäen, että eläkekassa on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettua hakemuksesta ja hakemuksessa annettavista selvi-tyksistä.

83 b §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskevalla vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan tämän toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät eläkekassan sanotusta vakuutustoiminnasta johtuvat velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset, siten kuin siitä 2—7 momentissa säädetään ja 7 momentin nojalla tarkemmin määrätään. Vastuuvelkaa laskettaessa ei oteta huomioon 79 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta eikä mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettua tasoitusmäärää.

Vakavaraisuuspääomaan luetaan seuraavat erät:

- 1) rahana maksettu takuupääoma tai pohjarahasto;
- 2) vararahasto ja muut oman pääoman rahastot;
- 3) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;
- 4) kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset;
- 5) lisävakuutusvastuu;
- 6) omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena;
- 7) tasoitusmäärä;
- 8) osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, joka on enintään 4 prosenttia eläkekassan toimintapiiriin kuuluvien palk-

kasummasta, edellyttäen että erä täyttää 83 u §:ssä asetetut vaatimukset;

9) eläkekassan hakemuksesta ja Finanssi-
valvonnan suostumuksella muut 1—8 koh-
dassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Sellaisessa eläkekassassa, jossa on järjes-
tetty sekä lakisääteinen eläketurva että sitä
täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva,
voidaan 2 momentin 1—4, 6 ja 8 kohdan
mukaiset erät lukea vakavaraisuuspääomaan
siltä osin kuin ne kuuluvat lakisääteistä elä-
keturvaa harjoittavalle osastolle tai ovat ky-
seisen osaston omaisuutta.

Vakavaraisuuspääomasta vähennetään:

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tap-
pio;

2) taseen kirjanpitoarvojen ja omaisuuden
käypien arvojen positiivinen erotus;

3) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemät-
tömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden
suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennä-
köisenä.

Sellaisessa eläkekassassa, jossa on järjes-
tetty sekä lakisääteinen eläketurva että sitä
täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva,
4 momentissa luetellut erät vähennetään va-
kavaraisuuspääomasta siltä osin kuin ne kuu-
luvat lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa
harjoittavalle osastolle tai ovat kyseisen osas-
ton velvoitteita.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella
voidaan säätää, että edellä 2 momentin
6 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoi-
tetut joukkovelkakirjat ja vastaavat muut ra-
ha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan ar-
vostaa eläkekassan vakavaraisuuspääomassa
niiden käyvästä arvosta poikkeavasti.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia mää-
räyksiä vakavaraisuuspääomaan luettavista ja
siitä vähennettävistä eristä.

83 c §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista
toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määri-
tellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden
vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta otta-
en huomioon vakuutusliikkeen riskit sekä si-
joitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin.
Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään
tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan
laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta an-
netussa laissa.

Vähimmäispääomavaatimus on yksi kol-
masosa vakavaraisuusraja.

83 d §

Eläkekassan tulee siirtää vuotuinen sijoit-
ustoiminnan tulos 79 §:n 2 momentissa tar-
koitettuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi
eläkekassa voi siirtää lisävakuutusvastuuseen
8 a §:n mukaista ylikatetta lisäetuja myöntä-
västä osastosta. Sijoitustoiminnan tuloksen ja
ylikatteen siirtämisen jälkeen lisävakuutus-
vastuuta voidaan kartuttaa tai purkaa vakuu-
tusmaksuilla siten kuin tämän pykälän 2—7
momentissa säädetään. Lisäksi eläkekassa
voi purkaa lisävakuutusvastuuta vakavarai-
suuspääoman ylitteen palautuksena siten kuin
83 a §:n 3 momentissa säädetään.

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa va-
kuutusmaksuilla vakavaraisuusrajan nelin-
kertaiseen määrään (*vakavaraisuuspääoman
enimmäismäärä*) saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa va-
kuutusmaksujen alentamiseen siten, että va-
kavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen
vähintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan
nähdessä.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma
on enintään 1,4-kertainen vakavaraisuusra-
jaan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen
jälkeen ja vähintään vakavaraisuusrajan suu-
ruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa
vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa
määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat
työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa
vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimin-
tansa perusteella. Purkamista koskevat perus-
teet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla
vahvistettuihin vastuuvelan laskuperusteisiin.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma
on pienempi kuin vakavaraisuusraja, lisäva-
kuutusvastuuta ei saa purkaa vakuutusmaksu-
jen alentamiseen. Jos vakavaraisuutta ei voi-
da muulla tavoin vahvistaa, lisävakuutusvas-
tuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla. Jos
vakavaraisuuspääoma kuitenkin alenee
1 momentin mukaisen sijoitustoiminnan tap-
pioiden siirtämisen jälkeen alle vakavarai-
suusrajan, lisävakuutusvastuuta on kartutet-
tava vakuutusmaksuilla vakavaraisuusrajaan
saakka.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma
on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi

kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, lisävakuutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava vakuutusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkekassan on järjestettävä toimintansa siten, että vakavaraisuuspääoman määrä alenee enimmäismääräänsä pienemmäksi.

Tätä pykälää sovellettaessa vakavaraisuuspääomasta vähennetään 83 b §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettu osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä.

83 e §

Eläkekassan hallituksen tulee vahvistaa osana sijoitussuunnitelmaa vakuutusmaksujen käyttämistä vakavaraisuuden tukemiseen koskeva riskienhallintasuunnitelma viideksi vuodeksi. Vakavaraisuuden heikentyessä vakuutusmaksujen korotustarve ei saa muodostua niin suureksi, että se vaarantaisi osakkaan maksukyvyyn. Suunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle. Eläkekassan on laadittava uusi suunnitelma, jos Finanssivalvonta katsoo, ettei riskienhallintasuunnitelmaa voida toteuttaa. Eläkekassan hallituksen tulee soveltaa suunnitelmaa vuotuisen vakuutusmaksutason asettamisessa.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi eläkekassan taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vähimmäispääomavaatimus, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden

kuluessa vähimmäispääomavaatimuksen. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaan enintään kolmella kuukaudella.

Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 1—3 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisesta ja toimitamisesta.

83 u §

Voidakseen lukea vakavaraisuuspääomaan 83 b §:n 2 momentin 8 kohdan mukaisen osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän, eläkekassan tulee kuvata 83 e §:n mukaisessa riskienhallintasuunnitelmassa mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkekassan sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan vakuutusmaksuilla tai vakuutusmaksujen alennuksia rajoitetaan. Eläkekassan osakkailla tulee olla saatavissa tietoa erän käyttämisestä vakavaraisuuspääomassa.

Osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkekassan tulee seurata riskienhallintasuunnitelmassa erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkekassa ei voi lukea mainittua erää vakavaraisuuspääomaan, jos eläkekassan toiminta ei vastaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Luettuaan vakavaraisuuspääomaan osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän eläkekassan on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän keskimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkekassan vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavaraisuuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeama lisää merkittävästi eläkekassan toiminnan riskejä, eläkekassan tulee rajoittaa lisävakuutusvastuun käyttöä vakuutusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkekassan vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista kuin I momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi sallia edellä

mainitun erän lukemisen 2 vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan katkaisemisesta annetun lain (1114/2006) 23 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

132 §

Vakuutuskassa (*sulautuva kassa*) voi Finanssivalvonnan suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen vakuutuskassaan (*vastaanottava kassa*) siten, että sulautuvan kassan vastuu sekä muut velat ja varat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle kassalle. Vakuutuskassa (*luovuttava kassa*) voi niin ikään siirtää Finanssivalvonnan suostumuksella vastuunsa toiselle kassalle, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitetulle eläkesäätiölle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*). Eläkekassa voi myös Finanssivalvonnan suostumuksella luovuttaa kassassa olevan yhden osakkaan vakuutusta koskevan työntekijän eläkelain mukaisen vastuun (*osakaskohtainen vastuu*) toiselle eläkekassalle, eläkesäätiölle tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitetulle työeläkevakuutusyhtiölle.

Siirrettäessä 111 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa työntekijän eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen 83 b §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuspääomaa on siirrettävä vähintään vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma on suurempi kuin vakavaraisuusraja vastaava määrä, vakavaraisuuspääoma siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai 3 momentissa säädetty määrä, sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Muu osa vakavaraisuuspääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä 111 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tilanteessa työntekijän eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen vakavaraisuuspääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusja-

kaumien keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa Finanssivalvonnan esityksestä vastuun siirtämisissä noudatettavan siirtyvän vakavaraisuuspääoman prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitetussa asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vastuun siirtämistä koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä, eläkekassasta luovutettava vakavaraisuuspääoma määritetään tämän momentin mukaan, ja siirtyvää vakavaraisuuspääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaisesti määrätyn vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vastuuta vastaava osuus eläkekassan vakavaraisuuspääomasta, eläkekassasta luovutetaan luovutettavaa vastuuta vastaava osuus vakavaraisuuspääomasta ja luovutettua vakavaraisuuspääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vastuun osuutta eläkekassan vakavaraisuuspääomasta on eläkekassan vakavaraisuuspääoman tasoa määrittäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä. Muu osa vakavaraisuuspääomasta voidaan palauttaa osakkaille siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä vakavaraisuuspääomaa 2 ja 3 momentin mukaisesti siirrettävän vakavaraisuuspääoman tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava vakuutuslaitos voi lukea vakavaraisuuspääomaansa.

Luovutettaessa 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta vastaanottavalle eläkelaitokselle on omaisuutta siirrettävä siirtyvää vastuuvelkaa ja siihen sisältyvää, 3 momentissa tarkoitettua siirtyvää vakavaraisuuspääomaa vastaava määrä. Siirrettävä omaisuus arvostetaan käypään arvoon. Luovutettaviin varoihin tulee ensisijaisesti sisäl-

lyttää eroavan osakkaan toimintaan liittyvät sijoitukset, jollei toisin sovita. Jos vakuutus-toiminnan luovuttamisesta tehdyssä sopimuksessa ei muuta sovita, muut varat siirretään rahana. Luovutettavaan vastuuseen katsotaan tällöin kuuluvan:

1) osakkaan voimassa oleva vakuutus ja sitä välittömästi edeltäneet saman osakkaan teknisestä syystä kassassa päätetyt vakuutukset; sekä

2) osakkaaseen sulautuneen toisen osakkaan vakuutus, joka on ollut sulautumishetkellä voimassa kassassa ja joka on päätetty osakkaan sulautumisen vuoksi.

Sulautumista koskeva sopimus on kummankin kassan kassankokouksen hyväksyttävä. Vastuun siirtämistä koskeva sopimus on luovuttavan kassan kassankokouksen sekä, jos vastuun siirtäminen tapahtuu toiselle vakuutuskassalle, vastaanottavan kassan kassankokouksen hyväksyttävä. Päätös on sulautuvan tai luovuttavan kassan osalta pätevä vain, jos sitä on kannattanut sama äänten enemmistö, joka vaaditaan asetettaessa kassa selvitystilaan 111 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa. Eläkekassan 1 momentissa tarkoitetun osakaskohtaisen vastuun luovuttamisesta päätöksen tekee kassan hallitus, jollei muualla tässä laissa tai kassan säännöissä toisin säädetä tai määrätä. Jos kuitenkin siirrettävä vastuuvetäjä on enemmän kuin kymmenen prosenttia kassan koko työntekijän eläkelain mukaisesta vastuuvetäjästä, on siirrosta päätettävä kassankokouksessa. Sulautumisesta ja vastuun siirtämisestä voidaan päättää, vaikka sulautuva tai luovuttava kassa on asetettu selvitystilaan.

Seuraavat asiakirjat on vähintään kahden viikon ajan ennen kassankokousta pidettävä kassan toimistossa jäsenten, osakkaiden ja edustajiston jäsenten nähtävinä sekä asetettava nähtäviksi kassankokouksessa:

1) sulautumista tai vastuun siirtämistä koskeva sopimus;

2) hallituksen selostus niistä seikoista, joilla voi olla merkitystä harkittaessa sulautumista tai vastuun siirtämistä koskevan sopimuksen hyväksymistä;

3) jos vastaanottava vakuutuslaitos on vakuutuskassa, sen säännöt ja niitä koskeva sulautumisesta tai vastuun siirtämisestä johtuva muutosehdotus; sekä

4) jäljennökset sulautuvan ja vastaanottavan kassan viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos kyseessä on vastuun siirtäminen toiseen kassaan, luovuttavan kassan ja vastaanottavan kassan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista.

Kokouskutsussa, joka toimitetaan sulautumista tai vastuun siirtämistä käsittelevään kassankokoukseen, on ilmoitettava 7 momentissa mainittujen asiakirjojen pitämistä nähtävillä.

Siirrettäessä vastuun osa on vastaavasti noudatettava, mitä vastuun siirtämisestä säädetään. Siirrettäessä 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta osakas, jonka vakuutuksia koskevaa vastuuta siirretään, on velvollinen täydentämään vakavaraisuuspääomaa 3 momentin mukaisesti siten kuin siitä tarkemmin määrätään kassan säännöissä. Eläkekassan 1 momentissa tarkoitetun osakaskohtaisen vastuun siirtäminen ei kuitenkaan ole mahdollista, jos saman vastuun tai sen osan vastaanottamisesta on siirtohetkellä kulunut vähemmän kuin viisi vuotta. Tällöin edellytyksenä vastuun osan siirtämiselle eläkesäätiöön on lisäksi, että siirrettävään vakuutuskantaan liittyvissä vakuutuksissa on yhteensä vähintään 300 vakuutettua ja että työnantajat, joiden vakuutuksiin liittyvää vakuutuskantaa siirretään, ovat eläkesäätiölain 115 §:n 1 momentissa tarkoitettuja työnantajia.

134 §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työntantajakohtaista vakuutuskantaa, 132 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta tai työntekijän eläkelain mukaista vakuutustoimintaa tulee vastaanotettavaa vakavaraisuuspääomaa olla vähintään 132 §:n 3 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 83 c §:n 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos tällöin luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän osakkaan on täydennettävä vakavaraisuuspääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Mitä muualla laissa säädetään eläkekassan
toimintapääomasta, koskee tämän lain tultua
voimaan eläkekassan vakavaraisuuspääomaa.

Eläkekassan vakavaraisuuspääoman
83 b §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetun
erän enimmäismäärää voidaan korottaa siten,
että eläkekassan vakavaraisuus suhteessa

työeläkevakuutusyhtiöiden keskimääräiseen
vakavaraisuuteen on lain voimaantullessa
sama kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2012.
Korotettu enimmäismäärä pysyy samansuu-
ruisena suhteessa vakavaraisuusrajan lasken-
nassa käytettävään vastuovelkaan lain voi-
maantulosta 31 päivään joulukuuta 2017.
Tämän jälkeen korotuksen määrä alenee vuo-
sittain tasasuuruisin alennuksin siten, että
1 päivänä tammikuuta 2022 korotus on nolla.

5.

Laki**merimieseläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 193 a §:n 1 momentti, 206 §:n edellä oleva väliotsikko, 207—209 § ja 210 §:n otsikko, sellaisina kuin niistä ovat 193 a §:n 1 momentti, 208 § ja 210 §:n otsikko laissa 1233/2009, seuraavasti:

193 a §

Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Eläkekassan tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuelkaan, vakavaraisuuspääomaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä eläkekassan ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen väliin liiketoimiin.

Vakavaraisuus ja vakavaraisuuspääoma

207 §

Vakavaraisuuden järjestäminen

Eläkekassan vakavaraisuuspääoma ja muut eläkekassan vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu ja arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

208 §

Vakavaraisuusrajan ja vakavaraisuuspääoman laskeminen

Eläkekassan vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemi-

sesta ja vastuuelan kattamisesta annetun lain mukaisesti. Vastuuelkana käytetään tällöin 202 §:n mukaista vakuutusteknistä vastuuelkaa.

Eläkekassan vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan varojen on katsottava ylittävän eläkekassan velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset noudattaen työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 16 a §:n 5, 8—10 kohtaa, 16 b §:ää, 16 c §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 3 momenttia, 16 d §:n 2, 4, 5 ja 6 kohtaa sekä 16 e §:ää. Velkoihin kuuluvana vastuuelkana käytetään 1 momentin mukaista vakuutusteknistä vastuuelkaa.

Eläkekassan on toimitettava Finanssivalvonnalle laskelma vakavaraisuuspääomaa koskevien määräysten täyttymisestä.

209 §

Vakavaraisuuden vahvistamista koskevat suunnitelmat

Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin 208 §:n mukainen vakavaraisuusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin kolmasosa 208 §:n mukaisesta vakavaraisuusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma on kolmen kuukauden kuluessa vähintään kolmasosa 208 §:n mukaisesta vakavaraisuusraja. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen

painavista syistä jatkaa määräaika enintään kolmella kuukaudella.

210 §

Vakavaraisuutta ja vakavaraisuuspääomaa koskevat määräykset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Helsingissä 1 päivänä maaliskuuta 2012

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*

1.

Laki

eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 10 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 219/2011, sekä lisätään lakiin siitä lailla 901/2008 kumotun 23 §:n tilalle uusi 23 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

*Vakavaraisuusrajan laskeminen**Vakavaraisuusrajan laskeminen*

Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja lasketaan kertomalla eläkelaitoksen vastuuelka seuraavasta kaavasta saatavalla arvolla p , joka on kuitenkin vähintään 0,05:

Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja lasketaan kertomalla eläkelaitoksen vastuuelka seuraavasta kaavasta saatavalla arvolla p , joka on kuitenkin vähintään 0,05:

$$p = [-(\sum_i \beta_i m_i - t) + a \sqrt{(\sum_{i,j} \beta_i \beta_j s_i s_j r_{ij} + \lambda^2 S^2)}] / 100.$$

$$p = \frac{1 + (k + C b - \lambda) / 100}{1 + (\mu - a \sigma) / 100} - 1$$

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa vastuuelasta vähennetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton lisävakuutusvastuu, eläkesäätiölain 43 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu ja erät, joita yrittäjien eläkelain 10 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.

Kaavassa β_i on 6 §:n mukaiseen sijoitusryhmään i kuuluvien sijoitusten osuus eläkelaitoksen sijoitusten yhteismäärästä, missä kuitenkin sijoitusryhmän IV ensimmäisen alaryhmän osuudesta vähennetään luku λ . Sijoitusryhmän i tuoton odotusarvosta (m_i), ha-

missä

$$\mu = \sum_i \beta_i m_i$$

$$\sigma_0 = \sqrt{\sum_{i,j} \beta_i \beta_j s_i s_j r_{ij} + \lambda^2 S^2}$$

$$\sigma = \sqrt{\sigma_0^2 + \sigma_d^2 + 2\rho \sigma_0 \sigma_d}.$$

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa vastuuelasta vähennetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton lisävakuutusvastuu, eläkesäätiölain 43 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuu-

jonnasta (s_i) ja sijoitusryhmien i ja j välisistä korrelaatioista r_{ij} säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Kaavassa t on laskentahetkeä seuraavana päivänä voimassa oleva työntekijän eläkelain 171 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkevastuun täydennyskerroin lisättyä vastuuvelan laskemisessa käytettävällä diskonttauskorolla. Työntekijän eläkelain 168 §:n 2 momentissa tarkoitettulla osaketuottosidonaisuuden asteella λ on 0,1. Eläkelaitoksen osaketuottojen poikkeama eläkelaitosten osaketuottojen keskimäärästä (S) saa kaavassa arvon 4,5 prosenttia ja valittuun riskitasoon perustuva kerroin a saa arvon 1,96.

tusvastuu, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 3 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 3 momentin mukainen tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.

Kaavassa β_i on 6 §:n mukaiseen sijoitusryhmään i kuuluvien sijoitusten osuus eläkelaitoksen sijoitusten yhteismäärästä, missä kuitenkin sijoitusryhmän IV ensimmäisen alaryhmän osuudesta vähennetään luku λ . Sijoitusryhmän i tuoton odotusarvosta (m_i), hajonnasta (s_i), sijoitusryhmien i ja j välisistä korrelaatioista r_{ij} , vakuutusliikkeen hajonnasta (σ_d) ja vakuutusliikkeen ja sijoitustuottojen korrelaatiosta (ρ) säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Kaavassa k on vastuuvelan laskemisessa käytetty diskonttauskorko ja b on laskentahetkeä seuraavana päivänä voimassa oleva työntekijän eläkelain 171 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkevastuun täydennyskerroin. Työntekijän eläkelain 168 §:n 2 momentissa tarkoitettu osaketuottosidonaisuuden aste λ on 0,1. Eläkelaitoksen osaketuottojen poikkeama eläkelaitosten osaketuottojen keskimäärästä (S) saa kaavassa arvon 4,5 prosenttia ja valittuun riskitasoon perustuva kerroin a saa arvon 1,96. Kertoimen C arvo kaavassa on 0,5.

23 §

Poikkeukselliset olosuhteet

Finanssivalvonta seuraa finanssimarkkinoiden kehitystä ja arvioi sen vaikutusta eläkelaitosten vakavaraisuuteen. Jos finanssimarkkinoilla ilmenneiden poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi eläkelaitosten keskimääräinen vakavaraisuus on laskenut merkittävästi tai uhkaa nopeasti ja merkittävästi laskea, Finanssivalvonnan tulee viipymättä tehdä tästä ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, sosiaali- ja terveysministeriön saatua 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, että Finanssivalvonta voi pidentää työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 1 momentissa, eläkesäätiölain 48 d §:n 2 momen-

tissa, vakuutuskassalain 83 e §:n 2 momentissa ja merimieseläkelain 209 §:n 1 momentissa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman toteuttamiselle asetettua määräaikaa, siten että se päättyy viimeistään kolmen vuoden kuluttua asetuksen antamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laskettaessa vakavaraisuusrajaa 10 §:n 2 momentin mukaisesti Keskinäisen Eläkevaakuutusyhtiön Eteran vastuvelasta vähennetään tasoitusmäärää se määrä, joka luetaan Eteran vakavaraisuuspääomaan työeläkevaakuutusyhtiöistä annetun lain 16 §:ää sovellettaessa.

2.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, 14 §:n 1—3 momentti, 7 luvun otsikko, 16—20, 23, 29 ja 29 e §,

sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentti laissa 212/2009, 14 §:n 2 momentti, 16, 23 ja 29 § laissa 524/2008, 17, 18 ja 20 § laissa 1120/2006, 19 § osaksi laissa 1120/2006 ja 29 e § laeissa 524/2008 ja 221/2011, sekä

lisätään lakiin uusi 16 a—16 e § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

*Lain soveltamisala**Ehdotus*

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5, 7 ja 8 §:ää, 10 §:n 2 kohtaa ja 11 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1 §:ää, 2 §:n 8 ja 9 kohtaa, 5 §:n 1 momentin 4, 6 ja 9 kohtaa, 7—22 ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää,

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5, 7 ja 8 §:ää, 10 §:n 2 kohtaa ja 11 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1—22 §:ää, ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia,

23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 §:ää ja 10—12 §:ää.

24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 §:ää ja 10—12 §:ää.

14 §

Vastuovelka

Työeläkevakuutusyhtiön vakuutus sopimuksesta aiheutuva vastuu kirjataan vastuovelaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu.

Vakuutusmaksuvastuu vastaa tulevista vakuutus tapahtumista johtuvien suoritusten pääoma-arvoa siltä osin kuin yhtiölle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentin mukaisia vakuutusmaksun alennuksia tai muita vastaavia etuja varten ja jäljempänä sanottujen tappioiden peittämistä varten varattua vastuuta, joka jakautuu vakuutuksenottajille ositettuun (*ositettu lisävakuutusvastuu*) ja osittamattomaan osaan (*osittamaton lisävakuutusvastuu*). Ositettua lisävakuutusvastuuta saadaan käyttää vain työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin vakuutusmaksun alennuksiin tai muihin vastaaviin etuihin. Osittamatonta lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuavelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutus tapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä sekä runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuupolisesti laskettavaa tasoitusmäärää.

14 §

Vastuovelka

Työeläkevakuutusyhtiön vakuutus sopimuksesta aiheutuva vastuu kirjataan vastuovelaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu.

Vakuutusmaksuvastuu vastaa tulevista vakuutus tapahtumista johtuvien suoritusten pääoma-arvoa siltä osin kuin yhtiölle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentin mukaisia vakuutusmaksun alennuksia tai muita vastaavia etuja varten ja jäljempänä sanottujen tappioiden peittämistä varten varattua vastuuta, joka jakautuu vakuutuksenottajille ositettuun (*ositettu lisävakuutusvastuu*) ja osittamattomaan osaan (*osittamaton lisävakuutusvastuu*). Ositettua lisävakuutusvastuuta saadaan käyttää vain työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin vakuutusmaksun alennuksiin tai muihin vastaaviin etuihin. *Vakuutusmaksuvastuuta lisäävää tai vähentävää* osittamatonta lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuavelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutus tapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä *siltä osin kuin yhtiölle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti*, sekä runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuupolisesti laskettavaa tasoitusmäärää.

7 luku

Toimintapääoma

16 §

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla työeläkevakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset siten kuin siitä säädetään vakuutusyhtiölain 11 luvun 2—5 §:ssä, lukuun ottamatta 2 §:n 8 ja 9 kohtaa sekä 5 §:n 1 momentin 4, 6 ja 9 kohtaa. Tällöin työeläkevakuutusyhtiön *toimintapääomaan luetaan ja vastuuvelasta vähennetään tämän lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitettu osittamaton lisävakuutusvastuu.*

7 luku

Vakavaraisuuspääoma

16 §

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma

Työeläkevakuutusyhtiön *vakavaraisuuspääomalla* tarkoitetaan sitä määrää, jolla työeläkevakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset siten kuin siitä *16 a—16 e §:ssä* säädetään. Tällöin työeläkevakuutusyhtiön vastuuvelasta vähennetään 14 §:n 2 momentissa tarkoitettu osittamaton lisävakuutusvastuu *sekä mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu tasoitusmäärä.*

Vakavaraisuuspääomaan sisältyvä tasoitusmäärä on tarkoitettu vakuutusliikkeen tappioiden peittämiseen. Vakavaraisuuspääoman muut erät kuin tasoitusmäärä on tarkoitettu ensisijaisesti muiden kuin vakuutusliikkeen tappioiden peittämiseen.

16 a §

Vakavaraisuuspääomaan luettavat erät

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaan luetaan:

1) maksettu osakepääoma tai maksettu pohjarahasto ja takuupääoma 16 c §:ssä säädetyin rajoituksin;

2) yhtiön hakemuksesta, Finanssivalvonnan suostumuksella, kun 25 prosenttia osakepääomasta tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä on maksettu, puolet maksamatta olevasta osakepääoman määrästä tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä 16 c §:ssä säädetyin rajoituksin;

3) sidotun ja vapaan oman pääoman rahastot;

4) tilikauden ja edellisten tilikausien voitto;

5) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja mainitun luvun 15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset;

6) osittamaton lisävakuutusvastuu;

- 7) tasoitusmäärä;
- 8) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena;
- 9) yhtiön hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella täysin maksettu pääoma yhtiön vähintään viideksi vuodeksi tai vähintään viiden vuoden irtisanomisajalla ottamasta pääomalainasta 16 b §:ssä säädettyin ehdoin ja 16 c §:ssä säädettyin rajoituksin;
- 10) yhtiön hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella muut edellä esitettyihin eriin rinnastettavat erät.

16 b §

Pääomalainaa koskevat erityiset ehdot

Jotta 16 a §:n 9 kohdassa tarkoitettu pääomalaina voidaan laskea osaksi vakavaraisuuspääomaa, sen tulee täyttää vakuutusyhtiölain 15 luvun 2 §:ssä säädettyt ehdot. Lisäksi:

- 1) muussa tapauksessa kuin työeläkevakuutusyhtiön purkautuessa tai konkurssissa lainan pääoma saadaan palauttaa edellyttäen, että yhtiö pääoman palauttamisen jälkeen täyttää tämän luvun mukaiset vakavaraisuusvaatimukset;
- 2) lainasopimus ei saa sisältää määräystä, jonka mukaan muissa oloissa kuin työeläkevakuutusyhtiötä purettaessa tai konkurssissa velka on maksettava takaisin ennen sovittua eräpäivää; ja
- 3) lainasopimusta voidaan muuttaa vain työeläkevakuutusyhtiön hakemuksesta Finanssivalvonnan luvalla.

16 c §

Vakavaraisuuspääomaan luettavia eriä koskevat rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaan saa lukea seuraavia eriä yhteensä enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia vakavaraisuuspääomasta tai kahdesta kolmasosasta vakavaraisuusrajaa, sen mukaan kumpi on alhaisempi:

1) 16 a §:n 9 kohdassa tarkoitetut pääomailainat; ja

2) 16 a §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut, sellaiset osakeyhtiölain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetut osakkeet, joiden oikeus jakosattomaan hyvitykseen muodostuu tilikausittain ja siirtyy maksettavaksi sellaisten tilikausien osalta, joilta yhtiön tilinpäätös ei osoita voitonjakokelpoisia varoja, seuraavan voitonjakokelpoisia varoja osoittavan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen.

Edellä 16 a §:n 2 kohdassa tarkoitettua maksamatta olevaa määrää saa lukea vakavaraisuuspääomaan enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia vakavaraisuuspääomasta tai kahdesta kolmasosasta vakavaraisuusrajaa, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 1 momentissa luetelluista eristä 1 kohtaan sisältyviä määräajaksi otettuja pääomalainoja ja sellaisia 2 kohtaan sisältyviä osakkeita, joita koskee osakeyhtiölain 15 luvun 10 §:ssä tarkoitettu yhtiöjärjestyksen lunastusmääräys, saa yhteensä lukea vakavaraisuuspääomaan enintään määrän, joka vastaa 25 prosenttia vakavaraisuuspääomasta tai kahdesta kolmasosasta vakavaraisuusrajaa, sen mukaan kumpi on alhaisempi. Vakavaraisuuspääomaan luettavaa pääomailainojen määrää vähennetään tasaisesti kullakin alkavalta vuodelta, jos lainan jäljellä oleva laina-aika on vähemmän kuin viisi vuotta.

16 d §

Vakavaraisuuspääomasta vähennettävät erät

Vakavaraisuuspääomasta on vähennettävä seuraavat erät:

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;

3) voitonjakona jaettavaksi esitetty osa yhtiön vapaasta omasta pääomasta;

4) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;

5) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden

suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä;

6) vieraasta sitoumuksesta annetut pantit ja kiinnitykset;

7) yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden, osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalaisten ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, jollei yhtiöön sovelleta vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettua valvontaa, ja yhtiön omistukset täyttävät vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitetun omistusyhteyden taikka vaihtoehtoisesti vähentämiseen voidaan soveltaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuuden laskemisesta erikseen säädettyä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää.

16 e §

Finanssivalvonnan toimivaltuudet

Finanssivalvonta voi vaatia, että 16 a §:ssä tarkoitettujen vakavaraisuuspääomaan sisältyvien erien arvoa alennetaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 24 §:n mukaista laskelmaa laadittaessa erityisesti silloin, kun näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadintaajankohdan välillä.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä joko osittain tai kokonaan kieltää työeläkevakuutusyhtiötä lukemasta 16 a §:n 8 kohdassa tarkoitettua erää osaksi yhtiön vakavaraisuuspääomaa.

17 §

Vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärä

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä on kaksi kolmasosaa vakavaraisuusrajasta. Vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden toimintapääoman tarvetta ottaen huomioon sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta

17 §

Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavarai-

säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

suusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Työeläkevakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

18 §

18 §

Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen

Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen

Jos työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin 17 §:ssä tarkoitetun vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä (*toimintapääoman enimmäismäärä*), työeläkevakuutusyhtiön on sanotusta vuodesta lukien siirrettävä vuosittain ositettuun lisävakuutusvastuuseen määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla yhtiön toimintapääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön toimintapääoma palautuu enimmäismäärän alapuolelle.

Jos työeläkevakuutusyhtiön *vakavaraisuuspääoma* on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä (*vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä*), työeläkevakuutusyhtiön on sanotusta vuodesta lukien siirrettävä vuosittain ositettuun lisävakuutusvastuuseen määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla yhtiön *vakavaraisuuspääoma* ylittää sen enimmäismäärän. Jos ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön vakavaraisuuspääoma palautuu enimmäismäärää *pienemmäksi*.

Jos työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on suurempi kuin 17 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuusraja, yhtiö voi siirtää 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ositettuun lisävakuutusvastuuseen enintään työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla lasketun määrän.

Jos työeläkevakuutusyhtiön *vakavaraisuuspääoma* on suurempi kuin vakavaraisuusraja, yhtiö voi siirtää 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ositettuun lisävakuutusvastuuseen enintään työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla lasketun määrän.

Jos työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 17 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuusraja, siirto 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ositettuun lisävakuutusvastuuseen on kielletty.

Jos työeläkevakuutusyhtiön *vakavaraisuuspääoma* on pienempi kuin vakavaraisuusraja tai *vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma*, siirto ositettuun lisävakuutusvastuuseen on kielletty.

19 §

19 §

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuden järjestäminen

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuden järjestäminen

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla, ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaih-

Työeläkevakuutusyhtiön *vakavaraisuuspääoma*, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla, ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennä-

telu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

köinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

20 §

Taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 17 §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Samoin on meneteltävä, jos yhtiön toimintapääoma lisätynä sillä määrällä, jolla 14 §:n 3 momentissa tarkoitettu tasoitusmäärä ylittää laskuperusteiden mukaisen vähimmäismääränsä, on pienempi kuin 17 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuusraja.

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin puolet 17 §:n mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä, on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

20 §

Taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen asemansa tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma, on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää kolmen kuukauden kuluessa vähimmäismääränsä. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaa enintään kolmella kuukaudella.

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa jakaa voittoa, jos sen toimintapääoma on pienempi kuin 17 §:n mukainen vakavaraisuusraja, jos yhtiö ei täytä vastuvelan kattamista koskevia vaatimuksia eikä jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön.

Voittoa ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako johtaa siihen, että toimintapääoma vähenee 1 momentissa säädettyä pienemmäksi, että yhtiöstä tulee

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa jakaa voittoa, jos sen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja tai vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma tai yhtiö ei täytä vastuvelan kattamista koskevia vaatimuksia taikka tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön.

Voittoa ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako johtaa

maksukyvytön tai siihen, että vastuuvelan kate ei täytä laissa säädettyjä vaatimuksia.

siihen, että *vakavaraisuuspääoma* vähenee I momentissa säädettyä pienemmäksi, että yhtiöstä tulee maksukyvytön tai siihen, että vastuuvelan kate ei täytä laissa säädettyjä vaatimuksia.

29 §

Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella sulautua toiseen työeläkevakuutusyhtiöön, luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle tai jakautua siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostumuksensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos Vakuutusvalvontavirasto katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. Vakuutusvalvontavirastolle on suostumuksen hakemisen yhteydessä toimitettava luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja sen katteesta sekä toimintapääomasta laadittu laskelma. Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus liittää suostumuksensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

Muutoin sulautumiseen, jakautumiseen ja vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan vakuutusyhtiölain 19 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—19 §:ää, 20 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—17 §:ää sekä 21 luvun 1—5 ja 8—11 §:ää, 12 §:n 3 momenttia ja 13—16 §:ää.

Sulautumisen, vakuutuskannan luovutuksen ja jakautumisen yhteydessä luovutettavan vakuutuskannan mukana siirtyy vastaanottavaan yhtiöön vakuutuksenottajille 21 §:n mukaan kuuluvista yhtiön varoista se osa, joka vastaa luovutettavaa vakuutuskantaa.

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä I momentissa tarkoitettua hakemuksesta Kilpailuviraston lausunto, jos hakemuksessa tarkoitettu järjestely kuuluu kilpailunrajoituk-

29 §

Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi *Finanssivalvonnan* suostumuksella sulautua toiseen työeläkevakuutusyhtiöön, luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle tai jakautua siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. *Finanssivalvonnan* on annettava suostumuksensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos *Finanssivalvonta* katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. *Finanssivalvonnalle* on suostumuksen hakemisen yhteydessä toimitettava luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja sen katteesta sekä *vakavaraisuuspääomasta* laadittu laskelma. *Finanssivalvonnalla* on oikeus liittää suostumuksensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

Muutoin sulautumiseen, jakautumiseen ja vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan vakuutusyhtiölain 19 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—19 §:ää, 20 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—17 §:ää sekä 21 luvun 1—5 ja 8—11 §:ää, 12 §:n 3 momenttia ja 13—16 §:ää.

Sulautumisen, vakuutuskannan luovutuksen ja jakautumisen yhteydessä luovutettavan vakuutuskannan mukana siirtyy vastaanottavaan yhtiöön vakuutuksenottajille 21 §:n mukaan kuuluvista yhtiön varoista se osa, joka vastaa luovutettavaa vakuutuskantaa.

Finanssivalvonnan on pyydettävä I momentissa tarkoitettua hakemuksesta Kilpailuviraston lausunto, jos hakemuksessa tarkoitettu järjestely kuuluu kilpailunrajoituk-

sista annetussa laissa tarkoitetun yrityskaup-
pavalvonnan piiriin.

tuksista annetussa laissa tarkoitetun yritys-
kauppalvonnan piiriin.

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä toimintapääoma

Työeläkevakuutusyhtiöstä on luovutettava osittamatonta lisävakuutusvastuuta määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkelaitoksessa sellaisen sijoitusjakauman, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä (*siirtyvä toimintapääoma*).

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella vahvistetaan Vakuutusvalvontaviraston esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvelasta. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaisena.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asetus annetaan neljä kertaa kalenterivuodessa maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja joulukuun loppuun mennessä tulevaksi voimaan lähinnä seuraavan huhtikuun, heinäkuun, lokakuun ja tammikuun alusta *lukien*. Finanssivalvonnan on kalenterivuositain helmikuun, toukokuun, elokuun ja marraskuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys 2 momentissa tarkoitettua prosenttiosuuden vahvistamisesta.

Siirtyvän toimintapääoman määränä käytetään sitä 2 momentissa tarkoitettussa asetuksessa säädettyä prosenttiosuutta, joka on voimassa, kun vakuutuskannan luovuttamista koskeva sopimus tehdään.

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön toimintapääomasta. Laskettaessa luovutettavan vakuutuskannan osuutta työeläkevakuutusyhtiön toimintapää-

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä vakavaraisuuspääoma

Työeläkevakuutusyhtiöstä on luovutettava osittamatonta lisävakuutusvastuuta määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkelaitoksessa sellaisen sijoitusjakauman, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä (*siirtyvä vakavaraisuuspääoma*).

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään Finanssivalvonnan esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvelasta. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaisena.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asetus annetaan neljä kertaa kalenterivuodessa maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja joulukuun loppuun mennessä tulevaksi voimaan lähinnä seuraavan huhtikuun, heinäkuun, lokakuun ja tammikuun alusta. Finanssivalvonnan on kalenterivuositain helmikuun, toukokuun, elokuun ja marraskuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys 2 momentissa tarkoitettua prosenttiosuuden vahvistamisesta.

Siirtyvän *vakavaraisuuspääoman* määränä käytetään sitä 2 momentissa tarkoitettussa asetuksessa säädettyä prosenttiosuutta, joka on voimassa, kun vakuutuskannan luovuttamista koskeva sopimus tehdään.

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän *vakavaraisuuspääoman* määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön *vakavaraisuuspääomasta*, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön vakavaraisuuspääomasta. Laskettaessa luovutettavan vakuutuskannan osuutta työeläkeva-

Voimassa oleva laki

omasta on yhtiön toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuvelan määrittelystä.

kuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta on yhtiön vakavaraisuuspääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuvelan määrittelystä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Muualla laissa säädetyllä työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan 16 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomaa. Muualla laissa tarkoitettulla työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärällä tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan kahta kolmasosaa työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusraja-asta. Muualla laissa säädetty puolet työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärästä tarkoittaa tämän lain tultua voimaan 17 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiön vähimmäispääomavaatimusta.

Vakuutusyhtiölain 25 luvun 9 §:n 1 momentin 3 kohtaa sovellettaessa tämän lain 17 §:ää sovelletaan sellaisena kuin se oli voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta luetaan 16 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuuspääomaan enintään määrä, joka saadaan kertomalla 130 prosenttia muiden työeläkevakuutusyhtiöiden tasoitusmäärän keskimääräisestä työkyvyttömyyseläkeosasta suhteessa vakuutettuihin palkkoihin Eteran vakuutettujen palkkasummalla. Vuosina 2013—2017 Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta luetaan vakavaraisuuspääomaan kuitenkin aina vähintään määrä, joka on muiden työeläkevakuutusyhtiöiden tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosien yhteismäärän suhte muiden työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävien vastuvelkojen yhteismäärään kerrottuna Eteran vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävän vastuvelan määrällä. Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosasta vakavaraisuuspääomaan luettava määrä voi kuitenkin olla enintään Eteran tasoitusmäärän työkyvyttömyyseläkeosan suuruinen.

Mitä 3 momentissa säädetään, ei sovelleta siitä vuodesta alkaen, jolle ei enää vahvisteta työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua täydennysmäärää.

Edellä 16 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuuspääomaan ei Eteran tasoitusmäärästä lueta sosiaali- ja terveysministeriön työntekijän eläkelain voimaanpanolain 5 §:n 4 momentin nojalla vahvistamien laskuperusteiden mukaisia erityisiä eriä hoitokustannuskuormitusta ja maksutappioita varten.

3.

Laki**eläkesäätiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläkesäätiölain (1774/1995) 48 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1323/1997, 1210/1998 ja 85/1999,

muutetaan 6 §:n 3 momentti, 6 luvun otsikko, 45 §:n 4—5 momentti, 48 a—48 d §, 88 §, 100 §:n 1 momentti, 100 a §:n 2 momentti, 116, 119 ja 121 §,

sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 3 momentti laissa 222/2011, 6 luvun otsikko laissa 1323/1997, 45 §:n 4—5 momentti laissa 85/1999, 48 a § laeissa 391/2006 ja 1122/2006, 48 b § laissa 1122/2006, 48 c § laeissa 1122/2006 ja 222/2011, 48 d § laeissa 1122/2006 ja 85/1999, 88 § osaksi laeissa 1323/1997, 421/2003 ja 251/2006, 100 §:n 1 momentti laissa 942/2000, 100 a §:n 2 momentti laissa 251/2006, 116 § osaksi laeissa 1323/1197 ja 421/2003 sekä 119 ja 121 § osaksi laissa 1323/1997, sekä

lisätään lakiin uusi 48 g § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 §

6 §

Jos A- tai B-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 tai 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää toisen osaston eläkevastuun katteeksi. Varojen siirto B-osastolta edellyttää kuitenkin Finanssivalvonnan suostumusta. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajausta. Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään kuitenkin, että toimintapääoma on 48 c §:n 2 momentin mukaisesti vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

Jos A- tai B-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 tai 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää toisen osaston eläkevastuun katteeksi. Varojen siirto B-osastolta edellyttää Finanssivalvonnan suostumusta. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajausta. Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään, että *vakavaraisuuspääomaa* on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

6 luku

Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä toimintapääoma

45 §

Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston toimintapääoma ylittää 48 c §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella palauttaa työnantajalle. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että A-osaston eläkevastuu on katettu 47 §:n mukaisesti. Asianomainen ministeriö voi tarvittaessa antaa määräyksiä siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta toimintapääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Jos A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella palauttaa työnantajalle. Asianomainen ministeriö voi tarvittaessa antaa määräyksiä siitä, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle saa jäädä vastuuvajaus. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston toimintapääoma ylittää 48 c §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

6 luku

Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä vakavaraisuuspääoma

45 §

Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston *vakavaraisuuspääoma* ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin *Finanssivalvonnan* suostumuksella palauttaa työnantajalle. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että A-osaston eläkevastuu on katettu 47 §:n mukaisesti. *Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään* tarvittaessa siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta *vakavaraisuuspääomassa* ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Jos A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan *Finanssivalvonnan* suostumuksella palauttaa työnantajalle. *Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään* tarvittaessa siitä, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle saa jäädä vastuuvajaus. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston *vakavaraisuuspääoma* ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

48 §

B-eläkesäätion ja AB-eläkesäätion B-osaston on työnantajan asettamalla vakuudella tai sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä muulla tavalla turvattava kannatusmaksujen suorittaminen.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun vakuuden (kannatusmaksuvakuus) on oltava 46 §:ssä tarkoitettuja katekelpoisia varoja ja sitoumuksia. Kannatusmaksuvakuuden vähimmäismäärä on neljä kahdestoistaosaa eläkesäätion vuoden vastuumenoista. Vuoden vastuumenoilla tarkoitetaan eläkkeistä tilivuonna aiheutuvien suoritusten ja eläkevastuun muutoksen yhteismäärää. Jos eläkesäätion säännöissä määrätään kannatusmaksuja suoritettavaksi useammin kuin kolmannesvuosittain, kannatusmaksuvakuuden vähimmäismäärää pienennetään maksuvälin muutosta vastaavasti. Kannatusmaksuvakuuden vähimmäismäärä on kuitenkin aina vähintään 84 000 euroa ja enintään 15 prosenttia eläkesäätion eläkevastuun määrästä.

Eläkesäätion toiminnan alkaessa vakuutta on asteittain kartutettava 2 momentissa tarkoitettuun vähimmäismäärään neljän vuoden kuluessa siten, että kunkin kalenterivuoden lopussa vakuuden arvo on vähintään eläkesäätion toiminnan alkamisen jälkeen päättyneiden kalenterivuosien lukumäärän osoittama määrä neljäsosa vakuuden vähimmäismäärästä. Vakuuden arvon on kuitenkin aina oltava vähintään 84 000 euroa.

Eläkesäätion toiminnan aikana on edellä tässä pykälässä tarkoitettu vakuus sen asettajan vaatimuksesta palautettava siltä osin kuin se kulloinkin ylittää vakuudelle 2 tai 3 momentissa säädetyn vähimmäismäärän, jollei vakuutta ole luettu osaksi eläkesäätion toimintapääomaa.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettua vakuutta voidaan käyttää vain 46 §:n 1 momentissa tarkoitettua vähimmäisehtojen mukaisesta eläketurvasta aiheutuvien sitoumusten suorittamiseen, jolleivät kyseisen eläkevastuun katteena olevat varat siihen riitä.

Edellä 2 ja 3 momentissa säädettyä euro-määrää voidaan asetuksella muuttaa yleisessä hintatasossa tapahtunutta kehitystä vastaavasti.

48 §

(kumotaan)

Asianomainen ministeriö antaa määräykset tämän pykälän soveltamisesta. Vakuutusvalvontavirasto voi tarvittaessa antaa tarkempia ohjeita asianomaisen ministeriön tämän pykälän nojalla antamien määräysten soveltamisesta eläkesäätiöön.

48 a §

B-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön B-osaston toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla työntekijäin eläkelain mukaisen toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät sanotusta vakuutustoiminnasta johtuvat velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset, siten kuin siitä 2—10 momentissa säädetään ja 10 momentin nojalla tarkemmin määrätään. Eläkevastuun määrää laskettaessa ei oteta huomioon 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta.

Eläkesäätiön toimintapääomaan luetaan seuraavat erät:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien ylimäärästä kertynyt oma pääoma;
- 2) kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset;
- 3) *edellä 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu* lisävakuutusvastuu;
- 4) omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä *eikä sitä käytetä tämän lain 48 §:n mukaisena vakuutena*;
- 8) eläkesäätiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella muut 1—7 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

AB-eläkesäätiössä voidaan 1 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohdan mukaiset erät lukea toimintapääomaan siltä osin kuin ne eläkesäätiön kirjanpidon mukaan kuuluvat B-osastolle tai ovat B-osaston omaisuutta.

Toimintapääomasta vähennetään:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;
- 2) taseen kirjanpitoarvojen ja omaisuuden käypien arvojen positiivinen erotus; sekä
- 3) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä.

AB-eläkesäätiössä 1 momentissa luetellut

48 a §

B-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön B-osaston *vakavaraisuuspääomalla* tarkoitetaan sitä määrää, jolla *työntekijän* eläkelain mukaisen toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät sanotusta vakuutustoiminnasta johtuvat velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset, siten kuin siitä 2—7 momentissa säädetään ja 7 momentin nojalla tarkemmin määrätään. Eläkevastuun määrää laskettaessa ei oteta huomioon 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta.

Eläkesäätiön *vakavaraisuuspääomaan* luetaan seuraavat erät:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien ylimäärästä kertynyt oma pääoma;
- 2) kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset;
- 3) lisävakuutusvastuu;
- 4) omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä;
- 5) *työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, joka on enintään 4 prosenttia eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien palkkasummasta, edellyttäen että erä täyttää 48 g §:ssä asetetut vaatimukset*;

- 6) eläkesäätiön hakemuksesta ja *Finanssivalvonnan* suostumuksella muut 1—5 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

AB-eläkesäätiössä voidaan 2 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohdan mukaiset erät lukea *vakavaraisuuspääomaan* siltä osin kuin ne eläkesäätiön kirjanpidon mukaan kuuluvat B-osastolle tai ovat B-osaston omaisuutta.

Vakavaraisuuspääomasta vähennetään:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;
- 2) taseen kirjanpitoarvojen ja omaisuuden käypien arvojen positiivinen erotus;
- 3) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden

erät vähennetään toimintapääomasta siltä osin kuin ne eläkesäätiön kirjanpidon mukaan kuuluvat B-osaston taseeseen tai ovat B-osaston velvoitteita.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 2 momentin 4 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen joukkovelkakirjat ja vastaavat muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan arvostaa eläkesäätiön toimintapääomassa niiden käyvästä arvosta poikkeavasti.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimintapääomaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä.

AB-eläkesäätiössä 4 momentissa luetellut erät vähennetään *vakavaraisuuspääomasta* siltä osin kuin ne eläkesäätiön kirjanpidon mukaan kuuluvat B-osaston taseeseen tai ovat B-osaston velvoitteita.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 2 momentin 4 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen joukkovelkakirjat ja vastaavat muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan arvostaa eläkesäätiön *vakavaraisuuspääomassa* niiden käyvästä arvosta poikkeavasti.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä *vakavaraisuuspääomaan* luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

48 b §

Työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden toimintapääoman tarvetta huomioon ottaen sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Toimintapääoman vähimmäismäärä on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

48 b §

Työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden *vakavaraisuuspääoman* tarvetta huomioon ottaen *vakuutusliikkeen riskit sekä* sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Eläkesäätiön vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

48 c §

Eläkesäätiön tulee siirtää vuotuinen sijoitustoiminnan tulos 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi eläkesäätiö voi siirtää lisävakuutusvastuuseen 6 §:n mukaista ylikatetta A-osastolta. Sijoitustoiminnan tuloksen ja ylikatteen siirtämisen jälkeen lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa tai purkaa kannatusmaksuilla siten kuin tämän pykälän 2—6 momentissa säädetään. Eläkesäätiö voi purkaa lisävakuutusvastuuta myös toimintapääoman ylitteen palautuksena siten kuin 45 §:n 4 momentissa säädetään.

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa kannatusmaksuilla *48 b §:n 1 momentin mukaiseen* vakavaraisuusrajan nelinkertaiseen

48 c §

Eläkesäätiön tulee siirtää vuotuinen sijoitustoiminnan tulos 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi eläkesäätiö voi siirtää lisävakuutusvastuuseen 6 §:n mukaista ylikatetta A-osastolta. Sijoitustoiminnan tuloksen ja ylikatteen siirtämisen jälkeen lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa tai purkaa kannatusmaksuilla siten kuin 2—7 momentissa säädetään. Eläkesäätiö voi purkaa lisävakuutusvastuuta myös *vakavaraisuuspääoman* ylitteen palautuksena siten kuin 45 §:n 4 momentissa säädetään.

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa kannatusmaksuilla vakavaraisuusrajan nelinkertaiseen määrään (*vakavaraisuuspääoman*

määrään (*toimintapääoman enimmäismäärä*) saakka.

Lisävuokutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen siten, että toimintapääoma on purkamisen jälkeen vähintään puolitoistakertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Jos 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen toimintapääoma on enintään puolitoistakertainen vakavaraisuusrajaan nähden ja vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävuokutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät työntekijän eläkelain 166 §:n nojalla annettuihin eläkevastuun laskuperusteisiin.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, lisävuokutusvastuuta ei saa purkaa kannatusmaksujen alentamiseen. Jos vakavaraisuutta ei voida muulla tavoin vahvistaa, lisävuokutusvastuuta on kartutettava kannatusmaksuilla. Jos toimintapääoma kuitenkin alenee 1 momentin mukaisen sijoitustoiminnan tappion siirtämisen jälkeen alle vakavaraisuusrajan, lisävuokutusvastuuta on kartutettava kannatusmaksuilla vakavaraisuusrajaan saakka.

Jos toimintapääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin toimintapääoman enimmäismäärä, lisävuokutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava kannatusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla eläkesäätiön toimintapääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos toimintapääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkesäätiön on järjestettävä toimintansa siten, että toimintapääoman määrä alenee enimmäismääräänsä pienemmäksi.

enimmäismäärä) saakka.

Lisävuokutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen siten, että *vakavaraisuuspääoma* on purkamisen jälkeen vähintään *1,4-kertainen* vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden sekä vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävuokutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla annettuihin eläkevastuun laskuperusteisiin.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, lisävuokutusvastuuta ei saa purkaa kannatusmaksujen alentamiseen. Jos vakavaraisuutta ei voida muulla tavoin vahvistaa, lisävuokutusvastuuta on kartutettava kannatusmaksuilla. Jos vakavaraisuuspääoma kuitenkin alenee 1 momentin mukaisen sijoitustoiminnan tappion siirtämisen jälkeen alle vakavaraisuusrajan, lisävuokutusvastuuta on kartutettava kannatusmaksuilla vakavaraisuusrajaan saakka.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, lisävuokutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava kannatusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkesäätiön on järjestettävä toimintansa siten, että vakavaraisuuspääoman määrä alenee enimmäismääräänsä pienemmäksi.

Tätä pykälää sovellettaessa vakavaraisuuspääomasta vähennetään 48 a §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettu työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä.

48 d §

Eläkesäätiön hallituksen tulee vahvistaa osana sijoitussuunnitelmaa kannatusmaksujen käyttämistä vakavaraisuuden tukemiseen koskeva riskienhallintasuunnitelma viideksi vuodeksi. Vakavaraisuuden heikentyessä kannatusmaksujen korotustarve ei saa muodostua niin suureksi, että se vaarantaisi työntekijän maksukyvyä. Suunnitelma on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle. Eläkesäätiön on laadittava uusi suunnitelma, jos Vakuutusvalvontavirasto katsoo, ettei riskienhallintasuunnitelmaa voida toteuttaa. Eläkesäätiön hallituksen tulee soveltaa suunnitelmaa vuotuisen kannatusmaksutason asettamisessa.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 48 b §:n 1 momentin mukaan määritelty vakavaraisuusraja, eläkesäätiön on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi eläkesäätiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkesäätiön toimintapääoma ylittää kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin vuoden tai erityisistä syistä Vakuutusvalvontaviraston luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 48 b §:n 2 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, eläkesäätiön on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkesäätiön toimintapääoma ylittää kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden kuluessa toimintapääoman vähimmäismäärän. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Vakuutusvalvontavirasto voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaika enintään kolmella kuukaudella.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 1—3 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisesta ja toimittamisesta.

48 d §

Eläkesäätiön hallituksen tulee vahvistaa osana sijoitussuunnitelmaa kannatusmaksujen käyttämistä vakavaraisuuden tukemiseen koskeva riskienhallintasuunnitelma viideksi vuodeksi. Vakavaraisuuden heikentyessä kannatusmaksujen korotustarve ei saa muodostua niin suureksi, että se vaarantaisi työntekijän maksukyvyä. Suunnitelma on toimitettava *Finanssivalvonnalle*. Eläkesäätiön on laadittava uusi suunnitelma, jos *Finanssivalvonta* katsoo, ettei riskienhallintasuunnitelmaa voida toteuttaa. Eläkesäätiön hallituksen tulee soveltaa suunnitelmaa vuotuisen kannatusmaksutason asettamisessa.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on viipymättä toimitettava *Finanssivalvonnan* hyväksyttäväksi eläkesäätiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkesäätiön *vakavaraisuuspääoma* ylittää kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin vuoden tai erityisistä syistä *Finanssivalvonnan* luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin *vähimmäispääomavaatimus*, on viipymättä toimitettava *Finanssivalvonnan* hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkesäätiön *vakavaraisuuspääoma* ylittää kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden kuluessa *vähimmäispääomavaatimuksen*. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, *Finanssivalvonta* voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaika enintään kolmella kuukaudella.

Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 1—3 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisesta ja toimittamisesta.

48 g §

Voidakseen lukea vakavaraisuuspääomaan 48 a §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisen työntekijän lisämaksuvelvollisuuteen perus-

tuvan erän, eläkesäätiön tulee kuvata 48 d §:n mukaisessa riskienhallintasuunnitelmassa mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkesäätiön sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakamaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan kannatusmaksuilla tai kannatusmaksujen alennuksia rajoitetaan.

Työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkesäätiön tulee seurata riskienhallintasuunnitelmassa erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkesäätiö ei voi lukea mainittua erää vakavaraisuuspääomaan, jos eläkesäätiön toiminta ei vastaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Luettuaan vakavaraisuuspääomaan työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän eläkesäätiön on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän keskimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkesäätiön vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavaraisuuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeama lisää merkittävästi eläkesäätiön toiminnan riskejä, eläkesäätiön tulee rajoittaa lisävakuutusvastuun käyttöä kannatusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuunvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 23 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

88 §

Jo alkaneet eläkkeet sekä eläkesäätiön sääntöjen mukaan määrättävät vastaiset eläkkeet ja muut etuudet, jotka perustuvat ennen selvitystilän alkamista jatkuneisiin vakuutus-suhteisiin, on turvattava ostamalla niitä vastaava etuus toisesta vakuutuslaitoksesta. Jos toimintapiiriin kuuluvan tai kuuluneen henkilön,

88 §

Jo alkaneet eläkkeet sekä eläkesäätiön sääntöjen mukaan määrättävät vastaiset eläkkeet ja muut etuudet, jotka perustuvat ennen selvitystilän alkamista jatkuneisiin vakuutus-suhteisiin, on turvattava ostamalla niitä vastaava etuus toisesta vakuutuslaitoksesta. Jos toimintapiiriin kuuluvan tai kuuluneen henki-

eläkkeen tai muun etuuden saajan osuus eläkevastuuta vastaavista varoista on sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistamaa enimmäismäärää pienempi, voidaan se maksaa hänelle kertasuorituksena.

Jos eläkesäätiön purkamisen syynä on ollut työnantajan toiminnan lopettaminen ja vakuutusuhde on päättynyt vuoden kuluessa ennen toiminnan lopettamista, on myös tällaiseen vakuutusuhdeeseen perustuvat oikeudet turvattava 1 momentin mukaisesti.

Jos 1 momentissa tarkoitettua sopimusta etuuksien ostosta ei kohtuullisin ehdoin saada aikaan, on varat eläkevastuuosuuksien mukaisessa suhteessa jaettava niille, joilla eläkesäätiön sääntöjen perusteella on niihin oikeus. Varojen jakoon on haettava sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hyväksyminen.

Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuksien täysimääräiseen turvaamiseen, on varat ensisijaisesti käytettävä jo eläkkeellä olevien henkilöiden alkaneiden eläkkeiden sekä heidän ja heidän edunsaajiensa vastaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen. Se määrä eläkesäätiön varoista, jolla säätiön toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksista aiheutuva eläkevastuu on katettu 47 tai 146 §:n säännösten vähimmäisvaatimusten mukaisesti, on kuitenkin käytettävä sanottujen henkilöiden etuuksien turvaamiseen. Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuksien turvaamiseen 47 tai 146 §:n mukaisesti, varat käytetään sanottujen etuuksien turvaamiseen mainituissa lainkohdissa säädettyjen kattamisvaatimusten mukaisessa suhteessa.

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle 78 §:n 1 momentissa tarkoitettua tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaava etuus 1 momentissa tarkoitettua vakuutuslaitoksesta 48 a §:ssä tarkoitettua toimintapääomaa on siirrettävä vähintään 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkesäätiön toimintapääoma on suurempi kuin vakavaraisuusraja vastaava määrä, toimintapääoma siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön 6 momentissa tarkoitettua asetuksella säädetty määrä, sen mukaan kumpi näistä määristä on suurempi.

lön, eläkkeen tai muun etuuden saajan osuus eläkevastuuta vastaavista varoista on *Finanssivalvonnan* vahvistamaa enimmäismäärää pienempi, voidaan se maksaa hänelle kertasuorituksena.

Eläkesäätiön, jonka purkamisen syynä on ollut työnantajan toiminnan lopettaminen ja vakuutusuhde on päättynyt vuoden kuluessa ennen toiminnan lopettamista, on turvattava myös tällaiseen vakuutusuhdeeseen perustuvat oikeudet 1 momentin mukaisesti.

Jos 1 momentissa tarkoitettua sopimusta etuuksien ostosta ei kohtuullisin ehdoin saada aikaan, on varat eläkevastuuosuuksien mukaisessa suhteessa jaettava niille, joilla eläkesäätiön sääntöjen perusteella on niihin oikeus. Varojen jakoon on haettava *Finanssivalvonnan* hyväksyminen.

Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuksien täysimääräiseen turvaamiseen, on varat ensisijaisesti käytettävä jo eläkkeellä olevien henkilöiden alkaneiden eläkkeiden sekä heidän ja heidän edunsaajiensa vastaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen. Se määrä eläkesäätiön varoista, jolla säätiön toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksista aiheutuva eläkevastuu on katettu 47 tai 146 §:n säännösten vähimmäisvaatimusten mukaisesti, on kuitenkin käytettävä sanottujen henkilöiden etuuksien turvaamiseen. Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuksien turvaamiseen 47 tai 146 §:n mukaisesti, varat käytetään sanottujen etuuksien turvaamiseen mainituissa lainkohdissa säädettyjen kattamisvaatimusten mukaisessa suhteessa.

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle 78 §:n 1 momentissa tarkoitettua tilanteessa *työntekijän* eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaava etuus 1 momentissa tarkoitettua vakuutuslaitoksesta 48 a §:ssä tarkoitettua *vakavaraisuuspääomaa* on siirrettävä vähintään vakavaraisuusraja vastaava määrä. Jos eläkesäätiön *vakavaraisuuspääoma* on suurempi kuin vakavaraisuusraja vastaava määrä, *vakavaraisuuspääoma* siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön 6 momentissa tarkoitettua asetuksella säädetty määrä, sen mukaan kumpi näistä määristä on suurempi.

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle työntekijäin eläkelain mukainen etuus 100 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimintapääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakauksen keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa Vakuutusvalvontaviraston esityksestä vakuutustoiminnan luovutuksissa noudatettavan siirtyvän toimintapääoman prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän toimintapääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettussa asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vakuutustoiminnan luovuttamista koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän toimintapääoman määrä, eläkesäätiöstä luovutettava toimintapääoma määritetään tämän momentin mukaan ja eroavan työnantajan on täydennettävä siirtyvä toimintapääoma siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaan määrätyn toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus toimintapääomasta, eläkesäätiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus toimintapääomasta, ja eroavan työnantajan on täydennettävä luovutettavaa toimintapääomaa siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vakuutustoiminnan osuutta eläkesäätiön toimintapääomasta on eläkesäätiön toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän eläkevastuun määrittelystä.

Siirrettäessä toimintapääomaa 5 ja 6 momentin mukaisesti:

1) *työntekijäin eläkelain nojalla vuosina 1997–1999 kartutettua toimintapääomaa on vuoden 2005 loppuun saakka siirrettävä siir-*

Ostettaessa B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle *työntekijän* eläkelain mukainen etuus 100 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa *vakavaraisuuspääomaa* on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa *työntekijän* eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakauksen keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa *Finanssivalvonnan* esityksestä vakuutustoiminnan luovutuksissa noudatettavan siirtyvän *vakavaraisuuspääoman* prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän *vakavaraisuuspääoman* määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettussa asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vakuutustoiminnan luovuttamista koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän *vakavaraisuuspääoman* määrä, eläkesäätiöstä luovutettava *vakavaraisuuspääoma* määritetään tämän momentin mukaan ja eroavan työnantajan on täydennettävä siirtyvä *vakavaraisuuspääoma* siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaan määrätyn *vakavaraisuuspääoman* määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus vakavaraisuuspääomasta, eläkesäätiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutustoimintaa vastaava osuus *vakavaraisuuspääomasta*, ja eroavan työnantajan on täydennettävä luovutettavaa *vakavaraisuuspääomaa* siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vakuutustoiminnan osuutta eläkesäätiön *vakavaraisuuspääomasta* on eläkesäätiön *vakavaraisuuspääoman* tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän eläkevastuun määrittelystä.

Siirrettäessä *vakavaraisuuspääomaa* 5 ja 6 momentin mukaisesti siirrettävän *vakavaraisuuspääoman* tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava vakuutuslaitos voi lukea va-

tohetkellä jäljellä oleva määrä kokonaisuudessaan vastaanottavaan vakuutuslaitokseen;

2) 1 kohdassa mainitun lain (1293/1996) voimaantulosäännöksen 2 ja 3 momentin esittämättä toimintapääomavaatimukset tulee täyttää täysimääräisesti, sekä

3) siirrettävän toimintapääoman tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava vakuutuslaitos voi lukea toimintapääomaansa.

Mitä 5—7 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutustoiminnan osittaiseen luovuttamiseen. Mainittuja momenttien säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta vakuutustoiminnan luovuttamiseen jakautumisessa, joka tapahtuu 100 §:n mukaisesti.

Jos selvitystilassa olevalle B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu, velat suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset täytetty, voidaan erotusta vastaavat varat palauttaa työnantajalle.

Jos selvitystilassa olevalle A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu, velat suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset täytetty, voidaan nämä varat palauttaa työnantajalle tai käyttää eläkkeen ja muiden etuuksien saajien sekä toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksien turvaamiseen tai eläkesäätiön säännöissä määrättyllä muulla tavalla.

Mitä 1 momentin toisessa virkkeessä ja 2—4 momentissa säädetään, ei sovelleta työntekijäin eläkelain mukaiseen toimintaan.

100 §

Eläkesäätiö (*sulautuva eläkesäätiö*) voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen eläkesäätiöön (*vastaanottava eläkesäätiö*) siten, että sulautuvan eläkesäätiön vakuutustoiminta, joka käsittää eläkevastuun, muut velat ja varat, siirtyy ilman selvitysmenettelyä vastaanottavalle eläkesäätiölle. Eläkesäätiö (luovuttava eläkesäätiö) voi niin ikään luovuttaa Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella vakuutustoimintansa toiselle eläkesäätiölle, vakuutuskassalain (1164/1992) mukaiselle eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*), jolloin on otettava huomioon, mitä 88 §:n 5 momentissa säädetään toimin-

kavaraisuuspääomaansa.

Mitä 5—7 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutustoiminnan osittaiseen luovuttamiseen. Mainittuja momenttien säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta vakuutustoiminnan luovuttamiseen jakautumisessa, joka tapahtuu 100 §:n mukaisesti.

Jos selvitystilassa olevalle B-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön B-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu, velat suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset täytetty, voidaan erotusta vastaavat varat palauttaa työnantajalle.

Jos selvitystilassa olevalle A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu, velat suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset täytetty, voidaan nämä varat palauttaa työnantajalle tai käyttää eläkkeen ja muiden etuuksien saajien sekä toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksien turvaamiseen tai eläkesäätiön säännöissä määrättyllä muulla tavalla.

Mitä 1 momentissa säädetään varojen maksamisesta kertosuorituksena sekä mitä 2—4 momentissa säädetään, ei sovelleta työntekijän eläkelain mukaiseen toimintaan.

100 §

Eläkesäätiö (*sulautuva eläkesäätiö*) voi Finanssivalvonnan suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen eläkesäätiöön (*vastaanottava eläkesäätiö*) siten, että sulautuvan eläkesäätiön vakuutustoiminta, joka käsittää eläkevastuun, muut velat ja varat, siirtyy ilman selvitysmenettelyä vastaanottavalle eläkesäätiölle. Eläkesäätiö (*luovuttava eläkesäätiö*) voi niin ikään luovuttaa Finanssivalvonnan suostumuksella vakuutustoimintansa toiselle eläkesäätiölle, vakuutuskassalain (1164/1992) mukaiselle eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*), jolloin on otettava huomioon, mitä 88 §:n 6 momentissa säädetään vakavarai-

tapääoman siirtämisestä. Eläkesäätiö (*jakautuva eläkesäätiö*) voi myös Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella jakautua selvitysmenettelyittä luovuttamalla vakuutustoimintansa tai sen osan perustettavalle eläkesäätiölle (*vastaanottava eläkesäätiö*) tai perustettaville eläkesäätiöille, jos eläkesäätiössä työnantajana oleva osakeyhtiö jakautuu osakeyhtiölain 14 a luvun 1 §:n mukaisesti.

suuspääomaan siirtämisestä. Eläkesäätiö (*jakautuva eläkesäätiö*) voi myös *Finanssivalvonnan* suostumuksella jakautua selvitysmenettelyittä luovuttamalla vakuutustoimintansa tai sen osan perustettavalle eläkesäätiölle (*vastaanottava eläkesäätiö*) tai perustettaville eläkesäätiöille, jos eläkesäätiössä työnantajana oleva osakeyhtiö jakautuu osakeyhtiölain (624/2006) 17 luvun 1 §:n mukaisesti.

100 a §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työntekijäin eläkelain mukaista vakuutustoimintaa, vastuuta ja vakuutuskantaa tulee vastaanotettavaa toimintapääomaa olla vähintään 88 §:n 6 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän työnantajan on täydennettävä toimintapääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

1) noudatetaanko eläkesäätiön kirjanpidossa 117 §:ssä tarkoitettua työnantajakohtaista vai tasaavaa järjestelmää;

2) miten kannatusmaksut määrätään, jos eläkesäätiön kirjanpidossa noudatetaan tasaavaa järjestelmää;

3) miten vapaaehtoisia lisäetuksia myöntävän eläkesäätiön kirjanpidossa kirjataan eläkevastuu sellaisen toimintapiiriin kuuluvan henkilön osalta, joka on ollut useamman eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palveluksessa;

4) milloin työnantajan on erottava tai tultava erotetuksi eläkesäätiöstä sekä eroavan tai erotetun työnantajan velvollisuudet eläkesäätiötä kohtaan sekä erityisesti työnantajan velvollisuutta täydentää toimintapääomaa 88 §:n

100 a §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua *työntekijän* eläkelain mukaista vakuutustoimintaa, vastuuta ja vakuutuskantaa tulee vastaanotettavaa *vakavaraisuuspääomaa* olla vähintään 88 §:n 6 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuutusvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän työnantajan on täydennettävä *vakavaraisuuspääoma* edellä tarkoitettuun määrään saakka.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

1) noudatetaanko eläkesäätiön kirjanpidossa 117 §:ssä tarkoitettua työnantajakohtaista vai tasaavaa järjestelmää;

2) miten kannatusmaksut määrätään, jos eläkesäätiön kirjanpidossa noudatetaan tasaavaa järjestelmää;

3) miten vapaaehtoisia lisäetuksia myöntävän eläkesäätiön kirjanpidossa kirjataan eläkevastuu sellaisen toimintapiiriin kuuluvan henkilön osalta, joka on ollut useamman eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palveluksessa;

4) milloin työnantajan on erottava tai tultava erotetuksi eläkesäätiöstä sekä eroavan tai erotetun työnantajan velvollisuudet eläkesäätiötä kohtaan sekä erityisesti työnantajan velvollisuutta täydentää *vakavaraisuuspääomaa*

6 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa;

4 a) eläkesäätiöön liittyvän työnantajan velvollisuudesta täydentää 100 a §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa toimintapääomaa;

5) miten muut työnantajat vastaavat eroavan tai erotettavan työnantajan toimintapääomaa koskevista velvoitteista, jos eroava tai erotettava työnantaja on maksukyvytön; sekä

6) miten työnantajien osuus 45 §:ssä tarkoitettusta ylikatteesta lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työnantajat.

88 §:n 6 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa;

4 a) eläkesäätiöön liittyvän työnantajan velvollisuudesta täydentää 100 a §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa *vakavaraisuuspääomaa*;

5) miten muut työnantajat vastaavat eroavan tai erotettavan työnantajan *vakavaraisuuspääomaa* koskevista velvoitteista, jos eroava tai erotettava työnantaja on maksukyvytön; sekä

6) miten työnantajien osuus 45 §:ssä tarkoitettusta ylikatteesta lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työnantajat.

119 §

Eläkevastuun kattamista koskevia 46 ja 47 §:n säännöksiä on sovellettava työnantajakohteisesti sellaisessa yhteiseläkesäätiössä, joka noudattaa kirjanpidossaan työnantajakohtaista järjestelmää.

Mitä 48 b ja 48 c §:ssä säädetään toimintapääoman vähimmäismäärästä, vakavaraisuusrajaista ja siirrosta lisävakuutusvastuuseen, noudatetaan työnantajakohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattavassa yhteiseläkesäätiössä työnantajakohteisesti. Mitä 48 d §:ssä säädetään ministeriölle toimitettavista suunnitelmista, noudatetaan kirjanpitojärjestelmästä riippumatta eläkesäätiökohtaisesti.

119 §

Eläkevastuun kattamista koskevia 46 ja 47 §:n säännöksiä on sovellettava työnantajakohteisesti sellaisessa yhteiseläkesäätiössä, joka noudattaa kirjanpidossaan työnantajakohtaista järjestelmää.

Mitä 48 b ja 48 c §:ssä säädetään *vähimmäispääomavaatimuksesta*, vakavaraisuusrajaista ja siirrosta lisävakuutusvastuuseen, noudatetaan työnantajakohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattavassa yhteiseläkesäätiössä työnantajakohteisesti. Mitä 48 d §:ssä säädetään ministeriölle toimitettavista suunnitelmista, noudatetaan kirjanpitojärjestelmästä riippumatta eläkesäätiökohtaisesti.

121 §

Mikäli yhteiseläkesäätiössä jonkin työnantajan 46 §:n ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työnantajan eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuuvajausta.

Siirrettäessä varoja työnantajalta toiselle B-yhteiseläkesäätiössä ja AB-yhteiseläkesäätiön B-osastossa edellytetään, että siirtävän työn-

121 §

Mikäli yhteiseläkesäätiössä jonkin työnantajan 46 §:n ja sen nojalla annettujen *säännösten* ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työnantajan eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuuvajausta.

Siirrettäessä varoja työnantajalta toiselle B-yhteiseläkesäätiössä ja AB-yhteiseläke-

antajan osuus eläkesäätiön toimintapääomasta ylittää siirron jälkeen 48 c §:n 2 momentin mukaisesti vakavaraisuusrajan kaksinkertaisen määrän.

säätiön B-osastossa edellytetään, että siirtävän työnantajan osuus eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta ylittää siirron jälkeen vakavaraisuusrajan kaksinkertaisen määrän.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Mitä muualla laissa säädetään eläkesäätiön toimintapääomasta, koskee tämän lain tultua voimaan eläkesäätiön vakavaraisuuspääomaa.

Eläkesäätiön vakavaraisuuspääoman 48 a §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun erän enimmäismäärää voidaan korottaa siten, että eläkesäätiön vakavaraisuus suhteessa työeläkevakuutusyhtiöiden keskimääräiseen vakavaraisuuteen on lain voimaantullessa sama kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2012. Korotettu enimmäismäärä pysyy samansuuruisena suhteessa vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävään eläkevastuuseen lain voimaantulosta 31 päivään joulukuuta 2017 saakka. Tämän jälkeen korotuksen määrä alenee vuosittain tasasuuruisin alennuksin siten, että 1 päivänä tammikuuta 2022 korotus on nolla.

4.

Laki**vakuutuskassalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutuskassalain (1164/1992) 8 a §:n 2 momentti, 12 §:n 8 a ja 8 b kohta, 7 luvun otsikko, 79 §:n 2 ja 3 momentti, 83 a—83 e §, 132 § ja 134 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 8 a §:n 2 momentti laissa 250/2002, 12 §:n 8 a ja 8 b kohta laissa 420/2003, 7 luvun otsikko laissa 1322/1997, 79 §:n 2 momentti laissa 84/1999, 83 a § laeissa 1322/1997, 84/1999 ja 250/2002, 83 b § laeissa 392/2006 ja 1123/2006, 83 c ja 83 e § laissa 1123/2006, 83 d § laeissa 1123/2006 ja 223/2011, 132 § laeissa 420/2003, 1324/2004 ja 252/2006 sekä 134 §:n 2 momentti laissa 252/2006, sekä
lisätään lakiin uusi 83 u § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

8 a §

8 a §

Jos eläkekassan lakisääteistä toimintaa harjoittavan tai sen lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää toiseen osastoon. Ylikatteen siirto lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellyttää kuitenkin Vakuutusvalvontaviraston suostumusta. Siirrettäessä ylikatetta lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellytetään lisäksi, että toimintapääoma on 83 d §:n 2 momentin mukaisesti vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

Jos eläkekassan lakisääteistä toimintaa harjoittavan tai sen lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää toiseen osastoon. Ylikatteen siirto lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellyttää kuitenkin *Finanssivalvonnan* suostumusta. Siirrettäessä ylikatetta lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellytetään lisäksi, että *vakavaraisuuspääoma* on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

12 §

Vakuutuskassan säännöissä on mainittava:

8 a) eroavan tai erotetun osakkaan velvollisuudet eläkekassaa kohtaan, erityisesti koskien osakkaan velvollisuutta täydentää toi-

12 §

Vakuutuskassan säännöissä on mainittava:

8 a) eroavan tai erotetun osakkaan velvollisuudet eläkekassaa kohtaan, erityisesti koskien osakkaan velvollisuutta täydentää *vaka-*

mintapääomaa 132 §:n 9 momentissa tarkoitettussa tilanteessa;

8 b) eläkekassaan liittyvän osakkaan velvollisuudesta täydentää toimintapääomaa 134 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa;

varaisuuspääomaa 132 §:n 9 momentissa tarkoitettussa tilanteessa;

8 b) eläkekassaan liittyvän osakkaan velvollisuudesta täydentää vakavaraisuuspääomaa 134 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa;

7 luku

Vakuutusmaksut, vastuovelka ja toimintapääoma

79 §

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa sitoumuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä sitoumuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla. Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan osalta vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös vakavaraisuuden ylläpitoon tarkoitettua lisävakuutusvastuuta. Lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen ja vakuutusmaksujen alentamiseen siten kuin asianomainen ministeriö määrää. Muuta kuin ainoastaan lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös sellaista Vakuutusvalvontaviraston määräämät ehdot täyttävää vakuutettujen etuuksien tuleviin korotuksiin tarkoitettua vastuuta (*indeksikorotusvastuu*), jota perusteiden mukaan ei saa käyttää muun kuin sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä sekä runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuupillisesti laskettavaa tasoitusmäärää.

7 luku

Vakuutusmaksut, vastuovelka ja vakavaraisuuspääoma

79 §

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa sitoumuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä sitoumuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla. Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan osalta vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös vakavaraisuuden ylläpitoon tarkoitettua lisävakuutusvastuuta. *Vakuutusmaksuvastuuta lisäävää tai vähentävää* lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen ja vakuutusmaksujen alentamiseen siten kuin asianomainen ministeriö määrää. Muuta kuin ainoastaan lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös sellaista *Finanssivalvonnan* määräämät ehdot täyttävää vakuutettujen etuuksien tuleviin korotuksiin tarkoitettua vastuuta (*indeksikorotusvastuu*), jota perusteiden mukaan ei saa käyttää muun kuin sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä *siltä osin kuin eläkekassalle on syntynyt työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaista vastuuta sekä* runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuupillisesti laskettavaa tasoitusmäärää.

83 a §

Jos yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan tai lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän eläkekassan tai vastaavasti sen osaston vastuuvelan ja muiden velkojen yhteismäärän, erotusta vastaava ylikate saadaan Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella palauttaa eläkekassan osakkaille vakuutusteknisten vastuovelkojen suhteessa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Edellytyksenä lisäetuja myöntävän osaston palautukselle on, että lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston toimintapääoma ylittää 83 d §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

Siltä osin kuin 1 momentissa tarkoitettu erotus on karttunut jäsenten suorittamista jäsenmaksuista, ei palautusta osakkaalle voida tehdä.

Jos eläkekassan *työntekijäin* eläkelain mukaista toimintaa koskeva toimintapääoma ylittää 83 d §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella palauttaa osakkaille. Asianomainen ministeriö voi tarvittaessa antaa määräyksiä siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta toimintapääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Osakkaille voidaan 111 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa palauttaa ne varat, jotka ylittävät 132 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua määrän, edellyttäen, että eläkekassa on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettusta hakemuksesta ja hakemuksessa annettavista selvityksistä.

83 a §

Jos yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan tai lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän eläkekassan tai vastaavasti sen osaston vastuuvelan ja muiden velkojen yhteismäärän, erotusta vastaava ylikate saadaan *Finanssivalvonnan* suostumuksella palauttaa eläkekassan osakkaille vakuutusteknisten vastuovelkojen suhteessa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Edellytyksenä lisäetuja myöntävän osaston palautukselle on, että lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 83 d §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

Siltä osin kuin 1 momentissa tarkoitettu erotus on karttunut jäsenten suorittamista jäsenmaksuista, ei palautusta osakkaalle voida tehdä.

Jos eläkekassan *työntekijän* eläkelain mukaista toimintaa koskeva *vakavaraisuuspääoma* ylittää vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin *Finanssivalvonnan* suostumuksella palauttaa osakkaille. *Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan* tarvittaessa säätää siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Osakkaille voidaan 111 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa palauttaa ne varat, jotka ylittävät 132 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua määrän, edellyttäen, että eläkekassa on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettusta hakemuksesta ja hakemuksessa annettavista selvityksistä.

83 b §

Eläkekassan työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa koskevalla toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan tämän toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät eläkekassan sanotusta vakuutustoiminnasta johtuvat velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset, siten kuin siitä 2—10 momentissa säädetään ja 10 momentin nojalla tarkemmin määrätään. Vastuuvelkaa laskettaessa ei oteta huomioon 79 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta.

Toimintapääomaan luetaan seuraavat erät:

- 1) rahana maksettu takuupääoma tai pohjarahasto;
- 2) vararahasto ja muut oman pääoman rahastot;
- 3) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;
- 4) kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset varaukset;
- 5) edellä 79 §:n 2 momentissa tarkoitettu lisävakuutusvastuu;
- 6) omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä;
- 9) eläkekassan hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella muut 1—8 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Sellaisessa eläkekassassa, jossa on järjestetty sekä lakisääteinen eläketurva että sitä täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva, voidaan 1 momentin 1—4, 6 ja 7 kohdan mukaiset erät lukea toimintapääomaan siltä osin kuin ne kuuluvat lakisääteistä eläketurvaa harjoittavalle osastolle tai ovat kyseisen osaston omaisuutta.

Toimintapääomasta vähennetään:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;
- 2) taseen kirjanpitoarvojen ja omaisuuden käypien arvojen positiivinen erotus;
- 3) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä.

Sellaisessa eläkekassassa, jossa on järjestetty sekä lakisääteinen eläketurva että sitä täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva, 1 momentissa luetellut erät vähennetään toiminta-

83 b §

Eläkekassan *työntekijän* eläkelain mukaista toimintaa koskevalla *vakavaraisuuspääomalla* tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan tämän toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät eläkekassan sanotusta vakuutustoiminnasta johtuvat velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset, siten kuin siitä 2—7 momentissa säädetään ja 7 momentin nojalla tarkemmin määrätään. Vastuuvelkaa laskettaessa ei oteta huomioon 79 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta *eikä mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettua tasoitusmäärää*.

Vakavaraisuuspääomaan luetaan seuraavat erät:

- 1) rahana maksettu takuupääoma tai pohjarahasto;
- 2) vararahasto ja muut oman pääoman rahastot;
- 3) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;
- 4) kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset varaukset;
- 5) lisävakuutusvastuu;
- 6) omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisenä;
- 7) *tasoitusmäärä*;
- 8) *osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, joka on enintään 4 prosenttia eläkekassan toimintapiiriin kuuluvien palkkasummasta, edellyttäen että erä täyttää 83 u §:ssä asetetut vaatimukset*;

- 9) eläkekassan hakemuksesta ja *Finanssivalvonnan* suostumuksella muut 1—8 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Sellaisessa eläkekassassa, jossa on järjestetty sekä lakisääteinen eläketurva että sitä täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva, voidaan 2 momentin 1—4, 6 ja 8 kohdan mukaiset erät lukea *vakavaraisuuspääomaan* siltä osin kuin ne kuuluvat lakisääteistä eläketurvaa harjoittavalle osastolle tai ovat kyseisen osaston omaisuutta.

Vakavaraisuuspääomasta vähennetään:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;
- 2) taseen kirjanpitoarvojen ja omaisuuden käypien arvojen positiivinen erotus;

pääomasta siltä osin kuin ne kuuluvat lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavalle osastolle tai ovat kyseisen osaston velvoitteita.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 2 momentin 6 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen joukkovelkakirjat ja vastaavat muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan arvostaa eläkekassan toimintapääomassa niiden käyvästä arvosta poikkeavasti.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimintapääomaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

3) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä.

Sellaisessa eläkekassassa, jossa on järjestetty sekä lakisääteinen eläketurva että sitä täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva, 4 momentissa luetellut erät vähennetään *vakavaraisuuspääomasta* siltä osin kuin ne kuuluvat lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavalle osastolle tai ovat kyseisen osaston velvoitteita.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 2 momentin 6 kohdassa ja 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen joukkovelkakirjat ja vastaavat muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan arvostaa eläkekassan *vakavaraisuuspääomassa* niiden käyvästä arvosta poikkeavasti.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä *vakavaraisuuspääomaan* luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

83 c §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden toimintapääoman tarvetta ottaen huomioon *kyseistä toimintaa koskevien* sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Edellä 83 b §:ssä tarkoitettun toimintapääoman vähimmäismäärä on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

83 c §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden *vakavaraisuuspääoman* tarvetta ottaen huomioon *vakuutusliikkeen riskit sekä* sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

Vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

83 d §

Eläkekassan tulee siirtää vuotuinen sijoitustoiminnan tulos 79 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi eläkekassa voi siirtää lisävakuutusvastuuseen 8 a §:n mukaista ylikatetta lisäetuja myöntävästä osastosta. Sijoitustoiminnan tuloksen ja ylikatteen siirtämisen jälkeen lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa tai purkaa vakuutusmaksuilla siten kuin tämän pykälän 2—6 momentissa säädetään. Lisäksi eläkekassa voi

83 d §

Eläkekassan tulee siirtää vuotuinen sijoitustoiminnan tulos 79 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi eläkekassa voi siirtää lisävakuutusvastuuseen 8 a §:n mukaista ylikatetta lisäetuja myöntävästä osastosta. Sijoitustoiminnan tuloksen ja ylikatteen siirtämisen jälkeen lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa tai purkaa vakuutusmaksuilla siten kuin tämän pykälän 2—7 momentissa säädetään. Lisäksi eläkekassa

purkaa lisävakuutusvastuuta toimintapääoman ylitteen palautuksena siten kuin 83 a §:n 3 momentissa säädetään.

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa vakuutusmaksuilla 83 c §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaiseen määrään (*toimintapääoman enimmäismäärä*) saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen siten, että toimintapääoma on purkamisen jälkeen vähintään puolitoistakertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Jos 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen toimintapääoma on enintään puolitoistakertainen vakavaraisuusrajaan nähden ja vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät työntekijän eläkelain 166 §:n nojalla vahvistettuihin vastuuvelan laskuperusteisiin.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, lisävakuutusvastuuta ei saa purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen. Jos vakavaraisuutta ei voida muulla tavoin vahvistaa, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla. Jos toimintapääoma kuitenkin alenee 1 momentin mukaisen sijoitustoiminnan tappioiden siirtämisen jälkeen alle vakavaraisuusrajan, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla vakavaraisuusrajaan saakka.

Jos toimintapääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin toimintapääoman enimmäismäärä, lisävakuutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava vakuutusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla eläkekassan toimintapääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos toimintapääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkekassan on järjestettävä toimintansa siten, että toimintapääoman määrä alenee enimmäismääräänsä pienemmäksi.

voi purkaa lisävakuutusvastuuta *vakavaraisuuspääoman* ylitteen palautuksena siten kuin 83 a §:n 3 momentissa säädetään.

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa vakuutusmaksuilla vakavaraisuusrajan nelinkertaiseen määrään (*vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä*) saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen siten, että *vakavaraisuuspääoma* on purkamisen jälkeen vähintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen ja vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla vahvistettuihin vastuuvelan laskuperusteisiin.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, lisävakuutusvastuuta ei saa purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen. Jos vakavaraisuutta ei voida muulla tavoin vahvistaa, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla. Jos vakavaraisuuspääoma kuitenkin alenee 1 momentin mukaisen sijoitustoiminnan tappioiden siirtämisen jälkeen alle vakavaraisuusrajan, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla vakavaraisuusrajaan saakka.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, lisävakuutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava vakuutusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkekassan on järjestettävä toimintansa siten, että vakavaraisuuspääoman määrä alenee enimmäismääräänsä pienemmäksi.

Tätä pykälää sovellettaessa vakavaraisuuspääomasta vähennetään 83 b §:n 2 mo-

mentin 8 kohdassa tarkoitettu osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä.

83 e §

Eläkekassan hallituksen tulee vahvistaa osana sijoitussuunnitelmaa vakuutusmaksujen käyttämistä vakavaraisuuden tukemiseen koskeva riskienhallintasuunnitelma viideksi vuodeksi. Vakavaraisuuden heikentyessä vakuutusmaksujen korotustarve ei saa muodostua niin suureksi, että se vaarantaisi osakkaan maksukyvyn. Suunnitelma on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle. Eläkekassan on laadittava uusi suunnitelma, jos Vakuutusvalvontavirasto katsoo, ettei riskienhallintasuunnitelmaa voida toteuttaa. Eläkekassan hallituksen tulee soveltaa suunnitelmaa vuotuisen vakuutusmaksutason asettamisessa.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 1 momentin mukaan määritelty vakavaraisuusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi eläkekassan taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan toimintapääoma ylittää vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin vuoden tai erityisistä syistä Vakuutusvalvontaviraston luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 2 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, eläkekassan on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan toimintapääoma ylittää vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden kuluessa toimintapääoman vähimmäismäärän. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Vakuutusvalvontavirasto voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaika enintään kolmella kuukaudella.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 1—3 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisesta ja toimittamisesta.

83 e §

Eläkekassan hallituksen tulee vahvistaa osana sijoitussuunnitelmaa vakuutusmaksujen käyttämistä vakavaraisuuden tukemiseen koskeva riskienhallintasuunnitelma viideksi vuodeksi. Vakavaraisuuden heikentyessä vakuutusmaksujen korotustarve ei saa muodostua niin suureksi, että se vaarantaisi osakkaan maksukyvyn. Suunnitelma on toimitettava *Finanssivalvonnalle*. Eläkekassan on laadittava uusi suunnitelma, jos *Finanssivalvonta* katsoo, ettei riskienhallintasuunnitelmaa voida toteuttaa. Eläkekassan hallituksen tulee soveltaa suunnitelmaa vuotuisen vakuutusmaksutason asettamisessa.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on viipymättä toimitettava *Finanssivalvonnan* hyväksyttäväksi eläkekassan taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan *vakavaraisuuspääoma* ylittää vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin vuoden tai erityisistä syistä *Finanssivalvonnan* luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vähimmäispääomavaatimus, on viipymättä toimitettava *Finanssivalvonnan* hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan *vakavaraisuuspääoma* ylittää vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden kuluessa *vähimmäispääomavaatimuksen*. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, *Finanssivalvonta* voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaika enintään kolmella kuukaudella.

Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 1—3 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisesta ja toimitamisesta.

83 u §

Voidakseen lukea vakavaraisuuspääomaan 83 b §:n 2 momentin 8 kohdan mukaisen osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän, eläkekassan tulee kuvata 83 e §:n mukaisessa riskienhallintasuunnitelmassa mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkekassan sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan vakuutusmaksuilla tai vakuutusmaksujen alennuksia rajoitetaan. Eläkekassan osakkailla tulee olla saatavissa tieto erän käyttämisestä vakavaraisuuspääomassa.

Osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkekassan tulee seurata riskienhallintasuunnitelmassa erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkekassa ei voi lukea mainittua erää vakavaraisuuspääomaan, jos eläkekassan toiminta ei vastaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Luettuaan vakavaraisuuspääomaan osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän eläkekassan on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän keskimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkekassan vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavaraisuuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeama lisää merkittävästi eläkekassan toiminnan riskejä, eläkekassan tulee rajoittaa lisävakuutusvastuun käyttöä vakuutusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkekassan vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi sallia edellä mainitun erän lukemisen 2 vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 23 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

132 §

Vakuutuskassa (*sulautuva kassa*) voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen vakuutuskassaan (*vastaanottava kassa*) siten, että sulautuvan kassan vastuu sekä muut velat ja varat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle kassalle. Vakuutuskassa (*luovuttava kassa*) voi niin ikään siirtää Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella vastuunsa toiselle kassalle, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettulle eläkesäätiölle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*). Eläkekassa voi myös Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella luovuttaa kassassa olevan yhden osakkaan vakuutusta koskevan työntekijän eläkelain mukaisen vastuun (*osakaskohtainen vastuu*) toiselle eläkekassalle, eläkesäätiölle tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettulle työeläkevakuutusyhtiölle.

Siirrettäessä 111 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijän eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen 83 b §:ssä tarkoitettua toimintapääomaa on siirrettävä vähintään 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkekassan toimintapääoma on suurempi kuin vakavaraisuusrajaa vastaava määrä, toimintapääoma siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai 3 momentissa säädetty määrä, sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä 111 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijän eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen toimintapääomaa on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa Vakuutusvalvontaviraston esityksestä vastuun siirtämissä noudatettavan siirtyvän toimintapää-

132 §

Vakuutuskassa (*sulautuva kassa*) voi *Finanssivalvonnan* suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen vakuutuskassaan (*vastaanottava kassa*) siten, että sulautuvan kassan vastuu sekä muut velat ja varat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle kassalle. Vakuutuskassa (*luovuttava kassa*) voi niin ikään siirtää *Finanssivalvonnan* suostumuksella vastuunsa toiselle kassalle, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettulle eläkesäätiölle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*). Eläkekassa voi myös *Finanssivalvonnan* suostumuksella luovuttaa kassassa olevan yhden osakkaan vakuutusta koskevan *työntekijän* eläkelain mukaisen vastuun (*osakaskohtainen vastuu*) toiselle eläkekassalle, eläkesäätiölle tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettulle työeläkevakuutusyhtiölle.

Siirrettäessä 111 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa *työntekijän* eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen 83 b §:ssä tarkoitettua *vakavaraisuuspääomaa* on siirrettävä vähintään vakavaraisuusrajaa vastaava määrä. Jos eläkekassan *vakavaraisuuspääoma* on suurempi kuin vakavaraisuusrajaa vastaava määrä, *vakavaraisuuspääoma* siirretään kokonaan, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä tai 3 momentissa säädetty määrä, sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Muu osa *vakavaraisuuspääomasta* voidaan palauttaa osakkaalle siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä 111 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tilanteessa *työntekijän* eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen *vakavaraisuuspääomaa* on siirrettävä määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa sellaisen sijoitusjakautuman, joka vastaa *työntekijän* eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa *Finanssivalvonnan* esityksestä vastuun siirtämissä noudatettavan siirtyvän *vakavaraisuuspääoman* prosenttiosuuden siten kuin työeläke-

oman prosenttiosuuden siten kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän toimintapääoman määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettussa asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vastuun siirtämistä koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettun vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän toimintapääoman määrä, eläkekassasta luovutettava toimintapääoma määritetään tämän momentin mukaan, ja siirtyvää toimintapääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettun vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaisesti määrätyn toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vastuuta vastaava osuus eläkekassan toimintapääomasta, eläkekassasta luovutetaan luovutettavaa vastuuta vastaava osuus toimintapääomasta ja luovutettua toimintapääomaa on täydennettävä siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vastuun osuutta eläkekassan toimintapääomasta on eläkekassan toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelyistä. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaille siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä toimintapääomaa 2 ja 3 momentin mukaisesti:

1) *työntekijäin eläkelain nojalla vuosina 1997–1999 kartutettua toimintapääomaa on vuoden 2005 loppuun saakka siirrettävä siirtohetkellä jäljellä oleva määrä kokonaisuudessaan vastaanottavaan vakuutuslaitokseen;*

2) *työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (1293/1996) voimaantulosäännöksen 2 ja 3 momentin estämättä toimintapääomavaatimukset tulee täyttää täysimääräisesti, sekä*

3) *siirrettävän toimintapääoman tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava vakuutuslaitos voi lukea toimintapääomaansa.*

Luovutettaessa 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta vastaanottavalle elä-

vakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:ssä säädetään. Siirtyvän *vakavaraisuuspääoman* määrä määräytyy sen viimeksi mainitun lainkohdan 2 momentissa tarkoitettussa asetuksessa säädetyn prosenttiosuuden mukaisesti, joka on voimassa sinä ajankohtana, kun vastuun siirtämistä koskeva sopimus on tehty. Jos siirtyvän omaisuuden perusteella laskettu vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on suurempi kuin edellä tämän momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän *vakavaraisuuspääoman* määrä, eläkekassasta luovutettava *vakavaraisuuspääoma* määritetään tämän momentin mukaan, ja siirtyvää *vakavaraisuuspääomaa* on täydennettävä siten, että se vastaa siirtyvän omaisuuden perusteella laskettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää. Jos tämän momentin mukaisesti määrätyn *vakavaraisuuspääoman* määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vastuuta vastaava osuus eläkekassan *vakavaraisuuspääomasta*, eläkekassasta luovutetaan luovutettavaa vastuuta vastaava osuus *vakavaraisuuspääomasta* ja luovutettua *vakavaraisuuspääomaa* on täydennettävä siten, että se vastaa tässä momentissa säädettyä määrää. Laskettaessa luovutettavan vastuun osuutta eläkekassan *vakavaraisuuspääomasta* on eläkekassan *vakavaraisuuspääoman* tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelyistä. Muu osa *vakavaraisuuspääomasta* voidaan palauttaa osakkaille siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä *vakavaraisuuspääomaa* 2 ja 3 momentin mukaisesti siirrettävän *vakavaraisuuspääoman* tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava vakuutuslaitos voi lukea *vakavaraisuuspääomaansa*.

Luovutettaessa 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta vastaanottavalle eläkelaitokselle on omaisuutta siirrettävä siirtyvää vastuuvelkaa ja siihen sisältyvää, 3 momentissa tarkoitettua siirtyvää *vakavaraisuuspääomaa* vastaava määrä. Siirrettävä omaisuus arvostetaan käypään arvoon. Luovutettaviin varoihin tulee ensisijaisesti sisällyttää eroavan osakkaan toimintaan liittyvät sijoitukset, jollei toisin sovita. Jos vakuutus toiminnan luovuttamisesta tehdyssä sopimuksessa ei muuta sovita, muut varat siirretään rahana. Luovutettavaan vastuuseen kat-

kelaitokselle on omaisuutta siirrettävä siirtyvää vastuovelkaa ja siihen sisältyvää, 3 momentissa tarkoitettua siirtyvää toimintapääomaa vastaava määrä. Siirrettävä omaisuus arvostetaan käypään arvoon. Luovutettaviin varoihin tulee ensisijaisesti sisällyttää eroavan osakkaan toimintaan liittyvät sijoitukset, jollei toisin sovita. Jos vakuutustoiminnan luovuttamisesta tehdyssä sopimuksessa ei muuta sovita, muut varat siirretään rahana. Luovutettavaan vastuuseen katsotaan tällöin kuuluvan:

1) osakkaan voimassa oleva vakuutus ja sitä välittömästi edeltäneet saman osakkaan teknisestä syystä kassassa päätetyt vakuutukset; sekä

2) osakkaaseen sulautuneen toisen osakkaan vakuutus, joka on ollut sulautumishetkellä voimassa kassassa ja joka on päätetty osakkaan sulautumisen vuoksi.

Sulautumista koskeva sopimus on kummankin kassan kassankokouksen hyväksyttävä. Vastuun siirtämistä koskeva sopimus on luovuttavan kassan kassankokouksen sekä, jos vastuun siirtäminen tapahtuu toiselle vakuutuslaitokselle, vastaanottavan kassan kassankokouksen hyväksyttävä. Päätös on sulautuvan tai luovuttavan kassan osalta pätevä vain, jos sitä on kannattanut sama äänten enemmistö, joka vaaditaan asetettaessa kassa selvitystilaan 111 §:n 3 momentissa tarkoitettuna tapauksessa. Eläkekassan 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaisen vastuun luovuttamisesta päätöksen tekee kassan hallitus, jollei muualla tässä laissa tai kassan säännöissä toisin säädetä tai määrätä. Jos kuitenkin siirrettävä vastuuelka on enemmän kuin kymmenen prosenttia kassan koko *työntekijän* eläkelain mukaisesta vastuuelasta, on siirrosta päätettävä kassankokouksessa. Sulautumisesta ja vastuun siirtämisestä voidaan päättää, vaikka sulautuva tai luovuttava kassa on asetettu selvitystilaan.

Seuraavat asiakirjat on vähintään kahden viikon ajan ennen kassankokousta pidettävä kassan toimistossa jäsenten ja osakkaiden tai edustajiston jäsenten nähtävinä sekä asetettava nähtäviksi kassankokouksessa:

1) sulautumista tai vastuun siirtämistä koskeva sopimus;

2) hallituksen selostus niistä seikoista, joilla voi olla merkitystä harkittaessa sulautumista

sotaan tällöin kuuluvan:

1) osakkaan voimassa oleva vakuutus ja sitä välittömästi edeltäneet saman osakkaan teknisestä syystä kassassa päätetyt vakuutukset; sekä

2) osakkaaseen sulautuneen toisen osakkaan vakuutus, joka on ollut sulautumishetkellä voimassa kassassa ja joka on päätetty osakkaan sulautumisen vuoksi.

Sulautumista koskeva sopimus on kummankin kassan kassankokouksen hyväksyttävä. Vastuun siirtämistä koskeva sopimus on luovuttavan kassan kassankokouksen sekä, jos vastuun siirtäminen tapahtuu toiselle vakuutuslaitokselle, vastaanottavan kassan kassankokouksen hyväksyttävä. Päätös on sulautuvan tai luovuttavan kassan osalta pätevä vain, jos sitä on kannattanut sama äänten enemmistö, joka vaaditaan asetettaessa kassa selvitystilaan 111 §:n 3 momentissa tarkoitettuna tapauksessa. Eläkekassan 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaisen vastuun luovuttamisesta päätöksen tekee kassan hallitus, jollei muualla tässä laissa tai kassan säännöissä toisin säädetä tai määrätä. Jos kuitenkin siirrettävä vastuuelka on enemmän kuin kymmenen prosenttia kassan koko *työntekijän* eläkelain mukaisesta vastuuelasta, on siirrosta päätettävä kassankokouksessa. Sulautumisesta ja vastuun siirtämisestä voidaan päättää, vaikka sulautuva tai luovuttava kassa on asetettu selvitystilaan.

Seuraavat asiakirjat on vähintään kahden viikon ajan ennen kassankokousta pidettävä kassan toimistossa jäsenten, osakkaiden ja edustajiston jäsenten nähtävinä sekä asetettava nähtäviksi kassankokouksessa:

1) sulautumista tai vastuun siirtämistä koskeva sopimus;

2) hallituksen selostus niistä seikoista, joilla voi olla merkitystä harkittaessa sulautumista tai vastuun siirtämistä koskevan sopimuksen hyväksymistä;

3) jos vastaanottava vakuutuslaitos on vakuutuslaitos, sen säännöt ja niitä koskeva sulautumisesta tai vastuun siirtämisestä johtuva muutosehdotus; sekä

4) jäljennökset sulautuvan ja vastaanottavan kassan viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos kyseessä on vastuun siirtäminen toiseen kassaan, luovuttavan kassan ja vastaanottavan

tai vastuun siirtämistä koskevan sopimuksen hyväksymistä;

3) jos vastaanottava vakuutuslaitos on vakuutuskassa, sen säännöt ja niitä koskeva sulautumisesta tai vastuun siirtämisestä johtuva muutosehdotus; sekä

4) jäljennökset sulautuvan ja vastaanottavan kassan viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos kyseessä on vastuun siirtäminen toiseen kassaan, luovuttavan kassan ja vastaanottavan kassan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista.

Kokouskutsussa, joka toimitetaan sulautumista tai vastuun siirtämistä käsittelevään kassankokoukseen, on ilmoitettava 3 momentissa mainittujen asiakirjojen nähtävilläpidosta.

Siirrettäessä vastuun osa on vastaavasti noudatettava, mitä vastuun siirtämisestä säädetään. Siirrettäessä 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta osakas, jonka vakuutuksia koskevaa vastuuta siirretään, on velvollinen täydentämään toimintapäätönsä 3 momentin mukaisesti siten kuin siitä tarkemmin määrätään kassan säännöissä. Eläkekassan 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuun siirtäminen ei kuitenkaan ole mahdollista, jos saman vastuun tai sen osan vastaanottamisesta on siirtohetkellä kulunut vähemmän kuin viisi vuotta. Tällöin edellytyksenä vastuun osan siirtämiselle eläkesäätiöön on lisäksi, että siirrettävään vakuutuskantaan liittyvissä vakuutuksissa on yhteensä vähintään 300 vakuutettua ja että työnantajat, joiden vakuutuksiin liittyvää vakuutuskantaa siirretään, ovat eläkesäätiölain 115 §:n 1 momentissa tarkoitettuja työnantajia.

134 §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työnantajakohtaista vakuutuskantaa, 132 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta tai työntekijäin eläkelain mukaista vakuutustoimintaa tulee vastaanotettavaa toimintapäätönsä olla vähintään 132 §:n 3 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavarai-

kassan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista.

Kokouskutsussa, joka toimitetaan sulautumista tai vastuun siirtämistä käsittelevään kassankokoukseen, on ilmoitettava 7 momentissa mainittujen asiakirjojen pitämisestä nähtävillä.

Siirrettäessä vastuun osa on vastaavasti noudatettava, mitä vastuun siirtämisestä säädetään. Siirrettäessä 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta osakas, jonka vakuutuksia koskevaa vastuuta siirretään, on velvollinen täydentämään *vakavaraisuuspäätönsä* 3 momentin mukaisesti siten kuin siitä tarkemmin määrätään kassan säännöissä. Eläkekassan 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuun siirtäminen ei kuitenkaan ole mahdollista, jos saman vastuun tai sen osan vastaanottamisesta on siirtohetkellä kulunut vähemmän kuin viisi vuotta. Tällöin edellytyksenä vastuun osan siirtämiselle eläkesäätiöön on lisäksi, että siirrettävään vakuutuskantaan liittyvissä vakuutuksissa on yhteensä vähintään 300 vakuutettua ja että työnantajat, joiden vakuutuksiin liittyvää vakuutuskantaa siirretään, ovat eläkesäätiölain 115 §:n 1 momentissa tarkoitettuja työnantajia.

134 §

Vastaanotettaessa 1 momentissa tarkoitettua työnantajakohtaista vakuutuskantaa, 132 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakaskohtaista vastuuta tai *työntekijän* eläkelain mukaista vakuutustoimintaa tulee vastaanotettavaa *vakavaraisuuspäätönsä* olla vähintään 132 §:n 3 momentissa säädetty määrä tai vastaanotettavan omaisuuden perusteella lasketun 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua va-

suusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos tällöin luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuumvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän osakkaan on täydennettävä toimintapääoma edellä tarkoitettuun määrään saakka.

kavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava määrä, jos tämä on suurempi. Jos tällöin luovuttavasta eläkelaitoksesta siirtyvä lisävakuumvastuu on pienempi kuin edellä tarkoitettu määrä, liittyvän osakkaan on täydennettävä *vakavaraisuuspääoma* edellä tarkoitettuun määrään saakka.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Mitä muualla laissa säädetään eläkekassan toimintapääomasta, koskee tämän lain tultua voimaan eläkekassan vakavaraisuuspääomaa.

Eläkekassan vakavaraisuuspääoman 83 b §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettun erän enimmäismäärää voidaan korottaa siten, että eläkekassan vakavaraisuus suhteessa työeläkevakuutusyhtiöiden keskimääräiseen vakavaraisuuteen on lain voimaantullessa sama kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2012. Korotettu enimmäismäärä pysyy samansuuruisena suhteessa vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävään vastuovelkaan lain voimaantulosta 31 päivään joulukuuta 2017. Tämän jälkeen korotuksen määrä alenee vuosittain tasasuuruisin alennuksin siten, että 1 päivänä tammikuuta 2022 korotus on nolla.

5.

Laki**merimieseläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 193 a §:n 1 momentti, 206 §:n edellä oleva väliotsikko, 207—209 § ja 210 §:n otsikko, sellaisina kuin niistä ovat 193 a §:n 1 momentti, 208 § ja 210 §:n otsikko laissa 1233/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

193 a §

Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Eläkekassan tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuvelkaan, toimintapääomaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä eläkekassan ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen välisiin liiketoimiin.

Ehdotus

193 a §

Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Eläkekassan tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuvelkaan, *vakavaraisuuspääomaan*, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä eläkekassan ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen välisiin liiketoimiin.

Vakavaraisuus ja toimintapääoma

207 §

Vakavaraisuuden järjestäminen

Eläkekassan toimintapääoma ja muut eläkekassan vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu ja arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

*Vakavaraisuus ja **vakavaraisuuspääoma***

207 §

Vakavaraisuuden järjestäminen

Eläkekassan *vakavaraisuuspääoma* ja muut eläkekassan vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu ja arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

208 §

Vakavaraisuusrajan ja toimintapääoman laskeminen

Eläkekassan vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain mukaisesti. Vastuuvelkana käytetään tällöin 202 §:n mukaisen vakuutusteknisen vastuuvelan ja vakuutusriskien heilahteluihin varattavan laskennallisen osan yhteismäärää. Vakuutusriskien heilahteluihin varattava laskennallinen osa määritellään 202 §:n mukaisessa sosiaali- ja terveysministeriön antamassa asetuksessa.

Eläkekassan toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan varojen on katsottava ylittävän eläkekassan velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset noudattaen vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n 5—7 ja 10 kohtaa, 3 §:ää, 4 §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 4 momenttia, 5 §:n 2, 5, 7 ja 8 kohtaa sekä 6 §:ää. Velkoihin kuuluvana vastuuvelkana käytetään 1 momentin mukaista vakuutusteknistä vastuuvelkaa.

Eläkekassan on toimitettava Finanssivalvonnalle laskelma toimintapääomaa koskevien määräysten täyttymisestä.

209 §

Vakavaraisuuden vahvistamista koskevat suunnitelmat

Jos eläkekassan toimintapääoma on pienempi kuin 208 §:n mukainen vakavaraisuusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Jos eläkekassan toimintapääoma on pienempi kuin kolmasosa 208 §:n mukaisesta vakavaraisuusrajasta, eläkekassan on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitus-suunnitelma.

208 §

Vakavaraisuusrajan ja vakavaraisuuspääoman laskeminen

Eläkekassan vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain mukaisesti. Vastuuvelkana käytetään tällöin 202 §:n mukaista vakuutusteknistä vastuuvelkaa.

Eläkekassan vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan varojen on katsottava ylittävän eläkekassan velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset noudattaen työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 16 a §:n 5, 8—10 kohtaa, 16 b §:ää, 16 c §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 3 momenttia, 16 d §:n 2, 4, 5 ja 6 kohtaa sekä 16 e §:ää. Velkoihin kuuluvana vastuuvelkana käytetään 1 momentin mukaista vakuutusteknistä vastuuvelkaa.

Eläkekassan on toimitettava Finanssivalvonnalle laskelma vakavaraisuuspääomaa koskevien määräysten täyttymisestä.

209 §

Vakavaraisuuden vahvistamista koskevat suunnitelmat

Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin 208 §:n mukainen vakavaraisuusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin kolmasosa 208 §:n mukaisesta vakavaraisuusrajasta, eläkekassan on viipy-

mättä toimitettava *Finanssivalvonnan* hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. *Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkekassan vakavaraisuuspääoma on kolmen kuukauden kuluessa vähintään kolmasosa 208 §:n mukaisesta vakavaraisuusraja*sta. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, *Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaa enintään kolmella kuukaudella.*

210 §

Vakavaraisuutta ja toimintapääomaa koskevat määräykset

210 §

*Vakavaraisuutta ja **vakavaraisuuspääomaa** koskevat määräykset*

—————
*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.*